

В И Л Е Н С К І Й В Ъ С Т Н И К Ъ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

63.

KUR YER W I L E Ń S K I .

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна, ПЯТНИЦА, 16-го Августа. — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 16-go Sierpnia.

ВНУТРЕШНЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санктпетербургъ, 10-го Августа.

St. Petersburg, 10 go Sierpnia.

Высочайшимъ Указомъ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Государственному Совету, 1 Июля, Двора Его Императорскаго Величества Оберъ-Гофм-истеру *Опожинину* и Оберъ-Егермейстеру *Василькикову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членами Государственнаго Совета, съ оставленіемъ въ настоящемъ ихъ званіи.

— Высочайшимъ Указомъ за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Придворной Конторѣ, 11 Июля, дѣвица *Наталья Талызина*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Дворянствомъ Ковенской Губерній кандидатомъ, Высочайше утвердить соизволивъ, въ званіи тамашняго Губернскаго Предводителя Дворянства, Титулярнаго Советника Графа *Тышкевича*.

Przez Najwyższy Ukaz, z własnoręcznym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, do Rady Państwa, w d. 1 m Lipca wydany, Dworu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI Wielkiemu Ochmistrzowi *Opożyninowi* i Wielkiemu Łowczemu *Wasilczykowowi*, Najłaskawiej rozkazano być Członkami Rady Państwa, z pozostaniem w tężniejszych obowiązkach.

— Przez Najwyższy Ukaz, z własnoręcznym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, do Kantoru Dworu, w dniu 11 m Lipca wydany, Panna *Natalia Talyzin*, Najłaskawiej mianowana została Frejliną Jej CESARSKIEJ MOŚCI.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ, z dwóch wybranych przez Kowieńskie Dworzanstwo kandydatów, Najwyżej utwierdzić raczył w urzędzie tamecznego Gubernialnego Marszałka, Radcę Honorowego Hrabiego *Tyszkiewiczza*.

Государственный Советъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ всеподлинный докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената по вопросамъ: а) могутъ ли быть совершаемы купчія крѣпости на продажу эксдывизорскихъ участковъ въ Западныхъ губерніяхъ, если на рѣшенія Эксдывизорскаго Суда принесена апелляция, и б) подлежатъ ли подобныя участки выкупу со стороны вотчинника? — согласно съ заключеніемъ Сената, *мнѣніемъ положило*: въ доисполненіе подлежащихъ узаконеній постановить: 1) Владѣльцы участковъ, доставшихся имъ по эксдывизорскимъ рѣшеніямъ въ удовлетвореніе ихъ долговыхъ претензій, могутъ отчуждать сіи участки, если за оныя уплачены ими крѣпостныя пошляны, хотя бы на рѣшенія Эксдывизорскихъ Судовъ принесены были апелляціонныя жалобы, но въ сихъ случаяхъ въ купчихъ крѣпостяхъ означать: а) десятилетнее право должника на выкупъ имѣнія, буде оны, при отдачѣ имѣнія на эксдывизию, право сіе выговорилъ; б) состояніе дѣла подъ апелляціею; в) обязанность сохранять участки въ томъ же видѣ, какъ оныя приобрѣтены, и г) запрещеніе закладывать покупаемый участокъ въ Кредитныя Установленія и въ частныя руки, впредь до окончательнаго рѣшенія эксдывизорскаго дѣла. 2) Если опредѣленіе Эксдывизорскаго Суда, на которое была принесена апелляция, будетъ утверждено, то со

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy najuniższe przedłożenie Ogólnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu względem zapytania: а) czy mogą być zawierane akta kupna i przedaży na schedy exdywizorskie w Zachodnich gubernijach, jeśli dekret sądu exdywizorskiego jest zaapelowany, i b) czy dziedzic ma prawo wykupu takich sched? — zgodnie z decyzją Senatu, przez Opinią uchwaliła: Dla uzupełnienia właściwych przepisów postanović: 1) Posiadacze sched, otrzymanych za dekretami exdywizorskimi na zaspokojenie długowych swych pretensyi, mogą wybywać te schedy, jeżeli wniosli za nie wieczyste poszliny, chociażby od wyroków exdywizorskich sądów założona była apellacya: lecz w takich razach w aktach kupna należy wymieniac: а) prawo wykupu służące dłużnikowi do lat dziesięciu, jeśli on prawo to przy oświadczeniu exdywizyi, zawarował; б) że w sprawie tej zaniiesiona jest apellacya; c) obowiązek utrzymania schedy tak, jak zostaje nabytą, i d) zakaz zastawiania kupującej się schedy w kredytowych zakładach, lub osobom prywatnym, aż do ostatecznego rozstrzygnięcia exdywizorskiej sprawy. 2) Jeśli zaapelowany dekret exdywizorski, będzie potwierdzony, tedy od czasu ogłoszenia ostatecznego wyroku, dziedzic do lat dziesięciu ma zostawione jemu Ukazami 7 Maja 1807 i 7 Kwietnia 1810 roku prawo wykupu: po upływie zaś tego terminu, majątek, stosownie do art. 11 Zdania Rady Państwa 8 Kwietnia 1840 r. ma ulegać przedaży i prawo wykupu ustaje. Jeśli zaś od wyroku sądu ex-

временя объявленія окончательнаго рѣшенія, вотчинникъ пользуется предоставляемымъ ему указами 7 Мая 1807 и 7 Апрѣля 1840 годовъ правомъ выкупа еще въ теченіи 10 лѣтъ; по прошествіи же сего срока, имѣніе, на основаніи 11 й статьи имѣнія Государственнаго Совѣта 8 Апрѣля 1840 года, назначается въ продажу и десятилѣтнее право выкупа прекращается. Если же на рѣшеніе Эксдивизорскаго Суда по объявленію неудовольствія и раздѣлу имущества должника, на основаніи 10 ст. того же имѣнія Государственнаго Совѣта, признанъ окончательно совершеннымъ, то десятилѣтнее право выкупа вотчинника считается со дня объявленія рѣшенія Эксдивизорскаго Суда. 3) При продажѣ эксдивизорскихъ участковъ, не смотря на принесенныя на рѣшеніи Эксдивизорскихъ Судовъ апелляціи, равно какъ и при выкупѣ тѣхъ участковъ вотчинникомъ, относительно взысканія крѣпостныхъ пошливъ наблюдаются слѣдующія правила: 1) Означенныя пошливы, взысканныя съ кредиторомъ, сообразно съ существующими узаконеніями, по количеству присужденныхъ каждому участку, хранятся въ Приказѣ Общественнаго Призрѣнія для приращенія процентами: а) если вотчинникъ предоставилъ себѣ право выкупа, то до истеченія 10 лѣтняго срока, или до выкупа имѣнія; б) буде рѣшеніе Эксдивизорскаго Суда обжаловано апелляціею, то до окончательнаго рѣшенія дѣла, съ тѣмъ, чтобы по мѣрѣ выкупа имѣнія или въ случаѣ назначенія оного въ публичную продажу, деньги сіи были возвращаемы тому, съ кого взысканы, за исключеніемъ только слѣдующаго Приказа Общественнаго Призрѣнія дохода. Если же эксдивизорскій раздѣлъ будетъ утвержденъ и прежній вотчинникъ не воспользуется правомъ выкупа, то хранящіяся въ Приказѣ пошливы, съ накопившимися процентами, обращаются въ казну. 2) Когда рѣшеніе Эксдивизорскаго Суда обжаловано апелляціею, или когда кредиторъ, получивъ за долги часть недвижимаго имѣнія должника, съ правомъ выкупа вотчинника, по заплать въ казну узаконенныхъ пошливъ, передастъ свой участокъ, съ таковымъ же правомъ другому, а сей третьему и т. д., то при каждой таковой передачѣ взыскиваются вновь узаконенныя пошливы съ того лица, кому передается право на владѣніе имѣніемъ и хранятся въ Приказѣ Общественнаго Призрѣнія. Буде по утвержденіи рѣшенія Эксдивизорскаго Суда прежній вотчинникъ, въ теченіи десяти лѣтъ, не воспользуется правомъ выкупа, то пошливы отсылаются съ накопившимися процентами въ Уѣздное Казначейство для причисленія къ государственнымъ доходамъ. Но въ случаѣ выкупа должникомъ имѣнія или продажи оного съ публичнаго торга, по неутвержденію эксдивизорскаго рѣшенія, пошливы, съ накопившимися процентами, возвращаются тѣмъ лицамъ, съ коихъ были взысканы, на основаніи предъидущей статьи. (Имѣніе сіе Высочайше утверждено 3 го Іюня сего 1846 года).

6-го Августа, Г-нъ Министръ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Графъ Сергій Семеновичъ *Усаровъ*, выѣхалъ въ разныя губерніи.

В а р ш а в а.

Его Императорское Величество, по всеподданнѣйшему представленію Его Святлости Намѣстника Царства Польскаго, Высочайшимъ Указомъ, 6 (18) Іюля, Всемилостивѣйше соизволивъ на увольненіе Іюля Декрета, Прелата Митрополитскаго Варшавскаго капитула, Члена Совѣта Народнаго Просвѣщенія, отъ обязанностей члена сего Совѣта.

— Достоверные случаи погребенія людей, находящихся въ летаргическомъ снѣ, случаи возвращенія къ жизни тѣхъ, коихъ уже считали умершими, а также охраненіе народонаселенія отъ вліянія вредныхъ испареній отъ гниющихъ мертвыхъ тѣлъ, подала поводъ къ лучшему устройству, въ здѣшней странѣ, кладбищъ и заведенію догребальныхъ домовъ, изъ коихъ одинъ образцовый уже построенъ и приводится къ окончанію на Варшавскій улицѣ. Въ этомъ домѣ заключаются слѣдующія отдѣленія: 1) Зала для храненія лицъ, находящихся въ состояніи мнимой смерти. 2) Зала для помѣщенія мертвыхъ тѣлъ неизвѣстнаго происхожденія и имени. 3) Зала для вскрытія мертвыхъ дѣлъ. 4) Часовня, въ

дывизорскаго апелляціи не была założona, i dział majątku dłużnika, podług art. 10 w tém-że Zdaniu Rady Państwa, uznany został za ostatecznie ukończony, tedy dziesięcioletnie prawo wykupu dziedzicowi służące, liczy się od dnia ogłoszenia dekretu Exdywizorskiego sądu. 3) Przy sprzedaży sched exdywizorskich, pomimo założonych od dekretów exdywizorskich apelacji, tudzież przy wykupie tych sched przez dziedzica, co do wieczystych poszlin, zachowują się następnie przepisy: 1) Wspomniane poszliny, pobierane od wierzycieli, stosownie do prawa, w miarę zasądzonej każdemu schedy, zostają na procentie w Izbie Powszechnej Opiekii; a jeśli dziedzic zawarował sobie prawo wykupu, to do końca 10-letniego terminu, lub do wykupna majątku; b) jeśli dekret exdywizorski jest zaapelowany, to do ostatecznego wyroku, tak jednak, iżby w miarę wykupna majątku, lub w razie oddania go na sprzedaż drogą licytacji, pieniądze te zwracane były temu, od kogo zostały wzięte, z potrąceniem tylko należnego Izbie Powszechnej Opiekii dochodu. Jeśli zaś dział exdywizorski będzie potwierdzony i dawny dziedzic z prawa wykupu nie skorzysta, tedy zlokowane w Izbie poszliny, z narosłym procentem idą na rzecz Skarbu. 2) Kiedy dekret exdywizorski jest pod apelacją, lub kiedy wierzyciel, wziawszy za dług część dóbr dłużnika, z zostawionem dziedzicowi prawem wykupu, po zapłaceniu do Skarbu prawnych poszlin, ustąpi swoje schedę, z takimże prawem drugiemu, a ten trzeciemu i t. d., przy każdym takim przechodzie ściągają się znowu prawne poszliny od tej osoby, na którą przelewa się prawo posiadania majątku i lokują się w Izbie Powszechnej Opiekii. Jeśli po zatwierdzeniu wyroku exdywizorskiego sądu dawny dziedzic, w ciągu lat dziesięciu, nie skorzysta z prawa wykupu, tedy poszliny z procentem odsyłają się do kassy powiatowej dla dołączenia do dochodów Państwa. Lecz w razie wykupienia dóbr przez dłużnika lub sprzedaży ich w drodze licytacji, gdy dekret exdywizorski nie będzie potwierdzony, poszliny, z zebrany procentem, zwracają się tym, od których były uzyskane, stosownie do poprzedzającego artykułu. (Opinia ta została Najwyżej utwierdzoną 3-go Czerwca ter. 1846 roku).

Dnia 6 Sierpnia, P. Minister Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzca Tajny, *Herabia Uvarow*, wyjechał do różnych gubernii.

W a r s z a w a.

N. PAN, na przełożenie JO Xięcia Namiestnika Królestwa, Ukazem z d 6 (18) Lipca uwolnił X Jana *Dekereta*, Prafała Kapituły Metropolitalnej Warszawskiej, Członka Rady wychowania publicznego, od obowiązków Członka tejże Rady.

— Wiarogodne przypadki pogrzebania ludzi w stanie letargu i pozornej śmierci zostających, nie mniej zdarzenia powrotu do życia tych, co za umarłych byli poczytani, oraz zabezpieczenie ogółu ludności od wpływu szkodliwych wyziewów z ciał zmarłych gniących, dały powód do uporządkowania w kraju tutejszym cementarzy i zaprowadzenia domów przedpogrzebowych, z których jeden wzorowy stanął już i wykończa się przy ulicy Wareckiej. W domu tym są następujące oddziały: 1) Sala do przechowywania osób w stanie śmierci pozornej będących. 2) Sala do wystawiania ciał osób nieznanomych z pochodzenia i nazwiska. 3) Sala sekcyjna. 4) Kaplica, w której ubożsi mogą być po śmierci wystawiani, za małą opłatą, przez czas przedpogrzebowy.

которой бѣдные могутъ быть помыщаемы послѣ кончины, за незначительную плату, до погребенія.

— 20-го Января сего года, Варшавское Медицинское Общество избрало, на слѣдующій годъ, въ Президенты Доктора Андрея Янковскаго, — Вице-Президенты врача Ивана Бонцевича, — Секретари врача Адама Нельбика, — Казначей врача Людовика Штакменбрэдта, и библіотекари врача Людовика Гривовскаго.

— Въ 1845 году, штатныхъ врачей города Варшавы было 9, волно-практикующихъ 91 повивальныхъ бабокъ 221, ветеринарныхъ врачей 9, зубныхъ врачей 6, фельдшеровъ 82, частныхъ аптекарей 28. Охранительная оспа привита 855 дѣтямъ. Родовъ, требовавшихъ пособія городскихъ акушеровъ, было 106.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 5 Августа.

Г. Тьеръ обратился съ просьбою къ Эрцгерцогу Карлу, о сообщеніи ему нѣкоторыхъ подробностей, относящихся къ австрійско-французской кампаніи, въ началѣ нынѣшняго столѣтія. Его Высочество изъявилъ благосклонную готовность къ удовлетворенію сей просьбы.

Прага, 7 Августа.

Его Императорское Высочество Великій Князь Михаилъ Павловичъ изволилъ прибыть сюда съ многочисленною свитою, сохраняя строгое инкогнито; а вчера въ 10 часовъ утра выѣхалъ изъ сей столицы въ Ишль, гдѣ находится Государыня Великая Княгиня Елена Павловна.

— Слухъ объ учрежденіи у насъ народнаго банка подтвердился, и вмѣстѣ съ желѣзною дорогою составляетъ истинное благодѣліе, какое только можно было сдѣлать для нашей страны. Приведеніемъ въ исполненіе сего столь необходимаго учрежденія, мы обязаны начальнику финансовъ, барону Кубеку; ему же обязаны и новымъ одушевленіемъ нашей промышленности, по причинѣ предположеннаго соединенія съ сѣвровою желѣзною дорогою, посредствомъ вѣвей такихъ же дорогъ между Рейхенбергомъ и Пардубицъ на Эльбѣ.

Лембергъ, 7 Августа.

5-го числа сего мѣсяца, прибылъ въ нашу столицу графъ Рудольфъ Стадіонъ, надворный комиссаръ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 8 Августа.

Въ минувшій Вторникъ Король, съ герцогинею Орлеанскою, военнымъ министромъ и нѣсколькими ординарцами, ѣздили по окрестностямъ замка Э; потомъ, въ Трпортъ, Его Величество осматривалъ павильонъ, построенный на тамошней набережной для королевской фамилии. Въ гавани, Его Величество, сѣвъ на яхту „Королева Амалия“ отплылъ къ паровому катеру *Passe-Partout*. При отбытіи отъ берега, и равно при возвращеніи въ гавань, салютовали Его Величеству съ фортовъ *Mers* и *Tréport*. Королева, графъ Парижскій и герцогъ Шартрскій сопровождали Короля въ этой морской поездкѣ. Въ 6 часовъ вечера, Королевская фамилія возвратилась въ замокъ Э.

— Производится слѣдствіе по случаю разнесшагося слуха о новомъ покушеніи на жизнь Короля въ замкѣ Э. Двое издателей журналовъ потребованы въ судъ.

— Получены донесенія объ окончаніи выборовъ; не достае только свидѣній о двухъ членахъ изъ Корсики. Всего министерскихъ членовъ палаты считаютъ 239, а оппозиционныхъ 168; слѣдственно большинство въ пользу министровъ будетъ состоять изъ 121 голоса.

— Преступникъ Ганри вчера допрошенъ былъ слѣдственною комиссіею палаты перовъ.

— Избранный депутатомъ отъ города Парижа, Г. Казиміръ Перрье отказался отъ званія посланника при Ганноверскомъ дворѣ.

— Умершій Людовикъ Наполеонъ, (графъ Сень-Ле) изъявилъ въ духовномъ завѣщаніи желаніе, дабы тѣло его погребено было во Франціи.

— Warszawskie Towarzystwo Lekarskie, w skutek sekretnego głosowania, obrało na rok bieżący Prezesem swym Doktora Andrzeja Janikowskiego, Wiceprezesem Doktora Jana Bączewicza, Sekretarzem Doktora Adama Helbicha, Podskarbnim Doktora Ludwika Stuckabranda, Bibliotekarzem Doktora Ludwika Grabowskiego.

— W roku 1845 było w Warszawie lekarzy Rządowych 9, lekarzy wolno-praktykujących 91, akuszerok 221, weterynarzy 9, dentystów 6, felczerów 82, aptek prywatnych 28. Ospa ochronna zaszczerpioną została dzieciom 855. Porodów, wymagających pomocy akuszerów miejskich, odbyło się 106.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 5 sierpnia.

P. Thiers udał się z prośbą do Arcy-Xięcia Karola, o udzielenie mu niektórych szczegółów z kampanii austriacko-francuzkich, na początku teraźniejszego wieku. Jego Cesarska Wysokość przychylił się z największą gotowością do tej prośby.

Praga, 7 sierpnia.

Zawczoraj w nocy raczył tu zjechać z licznym orszakiem J. C. W. WIELKI XIĄŻE MICHAŁ PAWEŁOWICZ, zachowując najściślejsze incognito, a wczoraj o godzinie 10-jej przed południem opuścił nasze miasto, udając się do Ischl, gdzie bawi Jego Dostojna Małżonka.

— Pogłoska o urządzeniu u nas filialnego banku została szczęśliwie potwierdzoną i stanowi obok kolei żelaznej, największą materialną pomysłność, jaka naszemu krajowi udzielona być mogła. Przywiedzenie do skutku tak potrzebnej instytucji, winniśmy Szefowi finansów Baronowi Kubek, jak niemniej nowe ożywienie naszego przemysłu, przez zamierzony związek z północną koleją, za pośrednictwem gałęzi kolei żelaznej między Reichenberg i Pardubitz nad Elbą.

Lwów, 8 sierpnia.

Dnia 5-go b. m. przybył do stolicy naszej Hr. Rudolf Stadion, nadzwyczajny pełnomocny Nadworny Komissarz, przez N. Pana najtęskawiej do Galicyi zesłany.

F R A N C Y J A.

Paryż, 8 sierpnia.

Król w zeszyły Wtorek odbywał w okolicach Eu przejażdżkę z Xiężną Orleanu, Ministrem wojny i kilku ostereami służbowymi; następnie udał się do Tréport, w celu obejrzenia pawilonu, czasowo dla Królewskiej rodziny na tamtejszej grobli wystawionego. W porcie pomienionym wsiadł Monarcha na jacht *Reme-Amélie* i zwiedził parowy kuter *Passe-Partout*. Przy odnajaniu od brzegów i za powrotem do portu baterie zamków Mers i Tréport pozdrowiały Monarchę. Królowa, Hr. Paryża i Xiąże Chartres odbyli z Królem tę małą wycieczkę na morzu. O godzinie 6-jej wieczorem, Królewska rodzina wróciła do zamku Eu.

— Toczy się ciągle śledztwo sądowe w przedmiocie rozsianej pogłoski o nowym zamachu na życie Króla w zamku Eu. Dwóch wydawców dzienników powołano do sądu.

— Znowu nadcszły wiadomości o wyborach, które są wszystkie, wyjąwszy dwa Korsykańskie, ukonezowane. Gabinet ma 289 stronników swoich w Izbie, opozycja zaś 168; większość ministeryalna wynosi zatem 121 głosów.

— Kommissya śledzcza sądu Parów przesłuchała wczoraj Józefa Henry.

— P. Kazimierz Perrier, świeżo obrany deputowanym z miasta Paryża, złożył posadę poselską przy dworze Hanowerskim.

— Zmarły Ludwik Napoleon Hr. St Leu, wynurzył w testamencie swoim życzenie, ażeby zwłoki jego pochowane były we Francyi.

— Тунискій Бей намѣревался сдѣлать заемъ въ 30 милл. фр., предлагая въ обезпеченіе земли, лежащія между Лакалемъ, Бизертою и Табархою.

— Гг. Старкисъ и Соргоуджи, повѣренные армянской Академіи въ Венеціи, прѣбыли въ Парижъ съ просьбою о дозволеніи, чтобы академія эта, учрежденная въ Падуѣ коллегіумъ, подъ наименованіемъ армянскаго коллегіума Самуила Мората, могла перевести въ Парижъ, и чтобы онъ состоялъ подъ особеннымъ попеченіемъ французскаго правительства. Въ слѣдствіе сего состоялось королевское постановленіе о дозволеніи основать этотъ коллегіумъ въ Парижѣ; онъ будетъ учрежденъ въ видѣ заведенія для иностранцевъ, и будетъ свободенъ въ отношеніи наукъ, дисциплины и управленія. Въ коллегіумъ могутъ быть принимаемы только дѣти Армянъ.

— Маршалъ Викторъ, герцогъ *Bellino*, оставилъ записки, которыя родственники его намѣреваются издать.

9 Августа.

При открытіи суда перовъ, третьяго дня, находились только 131 членъ. Канцлеръ герцога Паксе избралъ въ члены слѣдственной комиссіи: герцога Декса, гр. Портали, барона Дяро де Ленъ и г-на Лаплага Барри, и за симъ отправился съ ними къ Лосифу Гапри въ тюрьму *Conciergerie*, гдѣ преступникъ этотъ будетъ содержаться во все продолженіе слѣдствія.

— Въ *Gazette des Tribunaux* даютъ уразумѣть, что на первомъ засѣданіи суда перовъ, возникли жаркія пренія по предмету процесса противъ Лосифа Гапри, и что можетъ быть судъ рѣшить, что обвиненный вовсе не подлежитъ суду перовъ. Не лзя однакоже ожидать такого приговора, потому что если Гапри и не покушался на жизнь Короля и выстрѣлилъ въ Его Величество даже холостыми зарядами, то и тогда поступокъ этотъ есть уже государственное преступленіе; вѣроятно, что виновнаго передадутъ уголовному суду.

— Носятся слухи, что большая часть членовъ палаты депутатовъ будетъ поддерживать кандидатуру, на мѣсто президента палаты, г-на Дюпена, между тѣмъ какъ кабинетъ желалъ бы предоставить это мѣсто г-ву Созе. Этотъ выборъ однакоже не будетъ кабинетнымъ вопросомъ.

— Маршалъ Бюжо, по избраніи его депутатомъ, произнесъ къ своимъ избирателямъ рѣчь, въ коей объявилъ имъ, что онъ принадлежитъ къ охранительной партіи, потому что она ищетъ спокойствія и порядка, и что онъ по преданности своей къ націи, всегда держалъ сторону мира, хотя любить войну, какъ свое ремесло.

— На сихъ дняхъ отправлена депеша къ французскому посланнику въ Мадридъ съ тою цѣлію, чтобы онъ убѣдилъ Испанскій кабинетъ не посылать войска въ Португалію.

— Говорятъ, что принцъ Лудвикъ Наполеонъ намѣренъ завести процессъ объ уничтоженіи духовнаго завѣщанія его родителя, который все свое имѣніе завѣщалъ постороннему молодому человѣку.

— Во всей Европѣ считаютъ въ обращеніи до 4-хъ тысячъ милліоновъ звонкой монеты и болѣе 60 тысячъ милліоновъ бумажныхъ денегъ.

10 Августа.

Въ *Journal des Débats* сообщаютъ, что Король лично откроетъ засѣданія палаты, которыя, по повѣркѣ полномочій, займутся только образованіемъ своихъ отдѣленій. По учиненіи постановленій о текущихъ дѣлахъ, палаты соберутся вновь въ концѣ Декабря, или въ Январѣ мѣсяцѣ, и тогда начнутся постоянныя засѣданія парламента.

— Уже 43 члена палаты депутатовъ записались въ квестурѣ сей палаты.

— Утверждаютъ за достоверное, что герцогу Бролли предлагали принять званіе предѣдателя кабинета, вмѣсто маршала Сульта, намѣреющагося оставить управленіе дѣлами: но герцогъ отказывается. Почему, въ случаѣ рѣшительнаго отказа, г-нъ Гизо вступить въ должностъ предѣдателя кабинета, и вмѣстѣ съ тѣмъ будетъ управлять министерствомъ иностранныхъ дѣлъ.

— Слѣдствіе для обнаруженія распространителей ложныхъ слуховъ производится дѣтельно въ Парижѣ и Руанѣ. Редакторы журналовъ: *Siecle*, *National* и *Gazette de France* допрашиваемы были судьею производящимъ слѣдствіе. Одинъ изъ нихъ показалъ, что

— Бей Тунетаński пражне зациагнѣть позычку 30 millionовъ франковъ. На безпеченство тѣй суммы даеъ заставъ крае, лежаще между La-Calle, Byserte и Tabarcha.

— PP. Starkis i Sorgouggi, pełnomocnicy ormiańskiéj Akademii Mechtarystów w Wenecyi, przybyli do Paryża z prośbą o pozwolenie, aby taż Akademia, założone w Padwie kollegium, pod imieniem Ormiańskiego kollegium Samuela Moorat, przeniesć mogła do Paryża, i aby toż zostawało tam pod szczegółą opieką rządu francuzkiego. Postanowienie królewskie zezwoliło na założenie tego kollegium w Paryżu, gdzie urządzone będzie jako instytut publicznej zagranicznej użyteczności, i pozostanie wolne pod względem nauk, urządzenia i administracyi. Mogą do niego być przyjmowani tylko uczniowie narodu Ormiańskiego.

— Marszałek Victor, Xiążę Belluno, zostawił pamiętniki, które teraz rodzina jego drukować zamysła.

Dnia 9 sierpnia.

Na otwarciu sądu Parów w dniu onegdajszym znajdowało się tylko 131 członków. Kanclerz Xiążę Pasquier wybrał na członków komisji instrukcyjnej: Xięcia Decazes, Hr. Portalis, Barona Girod de l'Ain i P. Laplagne-Barris; następnie udał się z nimi do Józefa Henry w więzieniu Conciergerie, gdzie tenże przez cały czas śledztwa zostawać będzie.

— *Gazette des Tribunaux* daje do zrozumienia, że na pierwszym posiedzeniu sądu Parów żywe powstały były rozprawy w przedmiocie procesu wytoczonego przeciw Józefowi Henry, i że może nastąpić wyrok, iż nie ma żadnego powodu do stawienia oskarżonego przed sądem. Nie podobna jednak tego przypuścić, bo gdyby nawet Henry nie miał być zamiaru godzić na życie Króla i strzelać ślepym nabojem, czy ten sam przez się jest zbrodnią stanu, obrażą Królewskiego majestatu. Podobniejszą zatem rzeczą do prawdy, jest odesłanie przestępcy do zwykłego sądu kryminalnego.

— Krają pogłoski, że znaczna część Izby Deputowanych popierać będzie kandydaturę na Prezesa P. Dupin, gdy tymczasem gabinet życzy sobie utrzymać P. Sauzet. Wybór ten jednakże nie będzie kwestyą gabinetową.

— Marszałek Bugeaud miał po swoim wyborze na deputowanego przemowę do wyborców, w której oświadczył: że należy do stronnictwa zachowawczego, ponieważ to pragnie pokoju i porządku, i że kochając lud, zawsze głosował za pokojem, chociaż wojna jest jego rzemiosłem.

— W tych dniach wysłano depesze do Pośta francuzkiego w Madrycie polecające mu, aby wstrzymał gabinet hiszpański od wysłania wojsk do Portugalii.

— Słychać, że Xiążę Ludywik Napoleon ma zamiar wszcząć process o uchylenie testamentu jego ojca, który cały swój majątek zapisał wychowanemu przez się młodzieńcowi, nie należącemu wcale do familii Bonapartych.

— W całej Europie liczą cztery miliardy brzączącej monety, a przeszło 60 miliardów papierów.

Dnia 10 sierpnia.

Journal des Débats donosi, że Król zagał osobiście obrady Izby, które jednakże po rugach, zajmą się tylko utworzeniem biur. Izby po załatwieniu spraw kończących się w miesiącu Wrześniu, zwołane będą powtórnie w końcu Grudnia lub w Styczniu, i wówczas rozpoczną zwykle swe posiedzenie.

— Już 43 nowo-obranych członków Izby Deputowanych zapisało się w kwesturze.

— Mówią z pewnością, że Xięciu Broglie ofiarowano prezesostwo gabinetu, w miejsce Marszałka Soult, który zupełnie od spraw publicznych usunąć się pragnie. Xiążę jednak ciągle odmawia; w razie zatem zupełnego odmówienia, P. Guizot połączy prezesostwo z ministerstwem spraw zagranicznych.

— Śledztwo w przedmiocie wykrycia rozsiewanych fałszywych wieści o śmierci Króla, odbywa się najtroskliwiej w Paryżu i Rouen. Redaktorowie dzienników: *Siecle*, *National* i *Gazette de France*, przesłuchani zostali przez sędzię instrukcyjnego. Jeden z nich odpowiedział, że

узналъ о томъ отъ одного изъ придворныхъ чиновниковъ, который казался сильно опечаленнымъ. Одинъ изъ батальонныхъ командировъ, ходившій съ рунтомъ, сказалъ будто бы на гауптвахтѣ у Елисейскихъ Полей, что Король равенъ, и что приняты мѣры предосторожности въ случаѣ могущаго послѣдовать несчастія; что стоявшій въ замкѣ караулъ національной гвардіи смѣненъ и что въ случаѣ нападенія должно защищаться.

— Г-нъ Вашингтонъ Ирвингъ прибывъ сюда изъ Мадрида, наамѣренъ пробить цѣлый годъ и собирать матеріалы для литературныхъ своихъ занятій.

— Г-нъ Кобденъ, глава общества противъ хлѣбныхъ законовъ, проѣздомъ въ Италію, пріѣхалъ съ семействомъ своимъ въ Парижъ.

А н г л і я

Лондонъ, 7 Августа.

Въ послѣдніе два дня, парламентскія пренія не обращали на себя особеннаго вниманія публики. Въ нижней палатѣ прочитанъ во второй разъ билль, отмѣняющій въ некоторыхъ ограниченія вѣротеримости, въ особенности относительно католиковъ и евреевъ; члены палаты разсматривали и другіе были, представленные министрами.

— Въ *Globe* полагаютъ, что парламентъ кончить свои занятія къ 28 с. м.

— На будущей недѣлѣ имѣеть быть въ Лондонѣ общее собраніе членовъ общества трезвости; многіе прибудутъ на это собраніе съ твердой землей и изъ Америки.

— Въ Лондонскихъ газетахъ весьма много пишутъ о состояніи общественнаго здоровья въ Лондонѣ. Кажется, что припадки спорадической болѣзни весьма многочисленны. Посему поводу лордъ-меръ просилъ водное управленіе, чтобы оно приказало пропускать чрезъ каналы воду, для очищенія рвовъ. На прошедшей недѣлѣ въ округѣ столицы умерло 1,003 чел.

— Въ *Globe* напечатано письмо астролома Гинда, отъ 29 Июля, въ которомъ онъ сообщаетъ о появленіи новой кометы, замѣченной имъ, прошедшей вочу, въ 10 часовъ и 40 минутъ, въ созвѣздіи Камелопарда. Сія комета, хотя недоступна для невооруженнаго глаза, однако легко можетъ быть замѣчена посредствомъ телескопа средней величины.

— Прекрайный корабль *Mandarin*, отвезшій 216 чел. выходцевъ въ Ямайку, на возвратномъ пути въ Ливерпулъ, съ колониальными товарами, 24 Апрѣля потонулъ въ виду Кей Уэсть; изъ экипажа не погибъ ни одинъ человѣкъ. Менѣе счастливъ былъ корабль *Sir Walter Scott*, подвергшійся крушенію среди льдовъ, при Лабрадорскихъ берегахъ; кромѣ двухъ человѣкъ, всѣ прочіе погибли.

8 Августа.

Королева отправилась вчера въ полдень въ Осборнгоузъ на островъ Вайтъ, съ своимъ супругомъ, а равно съ Королемъ и Королевою Бельгійскими.

— Въ минувшій Понедѣльникъ, праздновали въ Манчестерѣ утверженіе хлѣбныхъ законовъ. Въ этотъ день дѣла прекратились: всѣ фабрики и магазины весь день были закрыты. По улицамъ города тянулись многочисленныя толпы, съ знаменами ремесленныхъ цѣховъ, на коихъ видѣлась надпись: „Да благословитъ Богъ сэръ Роберта Пила, друга бѣдныхъ людей.“ Предъ зданіемъ общества развѣвался флагъ съ слѣдующею надписью: „Торжествующій союзъ 26 Июля 1846 года.“ Вечеромъ, подъ предводительствомъ мера, происходило въ городской ратушѣ большое собраніе; потомъ всѣ дома были иллюминированы, а въ особенности публичныя зданія и фабрики.

— 1-го Августа въ Лондонѣ и окрестностяхъ свирѣпствовала сильная буря съ градомъ и проливнымъ дождемъ, причинившая много вреда. Въ низменныхъ окрестностяхъ города, водою спесены въ Темзу дома, конюшни, разная движимость и даже лошади и домашній скотъ. Вообще убытки, причиненные этою бурей, весьма значительны; въ одномъ городѣ онѣ простираются до 100,000 фунт. стерл., не включая въ это число мебели, картинъ и другихъ драгоценностей, поврежденныхъ потоками воды, ворвавшейся въ Букингамскій дворецъ и другія общественныя зданія, стекляныя кусцы коихъ совершенно разбиты градомъ.

отрималъ tę wiadomość od jednego z urzędników zamkowych, który zdawał się być nią mocno zmartwionym. Pewien Szef batalionu, odbywając ront, miał powiedzieć na odwachu przy polach Elizejskich, że Król jest mocno raniiony, i że przedsięwzięto zaradczę środki, w razie mogącego nastąpić nieszczęścia; że oddział gwardyi narodowej, stojącej w zamku, został zmieniony, i że w razie napadu brońić się należy.

— P. Washington-Irwing przybył tu z Madrytu, i zamierza bawić rok cały, w celu zebrania materyałów do swoich prac literackich.

— P. Cobden, naczelnik towarzystwa przeciw prawom zbożowym w Anglii, jadąc z rodziną swoją do Włoch, przybył do Paryża.

А N G L I A.

Лондонъ, 7 сѣрпня.

Обрады парламентовѣ не вѣле были занимающе въ обѣхъ дняхъ послѣднихъ. Въ Избѣ Нижней оцѣтано по разъ други билль зносающе некторѣ ограниченія въ предметѣ толеранци, мѣновѣце ео до Католикѣвъ и Израелитѣвъ, тѣдѣеъ занимающе сѣ розправами надъ иннѣми биллами внѣшонѣми прѣезъ Министровъ.

— *Globe* мнѣма, же парламентъ закончы 28-го б. м., своѣе прѣе праводавче.

— Въ прѣшлымъ тыгоднѣу odbywać сѣ бѣдѣе въ Лондонѣ вѣлѣкѣ зѣздъ члѣнокѣвъ тоwarzystwa wstrzemiѣзливѣosci, на котѣры прѣбѣдѣ рѣзне знакомѣте osoby ze stałego лѣду i z Ameryki.

— Дѣиенники Лондонскѣе трѣсчѣе сѣ бѣрдо о станъ здровѣа публичного въ Лондонѣ. Зѣдѣе сѣ, же прѣпадѣки cholery sporadycznej sѣ nader liczne. Z tego powodu, Lord-Mer wezwal towarzystwo dystrybucyi wody, aby w nocу прѣезъ улѣе miasta kazalo puszczać niekiedy wodę, ktoraby czyściła rynsztoki. Liczba zmarłychъ w округу stolicy, w ciagu прѣсзлѣге тыгоднѣа, wynosila 1,003.

— *Globe* оглѣsza list astronoma Hind, pod d. 29 lipca, котѣры donosi o зѣявѣиеніу сѣ nowѣй кометы, spostrzeżonej прѣезъ niego poprzedniej nocу o godzinie 11 minucie 10 w Konstelacji Kameloparda. Та комета, lubo dla голего oka niewidzialna, może być łatwo spostrzeżoną za pomocą teleskopu średniej wielkości.

— Pyszny okręt *Mandarin*, котѣры zawiózł 216 emigrantów do Jamaiki i obładowany towarami kolonialnymi wracał do Liverpoolu, zatonął 24 kwietnia pod Key-West. Z ludzi żaden nie zginął. Nie tak szczęśliwym był okręt *Sir Walter Scott*, котѣры сѣ rozbił pośród lodów przy brzegach Labradoru; prѣcz dwóch ludzi wszyscy zginęli.

Дня 8 сѣрпня.

Крѣлова wyjechała wczoraj o południu do Osborn-house, na wyspę Wight, z małżonkiem swoim, tudzież z Królem i Królową Belgijską.

— Zeszłego Poniedziałku obchodzono uroczyscie w Manchester przyjęcie prawa zbożowego. W tym dniu wstrzymano się od wszelkich interesów, a fabryki i składy były cały dzień zamknięte. Przez ulice miasta przeciągała uader liczna processya. Cechy niosły chorągwie z napisami: „Niech Bóg błogosławi Sir Roberta Peel, przyjacielu biednych ludzi“. Prѣздъ salą ligi powiewała chorągiew z temi słowy: „Tryumfująca liga: 26-go czerwca 1846 roku“. Wieczorem pod przewodnictwem Mera odbyła się w ratusza wielka biesiada publiczna, następnie oświetlono rѣsisto domy, a mianowicie gmachy publiczne i fabryki.

— Gwałtowna burza z gradem i ulewнымъ deszczem, panowała d. 1 w Londynie i w okolicach, i zrzędziła wielkie szkody w domach, oknach, kominach i t. d. W niższych okolicach miasta wezbrana woda unosiła do Tamizy całe domy, stajnie, różne ruchomości, a nawet konie i bydło. W ogólności szkody zrzędzone przez tę burzę w samém mieście, obliczają na 100,000 funt. szt. nie licząc meli, obrazów, i innych kosztownych przedmiotów, uszkodzonych przez potoki wody, które się weisnęły do pałacu Buckingham i innych gmachów publicznych, których kopuły szklanne przez grad zgruchotaue zostały.

— Мы сообщали в свое время о многочисленных воздушных путешествиях знаменитого английскаго воздухоплователя Грина. Слышь его рѣшился идти по слѣдамъ отца, и искусство это подвинуть далѣе. И такъ, вышѣ сообщаютъ, что онъ успѣлъ достигнуть важнаго совершенства въ отношеніи затруднительнаго управленія воздушнаго шара. Какъ бы то ни было, мы вскорѣ будемъ имѣть случай сами судить объ этомъ; ибо намъ сообщаютъ, что Р. Гринъ (сынъ) кончилъ огромный воздушный шаръ, имѣющій 70 футовъ вышины и 36 футовъ въ диаметръ, на коемъ онъ предполагалъ совершить первое путешествіе въ Берлинъ, а за тѣмъ и въ значительнѣйшіе германскіе города.

— Первый батальонъ егерей, расположенный на островѣ Корфу, вскорѣ отправленъ будетъ на мысъ Доброй Надежды, противъ Кафровъ.

Б е л ѣ г і я .

Брюссель, 2 Августа.

Въ *Journal de Bruxelles*, послѣ полученія извѣстія о новомъ покушеніи на жизнь французскаго Короля, пишутъ слѣдующее: „За нѣсколько дней, бельгійская полиція была уведомена, что 28 Іюля положено привести въ исполненіе заговоръ противъ жизни Людовика-Филиппа, (покушеніе, какъ извѣстно, было произведено 29 числа). Полиція дала о томъ знать французскому посланнику въ Брюссель, который, съ своей стороны, извѣстивъ объ этомъ парижскаго префекта, и это заставило Короля не являться публичнѣе до 28 Іюля.“

— Секретарь Вандерштретень привезъ 3 дня торговый трактатъ между Бельгіею и Голландіею. Трактатъ сей заключенъ срокомъ на 8 лѣтъ, но послѣ 1851 года можетъ быть отмененъ по требованію одной изъ договарившихся державъ, обьявленному за годъ впередъ.

— Палаты созваны къ 6 числу с. м.

— Третьяго дня, въ началѣ 10 часа по полудню, ощущено было въ Литтихъ, Местрихтѣ и другожъ городахъ бельгійскихъ сильное землетрясеніе, въ направленіи отъ юга къ сѣверу.

— Говорятъ, что рельсы на сѣверной (Парижско-Брюссельской) желѣзной дорогѣ признаны негодными, и потому положили замѣнить ихъ другими, что будетъ стоить 10 милліоновъ фр. Общество сѣверной желѣзной дороги вошло уже, по сему предмету, въ сношеніе съ французскимъ правительствомъ.

— Во Фландріи, по злонамѣренности или по торговымъ видамъ, чтобы распространить слухи о болѣзни картофеля, поливали оный сѣвкою кислотой. Полиція задержала 12 челов., и передала ихъ подлежащему суду.

И т а л і я .

Римъ, 24 Іюля.

На вчерашней аудіенціи, Папа явилъ новое доказательство своей щедрости. Призвавъ заимодавцевъ многихъ лицъ, содержащихся за долги, Его Святейшество уплатилъ изъ собственныхъ доходовъ третью часть причитающихся долговъ, составляющую слишкомъ 18,000 скуди, и такимъ образомъ освободилъ ихъ изъ заключенія.

— Вчера прибыло сюда изъ Чивита-веккіа большое число вынужденныхъ арестантовъ: они проходили по улицамъ съ пѣснями и съ радостными восклицаніями, сопровождаемые толпою народа, принимавшаго искреннее участіе въ ихъ судьбѣ. Они отправляются отсюда на свою родину. Ненависть, существовавшая доселѣ между жителями Романіи и Рашлянами, исчезла, въ саттвствіе всепрощенія, какъ бы дѣйствіемъ волшебнаго жезла: безпредѣльный восторгъ, обнаруженный Римомъ по случаю сего событія, особенно счастливаго для жителей Романіи, соединилъ между собою враждебные умы, и всѣ считаютъ теперь себя равными дѣтьми одного отца.

— Въ одномъ кофейномъ домѣ можно видѣть большой рисунокъ колоссальной бронзовой статуи Пія IX, которую народъ и городъ хотѣтъ воздвигнуть теперь, на Монте Пинчо, своему владыкѣ, для убѣжденія своей къ нему благодарности и любви.

25 Іюля.

Мало-по-малу приходятъ изъ провинціи извѣстія о томъ, какъ принята тамъ амнистія. Выраженія призвательности и восторга были одинаково силь-

— Donosiliśmy w swoim czasie o licznych napowietrznych podrózachъ slawnego angielskiego powietrznego zeglarza Green. Okazuje się, że syn postanowił iść ślademъ ojca i udoskonalać dalej tę sztukę. Jakoż zapewniają, że mu się udało osiągnąć ważne udoskonalenie w przedmiocie takъ trudnego kierowania balonem. Jakikolwiek bądź, będziemy wkrótce mieli sposobnośćъ sądzić o témъ sami. Dowiadujemy się bowiem, że P. Green (syn) ukończył olbrzymi balon, mający 70 stop wysokości a 36 stop średnicy, którymъ postanowiłъ pierwszą podróżъ przedsięwziąćъ do Berlina, a następnie do główniejszychъ miastъ niemieckich.

— Pierwszy batalionъ strzelców, stojący na wyspie Korfu, ma być śpiesznie wysłany parowymъ okrętemъ do Przylądka Dobrej Nadziei przeciwъ Kafromъ.

B E L G I A .

Bruxella, 2 sierpnia.

Journal de Bruxelles donosi, po nadejściu wiadomości o nowymъ zamachu na życie Króla Francuzów: „Od kilkunastu dni policya belgійska uwiadomiona była o témъ, że dnia 28 lipca wybuchnie spisekъ na życie Króla Ludwika Filipa, (wiadomo, że zamachъ miałъ miejsce, dnia 29), i doniosła o témъ Postowi francuzkiemu w Brusselli, który zawiadomiłъ z kolei Prefekta paryzkiego, i to skłoniło Króla, iż przynajmniej przedъ 28 lipca nie ukazywałъ się publicznie.“

— Sekretarzъ Vanderstraeten przywiózłъ zawczorajъ traktatъ handlowy, zawarty między Belgią a Hollandją. Traktatъ tenъ obowiązuje oba państwa na latъ 8. może być jednakъ że po roku 1851, na rokъ wprzódъ wypowiedziany.

— Izby zwołane są na dzień 6-y b. m.

— Owegdajъ wieczoremъ pogodzinie 9-jej, dało się uczuć w Leodium, Mastrichcie i innychъ miastachъ Belgійskich, silne trząsenie ziemi, idące w kierunku od południa ku północy.

— Mówią, że szyny na północnej (Paryzko-Brukselskiej) kolei żelaznej, uznano za słabe dla ciężkichъ lokomotywъ i że przeto postanowiono je zmienić, co 10 miliónówъ fr. kosztować będzie. Towarzystwo północnej kolei weszło już pod tымъ względemъ w układy z rządemъ francuzkimъ.

— We Flandryi, przezъ złośćъ czy przezъ spekulacya chcącъ rozszerzyć pogłoskę o zarazie kartoffli, polewano te rośliny witrіolemъ. Policya ujęła 12 winnychъ i sądowi oddała.

W ł o s n y .

Rzym, 24 lipca.

Ojciecъ św. przy wczorajszymъ posłuchaniu dałъ nową dowódъ swojej wspaniałości, powołałъ bowiem do siebie wierzycieli wielu ojcówъ rodzin, osadzonychъ za długi w więzieniachъ, opłaciłъ samъ z własnej szkatuły третią częśćъ należącego się od nichъ długu, (przeszło 18,000 skudów) i powróciłъ ichъ stroskanymъ rodzinomъ.

— Wczorajъ przybyła tu z Civitavecchia, znaczna liczba nowo-uwolnionychъ więźniówъ, którzy, otoczeni tłumami ludu, biorącego udziałъ w ichъ losie, z pѣśniami i radośnemi okrzykami, przeciągali po ulicachъ miasta. Ztądъ udają się každy do swychъ miejscъ rodzinnychъ. Nienawiść dzieląca dotądъ mieszkańcówъ Romanii od właściwychъ Rzymian, znikła zupełnie, w skutekъ amnestyi, jakby za wyrzeczeniemъ czarnoksiężkiego jakiegoś zaklęcia. Nadzwyczajna radość, jaka mieszkańcy Rzymu okazali z tego wypadku, najpomysłniejszego zwłaszcza dla mieszkańcówъ Romanii, połączyła różnolite umysły, i wszyscy uważają się tylko teraz za równe dzieci jednego dobrego ojca.

— W jednej z główniejszychъ kawiarni, wystawiony już jestъ rysunekъ kolosalnego brązowego posagu Piusa IX, który miasto i народъ chcąъ jużъ wystawić za życia, jako dowódъ swjejъ czci i wdzięczności.

Dnia 25 lipca.

Powoli nadehdozą wiadomości z prowincyi, o sposobie, w jakimъ ogłoszenie amnestyi przyjętemъ tamъ zostało. Oznaki uniesienia i wdzięczności były zarówno silne w Pe-

ны въ Перуджии, Анконѣ, Форли и во всѣхъ областныхъ городахъ. Въ некоторыхъ мѣстечкахъ, куда почта съ амнистіею прибыла послѣ полуночи, граждане были пробуждены отъ сна барабаннымъ боемъ, въ всѣ дома тотчасъ же были иллюминированы. Въ другихъ мѣстахъ возили портретъ Его Святѣйшества на триумфальной колесницѣ по улицамъ города, за кою слѣдовали толпы народа, съ радостѣйшими восклицаніями.

— По слухамъ, генералъ Ордена Капуциновъ, кардиналъ Микара, вида, съ какимъ восторгомъ принято обнародованіе амнистіи, сказалъ Папѣ: „Вы однимъ листомъ бумаги сдѣлали больше, нежели сколько сдѣлали ваши предшественники 22-мя миллионами скуди“ Извѣстие, что содержаніе войска стоило 22 миллионъ.

— Его Святѣйшество давалъ частную аудіенцію въ своемъ кабинетѣ, нѣсколькимъ начальникамъ возставивъ въ разное время, приговореннымъ къ пожизненному заточенію, и нынѣ освобожденнымъ. Милость и кротость, съ которыми разговаривалъ Его Святѣйшество съ ними, разстрогали всѣхъ до того, что только всхлипываніемъ и слезами могли ему объявлять свою благодарности; а одинъ изъ нихъ былъ тронутъ этимъ до того, что палъ къ стопамъ Папы въ обморокъ, и Его Святѣйшество самъ потомъ долженъ былъ помогать привести его въ чувство.

— Папа наименовалъ Донъ Петро Грамичья своимъ придворнымъ прелатомъ. Равно и другой мужъ, общепочитаемый, по основательной своей учености, Аббата в профессоръ богословія Граціози, у коего самъ Папа слушалъ курса богословія, имѣеть получить важную должность.

27 Іюля.

Сегодня утромъ Папа собралъ въ квинанальскомъ дворцѣ тайную консисторію, въ которой онъ, по обычаю, въ первый разъ явился въ красной бархатной митрѣ и съ митрою на головѣ. Съ своего престола произнесъ онъ, на латинскомъ языкѣ, рѣчь къ святому коллегіуму, на которую отвѣчала деканъ, кардиналъ Микара, отъ имени своихъ товарищей. Папа изъявилъ въ рѣчи собранію свою благодарность за избраніе его въ первосвященники, равно какъ и довѣріе къ своимъ силамъ, обѣщая кардиналамъ защиту ихъ правъ и достоинства и просилъ ихъ содѣйствіи; „ибо—сказалъ онъ,— съ величайшимъ единодушіемъ и стараніемъ должны мы пецись о пользахъ и славіи католической церкви, о поддержаніи достоинства апостолическаго престола, о водвореніи спокойствія и взаимнаго согласія во всемъ христіанствѣ.“ Въ заключеніе Его Святѣйшество торжественно принесъ предписанную присягу въ сохраненіи апостолическаго уложенія. За сими послѣдовало обнародованіе утвержденныхъ коллегіею четырехъ прелатовъ, одного представляющаго Его Святѣйшествомъ, и трехъ другихъ, представляющихъ Австрію, Швейцарію и Испанію. Въ числѣ послѣднихъ, утверждёнъ въ Галиціи Ксаверій Вержхлейскій, теперешній деканъ митрополистской церкви въ Лембергѣ.

— Восторженная преданность къ Пию IX возрастаетъ съ каждымъ днемъ; гдѣ онъ ни явится, отовсюду народъ толпами събитъ къ нему для выраженія своей приверженности. Подобныя чувствованія господствуютъ и въ областяхъ, гдѣ амнистія была повсемѣстно причиною радостныхъ народныхъ торжествъ. Особенно Болонья отличилась въ этомъ отношеніи. Между многими празднествами происходила тамъ трогательная процессія, въ которой всѣ жены, матери и сестры помянутыхъ, по парно, въ бѣлыхъ платьяхъ и съ восковыми фидеями въ рукахъ, шли, въ сопровожденіи множества народа, въ церковь—благодарить Бога за освобожденіе своихъ мужей, сыновей и братьевъ.

— Въ Валтеррѣ, въ продолженіе трехъ дней, происходили торжества въ честь Папы Пія IX. Въ этомъ городѣ Его Святѣйшество воспитывался въ коллегіи съ 1803 по 1809 годъ.

— Здѣсь получено извѣстіе, что Неаполитанскій Король, по примѣру Папы, закрылъ въ своей странѣ военныя комиссіи, назначенныя для сужденія политическихъ преступниковъ.

ругии, Анконіе, Форли, и во всѣхъ помniejszych мѣстахъ и миастечкахъ. Въ некоторыхъ изъ нихъ, гдѣ почта ввозящая амнистію, по полночи уже допѣро прибыла, mieszkańcy przebudzeni zostali ze snu wesołym odgłosem bębnów, i wszystkie okna uilluminowano natychmiast. W innych miejscach, portret Jego Świątobliwości Piusa IX, obwożony był na tryumfalnym wozie po ulicach miasta, za którym szła cała ludność, wydając najradośniejsze okrzyki.

— Mówią, że Jenerał Zakonu Kapucynów, Kardynał Micara, widząc jaką miłość i wdzięczność wywołało ogłoszenie amnestyi, rzekł do Ojca św.: „Wasza Świątobliwość jednym arkuszem papieru zrobiłeś więcej, niż poprzednicy wasi 22 milionami skudów.“ Wiadomo, iż właśnie taką summę kosztowało utrzymanie powiększonego wojska.

— Ojciec św. przyjął na prywatnym posłuchaniu w swoim gabinecie, kilku naczelników powstania w różnych czasach, skazanych na dożywotnie więzienie, a teraz wypuszczonych na wolność. Łaskawość i łagodność z jaką z nimi rozmawiał, tak dalece wzruszyły wszystkich, iż tylko łkaniem i łzami mogli mu tłumaczyć swą wdzięczność; jeden zaś tak był tём przejęty, że padł zemdlony u stóp Ojca św., tak, że sam potem Papież, do otrzeźwienia go pomagać musiał.

— Papież mianował X. Don Pietro Gramiceia swoim domowym Pralatem. Także inny mąż wysoko ceniony z powodu gruntownej swojej uczoności i zdań politycznych, Opat i Professor teologii, Graciosi, u którego sam Papież słucał niegdys kursu tej nauki, otrzymać ma jakiś wysoki urząd.

Dnia 27 lipca.

Dziś przed południem zgrupował Ojciec św. w pałacu Kwirynalskim, tajny Konsystorz, na którym, według zwyczaju, ukazał się pierwszy raz w purpurowej jedwabnej sukni i złotym mitrze na głowie. Z tronu miał w języku łacińskim przemowę do zgrupowanego św. Kolegium, na którą odpowiedział Dziekan Kard. Micara. Papież oświadczył w niej swą wdzięczność Kardynałom za wyniesienie go na Stolicę Apostolską, wynurzając przytём nieufaość w siły swoje; obiecał im opiekę ich praw i godności, i prosił o szczere współdziałanie i pomoc; „Gdyż z największą ducha jednością — rzekł — powinniśmy wszyscy jak najusilniej starać się o dobro i chwale wspólnej matki naszej Kościoła, o wytrwale i silne utrzymanie godności Stolicy Apostolskiej i o jak najtróskliwsze zachowanie pokoju i wzajemnej miłości w owejarni Jezusa Chrystusa.“ W końcu, Papież złożył uroczyste przepisana przysięgę na konstytucyą Apostolską. Następnie ogłoszono potwierdzenie przez Kolegium czterech Pralatów, jednego prezentowanego przez Jego Świątobliwość, i trzech innych prezentowanych przez Austrię, Szwajcaryę i Hiszpanię. W liczbie tych, na Biskupstwo Przemyskie w Galicyi, opróżnione przez śmierć JX Xawerego Zacharyasiewicza, mianowany został Biskupem JX Xawery Wierzełjski, dotychczasowy Dziekan Kościoła Metropolitalnego we Lwowie.

— Zapal ezi i miłości dla Piusa IX, z każdym dniem się powiększa, i wszędzie gdziekolwiek się okaże, lud zbiera się tłumami, dla wyrażenia mu swych uczuć. Podobne uniesienie panuje i po prowincyach, gdzie też ogłoszenie amnestyi, było powodem radośnych narodowych uroczystości. Bolonia odznaczyła się mianowicie w tym względzie. Między innemi obrzędami i oznakami radości, najbardziej wzruszającą była processya, w której żony, matki i siostry nowo ufaskawionych, po parze, ubrane w bieli, i z gronnicami w ręku, szły do cudownego obrazu N. Panny, za miastem, dla podziękowania Bogu, za uwolnienie swych mężów, synów i braci.

— W Volterra wyprawiano przez 3 dni na cześć Papieża Piusa IX świetne uroczystości. W tём mieście Ojciec św. pobierał niegdys nauki w Kolegium od r. 1803—1809.

— Otrzymano tu wiadomość, że Król Neapolitański, idąc za przykładem Papieża, zniósł w swoim kraju komisye wojenne, przeznaczone do sądzenia politycznych przestępców.

Нью-Йоркъ, 5 Юля.

Правительство Соединенныхъ штатовъ энергически поддерживаетъ, на всехъ пунктахъ, войну противъ Мексики. Генераль Тайлоръ получилъ подкрѣпленія и подвигается впередъ; онъ вѣрно уже приближается въ Монтерію. Другой американскій корпусъ подъ командою генерала Кирнея выступилъ изъ Сивенсвортской крѣпости, для нападенія на новую Мексику; наконецъ въ Нью-Йоркъ приготовляется экспедиція противъ Калифорніи, эта экспедиція вскорѣ отправится къ мѣсту своего назначенія. Мексика, кромѣ угнетенія со стороны столь дѣятельнаго своего непріятеля, подвергается еще въ то же время новымъ лишеніямъ. Шесть провинцій объявили себя независимыми, а именно: Юкатанъ съ 500,000 народонаселенія, Сонора и Синалоа съ 200,000 каждая, верхняя Калифорнія съ 150,000, Тамаулипосъ съ 600,000, а также плодородная и богатая провинція Галиско, со столицею Гвадалаксарою.

— Въ виду Вера-Круца (мексиканская гавань), 8 Юля стояли два американскіе паровые фрегата, сохранившіе блокаду. Изъ города Мексики сообщаютъ, что Парадесъ въ самомъ дѣлѣ рѣшился принять команду надъ мексиканскими войсками при сѣверной границѣ. Если онъ приведетъ это въ исполненіе, то ему не легко будетъ возвратиться въ столицу.

— Въ газетѣ *Philadelphia United States Gazette*, сообщаютъ, что особое посланіе президента пригласить вскорѣ конгрессъ къ выдачѣ корсерскихъ писемъ. Это предположеніе основывается на доведеніи американскаго консула въ Рио-Жанейро, изъ коего видно, что при бразильскихъ берегахъ находятся привилегированные корсеры подъ мексиканскимъ флагомъ, кои уже задержали одно англійское судно.

— По другому доведенію, президентъ Полкъ, по совѣту католическихъ епископовъ въ Соединенныхъ Штатахъ, пожелалъ отпустить нѣсколькихъ Іезуитовъ въ Мексику, для возстановленія мира, на который Американцы готовы согласиться по поводу постоянно увеличивающихся военныхъ издержекъ.

— Въ Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатахъ находится теперь 22 католическія епархіи, въ коихъ считается: 740 церквей, 762 священника, 21 духовная семинарія, 238 учениковъ Богословія, 25 мужескихъ учебныхъ заведеній, 36 женскихъ монастырей съ такими же учебными заведеніями, 97 благотворительныхъ заведеній и обществъ: католическое народонаселеніе состоитъ изъ 2,062,700 чело-
вѣкъ.

— Въ вѣстникѣ Соединенныхъ Штатовъ отъ 14-го Юля напечатано: Въ Нью-Йоркѣ господствуютъ чрезвычайныя жары; въ продолженіе 4-хъ дней 100 чело-
вѣкъ померло въ слѣдствіе чрезвычайнаго жара, и много лошадей пало въ упряжи.

Мексика.

Новости изъ сей страны простираются до 2-го Юля. Мексиканскій конгрессъ открытъ 6-го Юля. Генераль Парадесъ избранъ президентомъ, а генераль Браво вице-президентомъ. Калифорнія объявила себя независимою отъ мексиканскаго правительства, а командиръ эскадры Соединенныхъ Штатовъ на Тихомъ Океанѣ командоръ Смитъ, получилъ предписаніе овладѣть всеми тамошними гаванями. Равно провинціи Дуранго и Чигагуава имѣютъ немедленно отдѣлиться отъ Мексики и образовать, подъ покровительствомъ Соединенныхъ Штатовъ, республику подъ наименованіемъ Рио-Гранде. Генераль Алтамейра, который за проигранное сраженіе противъ генерала Соединенныхъ Штатовъ, Тайлора, подвергнутъ суду, имѣеть быть признанъ президентомъ сей новой республики.

Nowy-York, 15 lipca.

Rząd Stanów-Zjednoczonych silnie popiera na wszystkich punktach wojnę przeciw Meksykowi. Jenerał Taylor otrzymał posiłki i potrzebny materiał, aby się posuwać najprzód, i musiał już rozpocząć swój pochód do Monterey d 10 lipca. Drugi korpus amerykański, pod rozkazami Jenerała Kearney, wyruszył z warowni Seavensworth, dla uderzenia na nowy Meksyk; nakoniec przygotowuje się w New-Yorku wyprawa przeciw Kalifornii i niewąwem uda się na miejsce swego przeznaczenia. Podczas gdy Meksyk naciskany jest zewnątrz przez tak czynnego nieprzyjaciela, utracza zarazem wewnątrz siły swej spójni. Sześć prowincyi ogłosiły się niezawisłemi; to jest Jukatan, mający ludności 500,000; Sonora i Sinaloa każda po 200,000; wyższa Kalifornia 150,000; Tamaulipas 600,000, oraz żyzna i bogata prowincya Jalisco, ze stolicą Guadaluaxara.

— Pod Vera-Cruz (port meksykański) stały d. 8 czerwca dwie amerykańskie parowe fregaty, które utrzymywały blokadę.— Z m. Meksyku donoszą, że Paredes rzeczywiście postanowił objąć dowództwo na wojskiem meksykańskiem na granicy północnej. Jeżeli wykona swoje postanowienie, trudno mu będzie powrócić do stolicy.

— Dz. *Philadelphia United States Gazette*, którego korespondencyjne artykuły z Washingtonu zwykle z bardzo dobrego pochodzą źródła, donosi ztamtąd, że oddzielne poselstwo Prezydenta wezwie wkrótce Kongress do wydania listów korsarskich. Ten wniosek ma się zasadzać na raporcie Konsula amerykańskiego w Rio-Janeiro, według którego, wody przy brzegach Brazylii niepokojone są przez uprzywilejowanych korsarzy pod banderą meksykańską, którzy już zatrzymali jeden okręt angielski.

— Według innej wiadomości, Prezydent Polk za poradą Biskupów katolickich w Stanach-Zjednoczonych, postanowił kilku Jezuitów, wszakże bez charakteru politycznego, posłać do Meksyku, w celu traktowania o pokój, który Amerykanie gotowi są przyjąć, z powodu wzrastających ciągle kosztów wojennych.

— W Stanach-Zjednoczonych Ameryki północnej znajduje się obecnie 22 diecezji katolickich, w których jest: kościołów 740, Kieży 762, seminariów duchownych 21, uczniów teologicznych 238, męzkich zakładów naukowych 25, klasztorów żeńskich z takiemiż zakładami naukowemi 36, zakładów i towarzystw dobroczynnych 97; ludności katolickiej 1,062,700 dusz.

— Kuryer Stanów-Zjednoczonych z d. 14 lipca pisze: w New-Yorku panują nieznośne upały; w przeciągu 4 dni 40 osób umarło w skutku zbytniego gorąca. Wiele koni padło w zaprzęgu.

Мехик.

Nowiny z tego kraju dochodzą do 2 lipca. Kongress Meksykański został zagajony 6 czerwca. Wybrano Jenerała Paredes Prezydentem, a Jenerała Bravo, Wice-Prezydentem. Kalifornia ogłosiła się niezawisłą od rządu meksykańskiego, a dowódca eskadry Stanów-Zjednoczonych na Oceanie Spokojnym, Kommodor Smith, odebrał rozkaz opanowania wszystkich tamiecznych portów. Także prowincye Durango i Chihahuagua mają się niezwłocznie oderwać od Meksyku i utworzyć pod opieką Stanów-Zjednoczonych Rzeczpospolitą, pod nazwaniem Rzeczypospolitej Rio-Grande. Jenerał Altameira, który za przegraną przeciw Jenerałowi Stanów, P. Taylor, bitwę pociągnięty jest do sądu, ma być obwołany Prezydentem tej nowej Rzeczypospolitej.

П Р И Б А В Л Е Н И Я   Д О Д А Т Е К

КЪ
В И Л Е Н С К О М У   В Ъ С Т Н И К У .   K U R Y E R A   W I L E Ń S K I E G O .

Вильна ПОНЕДѢЛЬНИКЪ 24-го ЮНЯ.

Wilno. PONIEDZIAŁEK 24-go Czerwca.

		Бар. по раздѣ. Фран.			Термом.	Реомюра	Вѣтръ.	Состояніе атмосферы
20 днѣ	Утро	27	дтой.	9.2	лин.	+	9.0	3 Слабый
	По полудни.	27	—	9.2	—	+	15.0	СЗ — —
	Вечеръ.	27	—	8.9	—	+	13.5	ясно. Пасм. дождикъ. Облака

КАЗЕННЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ.

2. Коммисариатскій Департаментъ Военнаго Министерства, предполагая произвести торги на перевозку въ 1847 и 1848 годахъ Коммисариатскихъ вещей и медикаментовъ, изъ Коммисариатскихъ Коммисій С. Петербургской, Казанской, Ставропольской, Тифлисской, Тобольской, Новогоргиевской, Иркутской, съ казенныхъ фабрикъ: Павловской Суконой и Лосинной, и изъ Лубенской казенной Аптеки, дѣлаетъ извѣстными основанія, принятыя для совершения этихъ операций.

Перевозку Коммисариатскихъ вещей и медикаментовъ предназначается производить подрядомъ съ торговъ, на правилахъ, указанныхъ въ главѣ II, раздѣла III книги 1-й части IV. Свода Военныхъ Положеній.

Торги будутъ произведены въ Коммисіяхъ, изъ которыхъ предполагается производить перевозку, за исключеніемъ С. Петербургской Коммисіи, на перевозку изъ коей торги назначаются въ Коммисариатскомъ Департаментѣ; на перевозку съ фабрикъ: Павловской Суконой и Лосинной и Лубенской казенной Аптеки, назначаются торги въ ближайшихъ къ онымъ Коммисіяхъ: Московской и Кременчугской.

Установленіе послѣдней цѣны на торгахъ, зависитъ не отъ Присутствія Коммисариатскихъ Коммисій, но отъ высшаго Коммисариатскаго Управленія, которое назначаетъ предварительно для каждой Коммисариатской Коммисіи особенныя цѣны, не отягчительныя для казенн. и безобидныя для подрядчиковъ. Цѣны эти объявляются присутствіемъ Коммисариатскихъ Коммисій, производящихъ торги, въ особыхъ запечатанныхъ пакетахъ, которые остаются не вскрытыми до окончанія переторжки, когда переторжка будетъ окончена, пакетъ съ цѣнами вскрывается, и по соображенію объявляется письменно торговавшимся, утверждается ли подрядъ, или нѣтъ; слѣдовательно въ первомъ случаѣ, они могутъ послѣ объявленія въ установленный двухъ-недѣльный срокъ заключать контракты и заблаговременно приготовиться къ производству перевозокъ, а въ послѣднемъ немедленно получить обратно свои залого.

Существовавшее по Коммисариату правило о производствѣ перевозокъ на счетъ не исправнаго подрядчика, отменено. Въмѣсто того, на случай не исправности подрядчика опредѣляется съ него неустойка сообразно степени его неисправности. При совершенной неисправности со стороны подрядчика, полная неустойка не превосходитъ 20 процентовъ годовой подрядной суммы. Торги на перевозку вещей и медикаментовъ назначаются въ слѣдующіе сроки:

а) Въ Коммисариатскомъ Департаментѣ:

	Торгъ	Переторжка
На перевозку изъ С. Петербургской Коммисіи	29 Июля	2 Августа

б) Въ Коммисіяхъ:

Казанской	25 —	29-го Июля
Ставропольской	26 —	30-го —
Тифлисской	27 —	31-го —
Тобольской	29 —	2 Августа
Новогоргиевской	5 Августа	9 — —
Иркутской	1 —	5 — —
Кременчугской на перевозку изъ Лубенской казенной Аптеки	8 —	12 — —
Московской:		
На перевозку съ Павловской Суконой фабрики	3 —	7 — —
На перевозку съ Лосинной фабрики	9 —	13 — —

OGŁOSZENIA SKARBOWE.

2. Kommissoryacki Departament Ministerstwa Wojny przystępując do rozporządzenia względem przygotowania na rok 1847 i 1848 przewózki Kommissoryackich rzeczy i medykamentów z Kommissoryackich Kommissji St. Petersburgskiej, Kazańskiej, Stawropolskiej, Tyfliskiej, Tobolskiej, Nowogeorgiewskiej, Irkuckiej, skarbowych fabryk: Pawłowskiej sukienki i garbarni, Lubieńskiego Skarbowej Apteki, podaje do publicznej wiadomości zasady, przyjęte eo do uskutecznienia tych operacji.

Przeniesienie Kommissoryackich rzeczy i medykamentów, postanowiono uskutecznić przez podradę z targów, na prawidłach, opisanych w Tyt. II, Roz. III, Księdze I. Części IV Zbioru ustaw wojskowych.

Targi będą odbyte w Kommissyach, z których ma się uskutecznić przewózka prócz S. Petersburgskiej Kommissji na przewiezienie której naznaczają się targi w Kommissoryackim Departamencie, na przewiezienie z fabryki Pawłowskiej sukienki i garbarni, oraz Lubieńskiej skarbowej Apteki, naznaczają się targi w najbliższych Kommissyach: Moskiewskiej i Krzemienczuckiej.

Postanowienie ostatecznej ceny na targach, zależy nie od urzędu Kommissoryackich Kommissji odbywających targi, ale od wyższego Kommissoryackiego Zarządu, który dla każdej Kommissoryackiej Kommissji naznaczył ceny osobne, nieuciążliwe dla Skarbu i bez żadnej opłaty dla podradczyków. Ceny te komunikują się Urzędowi Kommissji, odbywającym targi, w zapieczętowanych pakietach, które pozostają nierozpieczętowanymi do ukończenia przetargu. Skoro zaś przetarg zupełnie sponżonym będzie, tedy pakiet z cenami zostanie rozpieczętowany i natychmiast objawi się targującym czy się zatwierdza lub nie. W pierwszym zdarzeniu mogą targujący zawierać kontrakta i wczesnie przygotować się do uskutecznienia przewózki, w ostatnim zaś bez żadnej zwłoki odbierają oni na powrót swoje ewikye.

Istniejące w Kommissoryacie prawidło o uskutecznieniu przewózki względem nieakuratnego podradczyka, zostało odmienione. Natomiast, w razie nie wypełnienia przez podradczyka przyjętych na siebie warunków, ustanawia się sztraf, czyli tak nazwane niedotrzymanie, stosownie do stopnia nie wypełnionych warunków. W razie całkowitego niewypelnienia zobowiązania się ze strony podradczyka, zupełne niedotrzymanie nieprzechodzi 20 procentów rocznej podradkowej summy. Targi na przewiezienie rzeczy i medykamentów, będą odbyte w następujących terminach:

а) W Kommissoryackim Departamencie:

	Targ	Przetarg.
На przewózkę z S. Petersburgskiej Kommissji	29 Lipca	2 Sierpnia

б) W Kommissyach:

Казанской	25 —	29 Lipca
Ставропольской	26 —	30 — —
Тифлисской	27 —	31 — —
Тобольской	29 —	2 Sierpnia.
Новогоргиевской	5 Sierpnia	9 — —
Иркuckiej	1 —	5 — —
Кремьенчужскій на przewózkę z Lubieńskiego skarbowej Apteki	8 —	12 — —
Москiewской:		
На przewózkę z Pawłowskiej sukienki	3 —	7 — —
На przewózkę z fabryki wyrobu skór losiowych	9 —	13 — —

На перевозку из Комиссий: С. Петербургской, Казанской и Новогоргиевской, запрягаются подводы обыкновенныя одноконныя и срочныя парныя и троечныя. Для Комиссий: Ставропольской, Тифлисской, Тобольской и Иркутской, для фабрик Павловской Суконной и Лосинной, однь одноконныя подводы, безь срочныхъ; для Лубенской казенной Аптеки подводы одноконныя и троечныя.

Условия, на основаніи которыхъ предоставляются означенныя подрады перевозокъ вещей и медикаментовъ, при семъ прилагаются.

Торги какъ въ Комиссаріатскихъ Комиссіяхъ, такъ и въ Комиссаріатскомъ Департаментѣ, будутъ произведены изустные, съ допущеніемъ присылки запечатанныхъ объявленій, на точномъ основаніи Главы II, разд. III, книги I, части IV, Свода Военныхъ Постановленій. Запечатанныя объявленія должны быть поданы или присланы, по принадлежности, въ Комиссаріатскій Департаментъ или въ Комиссаріатскую Комиссію не позже одинадцати часовъ утра, въ дни, назначенныя для переторжки. Запечатанныя объявленія, подаваемыя къ торгамъ, должны заключать въ себя: а) согласие принять подрядъ, на основаніи опубликованныхъ условий, безь всякой перемѣны; (объявленія, заключающія въ себя условия, въ чемъ бы то ни было не согласныя съ опубликованными, оставлены будутъ безь всякаго дѣйствія); б) цѣны писанныя складомъ; в) обыкновенное мѣстопробываніе, званіе, имя и фамилію объявителя, также мѣсяць и число, когда писано. При объявленіи должны быть приложены: а) документы о званіи объявителя и б) залогъ и поручительства соразмѣрныя неустойкѣ, а именно: По подрадамъ перевозокъ изъ Комиссий:

С. Петербургской	6354 руб. сер.
Казанской	3675 — —
Ставропольской	10,470 — —
Тифлисской	1899 — —
Тобольской	1260 — —
Новогоргиевской	656 — —
Иркутской	2299 — —
Съ Павловской Суконной фабрики	565 — —
Съ казенной Лосинной фабрики	97 — —
Изъ Лубенской Казенной Аптеки	199 — —

На запечатанномъ объявленіи, кромѣ адреса на имя Комиссаріатскаго Департамента, или Комиссии, должно находиться слѣдующая надпись: „Объявленіе въ такую-то Комиссаріатскую Комиссію, или Комиссаріатскій Департаментъ Военнаго Министерства, къ назначенной такого-то числа переторжкѣ на перевозку тяжестей изъ Комиссий, аптеки или фабрики въ 1847 и 1848 годахъ.“

Желающіе могутъ торговаться на перевозку въ теченіи и одного года.

Срокъ для начатія контрактныхъ обязательствъ опредѣляется съ 1-го Января 1847 года, за исключеніемъ Ставропольской Комиссии, въ которой срокъ полагается съ 11-го Апрѣля 1847 года.

У С Л О В І Я

На перевозку Комиссаріатскихъ вещей и медикаментовъ.

Предметъ подряда.

1. Для перевозки Комиссаріатскихъ вещей, медикаментовъ и другихъ тяжестей, отправляемыхъ Комиссаріатскими Комиссіями во все мѣста, куда будетъ назначено, подрядчикъ обязуется доставить подводы одноконныя обыкновенныя, и троечныя срочныя, смотря по требованію.

Количество подвѣдъ.

2. Количество подвѣдъ требуется Комиссаріатскими Комиссіями отъ подрядчика по мѣрѣ въ нихъ надобности для перевозки, но въ каждый день не болѣе: одноконныхъ двадцати пяти, срочныхъ десяти подвѣдъ. Комиссаріатскія Комиссіи даютъ подрядчику требованія или повѣстки о поставкѣ подвѣдъ своевременно, соображаясь съ количествомъ тяжести, слѣдующей къ отправленію, и временемъ, къ коему отправленныя вещи должны быть доставлены на мѣсто назначенія.

Качество подвѣдъ.

3. Подрядчикъ обязанъ ставить подводы, которыхъ лошади были бы не изуряченныя и къ перевозкѣ тяжестей надежныя, повозки дѣтныя, или зимнія, прочныя и удобныя для укладки тюковъ, а вся упряжь была бы въ надлежащей исправности, такъ, чтобы въ дорогѣ отъ усталости лошадей, или отъ неисправности повозокъ и упряжи, отнюдь не могло случиться какой либо остановки.

Продолженіе.

4. Подрядчику предоставляется ставить вмѣсто

Na przewozkę z Komisysj: S. Petersburgkiej, Kazańskiej i Nowogeorgiewskiej, zamawiają się podwo- dy zwyczajne jednokonne i terminowe i podwojne i po- trojne. Dla Komisysji: Stawropolskiej, Tyfliskiej, Tobolskiej, i Irkuckiej, dla fabryk: Pawłowskijskiej sukien- ni i Garbarni zwyczajne tylko podwojny, bez termino- wych; dla Lubienskiej skarbowej Apteki podwojny jed- nokonne i trójkonne.

Warunki, na osnovie których maia się uskutecz- nić rzeczony podraady co do przewiezienia rzeczy i me- dykamentów, załączają się niżej.

Targi, tak w Kommissoryackich Kommissyach, jak- o też w Kommissoryackim Departamencie, będą odby- te słownie, z prawem podania lub przysłania objawień zapieczętowanych na istotnej zasadzie Tyt. II. Roz. III. Księgi I. Cz. IV. Zbiornu ustaw wojskowych. Zapie- czętowane objawienia, powinny być należycie przysła- ne lub podane do Kommissoryackiego Departamentu lub Kommissoryackich Kommissyi przed jedenastą z rana, w dniach przeznaczonych dla przetargów. Zapieczętowane objawienia powinny zawierać w sobie: a) zgodzenie się podradu na istotnej osnovie przyłączonych przy tém kondycji, bez żadnej odmiany objawienia, zawierające w sobie warunki w czémkolwiek niezgodnie z opubliko- wanemi, będą zastawione bez uwagi; b) ceny pisane słownie, c) miedysca pobytu, stan, imię i nazwisko obja- wiającego, także miesiąc i dzień kiedy pisano. Przy objawieniu powinno być załączone: a) dowody o stanie objawiającego, b) ewikoye lub poręcznictwa odpowiedniej summy niedotrzymania, a mianowicie co do podradów przewozek:

S. Petersburgkiej	6,354 rub. srebr.
Kazańskiej	3,675 — —
Stawropolskiej	10,470 — —
Tyfliskiej	1,899 — —
Tobolskiej	1,260 — —
Nowogeorgiewskiej	656 — —
Irkuckiej	2,299 — —
Z Pawłowskijskiej fabryki sukiennej	565 — —
Z skarbowej fabryki wyrobu skór	
łosowych	97 — —
Z Lubienskiej skarbowej Apteki	199 — —

Na zapieczętowanym objawieniu, prócz adresu do Kommissoryackiego Departamentu lub Kommissyi, powinno być następujące adreasa: Objawienie do ta- kiej to Kommissoryackiej Kommissyi lub Kommisso- ryackiego Departamentu Wojennego Ministeryum, na na- znaczony takię to dnia przetarg, względem przewie- zienia ciężarów z Kommissyi lub fabryki Apteki w 1847 i 1848 roku.

Zyczący mogą targować się i na przewozkę w cią- gu jednego roku.

Termin rozpoczęcia kontraktowych zobowiązań na- znaczają się od 1-go Stycznia 1847 roku, prócz tylko Kommissyi Stawropolskiej, w której termin naznacza- ją się od 11-go Kwietnia 1847 roku.

W A R U N K I

przewozki Kommissoryackich rzeczy i medy- kamentów.

Przedmiot podradu.

1. Dla przewożenia Kommissoryackich rzeczy Medykamentów i innych ciężarów, wysyłanych przez Kommissoryackie Kommissye, do różnych miedysc, gdzie będzie naznaczono, podradczyk obowiązujesie dostarczyć podwój jednokonných z wyczajnych i trójkonných termi- nowych, stosownie do zaopatrzania.

Hość podwój.

2. Kommissoryackie Kommissye potrzebują takie ilości podwój od podradczyka, jaka będzie potrzebna dla uskutecznienia przewozki; lecz co dzień nie więcej jak jednokonných dwadzieście pięć i terminowych dziesięć podwój. Kommissoryackie Kommissye dają podradczy- kowi bilet na dostarczenie podwój wcześniej, stosując się do ilości ciężarów, mających się wysłać, i do czasu, na który wysłane rzeczy powinny być dostawione na miej- sce przeznaczone.

Hość podwój.

3. Podradczyk obowiązany dawać podwojny, za- prężone konmi nie wycieczonemi i bezpiecznemi do przewożenia ciężarów, wozy letnie lub zimowe i wygod- ne do pakowania paków, a cały uprząż ma być w nale- żytem stanie, tak, ażeby w drodze z powodu ustania koni lub złęgo stanu wozów i uprząży, nie mogło zdarzyć się jakiegokolwiek przeszkody.

Dalszy ciąg.

4. Podradczykowi dozwala się dawać zamiast koni

живыхъ, воловья подводы, гдѣ сіе дозволено (*) и вмѣсто троечныхъ парныхъ, съ тѣмъ только, чтобы транспорты были доставлены по назначенію въ опредѣленный договоромъ срокъ.

Мѣсто куда доставляются подводы, сроки поставки ихъ.

5. Подводы подрядчикъ обязанъ доставлять на Комисариатскій дворъ той Комисіи, фабрики, или аптеки, отъ коей перевозка будетъ производиться, и притомъ, въ Столицахъ одноконныя подводы чрезъ двое сутокъ, срочныя на другой день, въ прочихъ мѣстахъ одноконныя или воловья не далѣе пяти сутокъ а срочныя не далѣе двухъ сутокъ, считая срокъ сей со дня получения отъ Комисіи повѣстки или требованія на выставку подводъ. (**)

Пособіе отъ казны.

6. При заключеніи контракта, если подрядчикъ пожелаетъ, можетъ быть выдано ему въ задатокъ до десятой части подрядной суммы, употребленной на перевозку изъ той же Комисіи, въ теченіи послѣдняго перода подрядомъ года, подъ особый залогъ, рубль за рубль. Если подрядчикъ при заключеніи контракта не воспользовался задаткомъ, то можетъ получить и въ продолженіи контрактнаго времени, не позднее однакожь двухъ мѣсяцовъ со дня заключенія контракта, опредѣленное количество задатка, по представленіи залога рубль за рубль. Задаточныя деньги должны вычитаться у подрядчика при каждой уплатѣ ему денегъ за поставленныя по договору подводы, въ такой соразмѣрности, чтобы въ теченіе одного года были непременно вполнѣ вычтены. Если срокъ подряда будетъ двухъ годичной, то подрядчику, по исправномъ выполненіи обязательства за первый годъ, можетъ быть выдано опредѣленное количество задаточныхъ денегъ по сроку втораго года, подъ залоги рубль за рубль. Залоги, представленные подрядникомъ на обезпеченіе задаточныхъ денегъ, освобождаются и возвращаются подрядчику по его просьбѣ, по вѣрѣ вычета задаточныхъ денегъ, если не будетъ въ виду явной неисправности подрядчика. Но во всякомъ случаѣ неударжаные задатки непременно должны быть обезпечены рубль за рубль.

Порядокъ исполненія договора со стороны подрядчика и со стороны казны.

7. Укладка, укупорка и увязка назначаемыхъ къ перевозкѣ вещей, лежитъ на обязанности Комисіи. По укладкѣ, укупоркѣ и увязкѣ, ящики, или тюки съ вещами, взвѣшиваются чиновникомъ, находящимся при вѣсахъ Комисіи въ присутствіи транспортнаго чиновника, подрядчика или его повѣреннаго. На каждомъ тюкѣ или ящикѣ дѣлается черною краскою мѣта, означающая номеръ тюка, или ящика, и количество заключающагося въ немъ вѣса; мѣту дозволяется дѣлать и наирывкѣ изъ кожи, которой привязывается къ тюкамъ.

Продолженіе.

8. По взвѣшеніи ящиковъ и тюковъ, чиновники при вѣсахъ, транспортный Начальникъ и подрядчикъ, или его повѣренный, лично представляютъ Комисіи вѣдомость за общимъ подписаніемъ, съ означеніемъ въ оной: числа ящиковъ или тюковъ, нумераціи оныхъ и вѣса каждому ящику, или тюку особо. За тѣмъ не принимаются уже въ послѣдствіи со стороны подрядчика никакія претензіи на казну, относительно невѣрности вѣса въ перевезенныхъ тяжестяхъ.

Продолженіе.

9. За показаніе умышленное вѣса въ тюкахъ или ящикахъ, болѣе нежели дѣйствительно въ нихъ заключается, съ чиновникомъ при вѣсахъ, транспортнымъ Начальникомъ и подрядчикомъ, или его повѣреннымъ, находившимся при взвѣшиваніи, поступаетъ какъ съ похитителями казны.

(*) *Примѣчанія:* Воловья подводы въ лѣтнее время дозволено ставить для перевозки въ Комисариатскихъ Комисіяхъ: Воронежской, Кременчугской, Херсонской, Кіевской и Врестъ-Литовской.

(**) Подрядчики по перевозкѣ вещей изъ тѣхъ Комисій, которыя находятся въ городахъ, гдѣ состоятъ казенныя аптеки, или аптечныя магазины, обязаны доставлять изъ оныхъ въ Комисіи медикаменты и аптечныя припасы, наряжаемые для отправленія въ войска и госпитали, безъ особой за то платы. Подрядчикъ Новогоріевской Комисіи обязанъ производить перевозку медикаментовъ прямо изъ Варшавскаго аптечнаго магазина и вообще отправленія вещей изъ хранящихся въ Варшавѣ складовъ, принадлежащихъ Комисіи.

nych, podwoły wołowe, gdzie to jest pozwolono (*), i zamiast trójkonnych terminowych parokonne, z warunkiem ażeby transporty stawały do miejsca swojego przeznaczenia w zakresionym w umowie terminie.

Miejsce i termin dostawiania podwoł.

5. Podradczyk obowiązany dostawiać podwoły na Kommissoryacki dziedziniec tój Kommissyi, fabryki lub apteki, zkad przewożka ma się uskuteczniać; w stolicach jednokonno podwoły mają się dostawiać w ciągu dwóch dób, terminowe nazajutrz, w innych zaś miejscach jednokonno lub wołowe najdalej w ciągu pięciu dób, a terminowe dwóch dób licząc takowy termin od daty otrzymania od Kommissyi biletu względem dania podwoł (**).

Pomocy ze strony Skarbu.

6. Przy zawarciu kontraktu, jeżeli podradczyk zechce, może mu być wydano na zadatek do dziesiątej części podradowej summy, użytej na przewiezienie z tójże Kommissyi w ciągu ostatniego przed podradem roku, pod osobną ewikcyą rubel za rubel. Jeżeli przy zawarciu kontraktu, podradczyk nie wziął zadatku, tedy takowy może otrzymać i w ciągu kontraktowego czasu, nie później jednakże, jak w przeciągu dwóch miesięcy od daty podpisania kontraktu, przedstawiając ewikcyą rubel za rubel. Zadatkowe pieniądze powinny się potracić podradcykowi przy każdym wypłacaniu jakiegokolwiek piędzy za dostarczone wedle umowy podwoły, w takim stopniu, ażeby w ciągu jednego roku potracony był nieodmiennie cały zadatek. Jeżeli termin podradu będzie dwuroczny, tedy podradcykowi, po akuratnem wypełnieniu swojego zobowiązania w pierwszym roku, może być wydana oznaczona ilość zadatkowych piędzy na rok drugi, pod ewikcyą rubel za rubel, ewikcyę, przedstawione przez podradczyka na zabezpieczenie piędzy zadatkowych, oswabadzają się i wracają się podradcykowi na jego prośbę, w miarę potrącenia zadatkowych piędzy, jeżeli nie będzie na niewadze widoczna nieakuratność podradczyka, lecz w każdym razie niepotrącone zadatki powinny być koniecznie zabezpieczone rubel za rubel.

Porządek wypełnienia umowy ze strony podradczyka i Skarbu.

7. Złożenie, spakowanie i obwiązanie mających się przewozić rzeczy, należy do Kommissyi. Po złożeniu, spakowaniu i obwiązaniu, paki z rzeczami ważą znajdujący się przy wagach Kommissyi urzędnicy, w obecności urzędnika transportowego podradczyka lub jego plenipotenty. Na każdym paku robi się czarną farbą napis, oznaczający numer takowego i ilość zawierającej się w nim wagi; napis ten może być czyniony na kawałku skóry, który się przywiązuje do paków.

Dalszy ciąg.

8. Po przeważeniu paków, i kulów, urzędnik wagowy, transportowy dozorca i podradczyk, lub jego plenipotent, osobiście podają Kommissyi wiadomość za wspólnym podpisem, z wymienieniem: ilości paków lub kulów, numerów i wagi każdego oddzielnie. Potem nieprzyjmują się już później ze strony podradczyka żadne pretensye do Skarbu względem nieprawdziwości wagi przewiezionych ciężarów.

Dalszy ciąg.

9. Za umyślne pokazanie wagi w pakach lub kulach większej, aniżeli, rzeczywiście w nich się zawiera; z urzędnikiem wagowym, transportowym dozorcą i podradczykiem lub jego plenipotentem przy wazeniu znajdującym się, postępuje się jak z przywłaszczycielami skarbowej własności.

(*) *Uwagi:* Wołowe podwoły latem pozwolono dawać w Kommissoryackich Kommissyach: Woroneżskiej, Krzemienczuckiej, Chersonskiej, Kijowskiej i Brzescia Litewskiego.

(**) Podradczycy przewożący rzeczy z tych Kommissyi, które się znajdują w Miastach, gdzie istnieją skarbowe apteki lub apteczne magazyny, obowiązani są dostarczać z nich do Kommissyi medykamenty i apteczne zapasy, przeznaczone do wysłania dla wojsk i szpitalów, bez osobnej za to płacy. Podradczyk Nowogeorgiewskiej Kommissyi obowiązany uskuteczniać przewożkę medykamentów wprost z Warszawskiego aptecznego magazynu, i w ogólności wysyłania rzeczy znajdujących się w Warszawskich składach do Kommissyi należących.

Продолженіе.

10. Вѣрность всѣхъ свидѣтельствуются Смотрителемъ магазиновъ и членомъ Коммисіи, которые для повѣрки оного приказываютъ взвѣсить при себѣ въ сколько ящиковъ или тюковъ, безъ выбора, или даже перевѣсить и всѣ тюки, или ящики. Послѣ сего тюки и ящики накладываются на представленныя подрядчикомъ, или его повѣренными, подводы самими извозчиками.

Продолженіе.

11. Подводы, по представленіи ихъ подрядчикомъ на Коммисаріатскій дворъ для набалки тюковъ или ящиковъ, не должны задерживаться болѣе двухъ сутокъ.

Продолженіе.

12. Для отвращенія всякихъ, могущихъ случиться въ пути остановокъ, при каждомъ транспортѣ подрядчикъ долженъ имѣть своего повѣреннаго и прикащика, котораго подрядчикъ избирать по своему усмотренію, хотябы изъ извозчиковъ, но съ тѣмъ чтобы тотъ, кто будетъ избранъ, имѣлъ или довѣренность отъ подрядчика, или условіе, заключенное подрядчикомъ съ извозчиками.

13. Казна не входитъ ни въ какія расчеты съ извозчиками по перевозкѣ, ни въ разбирательствѣ споровъ между ними и подрядчикомъ. Извозчики, отправляющіеся съ транспортомъ, должны имѣть законныя виды.

Продолженіе.

14. При отправленіи транспорта, подрядчикъ, или его повѣренныи, долженъ вручить транспортному Начальнику законныя виды всѣхъ отправляющихся съ транспортомъ извозчиковъ и условіе, какое имъ съ извозчиками заключено будетъ. По прибытіи транспорта на мѣсто назначенія, транспортный Начальникъ представляетъ въ Коммисію условіе, заключенное подрядчикомъ съ извозчиками, и паспорта. Если со стороны извозчиковъ ни какой несправности не послѣдовало, то Коммисія возвращаетъ паспорта извозчикамъ, а условіе подрядчику, или его повѣренному. Если же извозчики были несправны, то паспорта ихъ отдаетъ подрядчику, или его повѣренному для отысканія причиннаго ему несправности извозчиковъ убытка. — Когда же ни подрядчика ни повѣреннаго его на лицо не будетъ, то Коммисія отсылаетъ самихъ извозчиковъ, паспорта ихъ и условіе, заключенное имъ съ подрядчикомъ въ мѣстную Градскую Полицію, для поступленія, относительно удовлетворенія подрядчика, по силѣ условія, и ограничивая тѣмъ свои дѣйствія, дальнѣйшее ходатайство по сему предмету, Коммисія предоставляетъ подрядчику, или его повѣренному; по чему для объявленія имъ о семъ, безъ малѣйшаго промедленія времени сообщаетъ той Коммисіи, отъ коей транспортъ отправленъ.

Продолженіе.

15. Транспортный Начальникъ наблюдаетъ въ пути, чтобы транспортъ слѣдовалъ непрерывно по данному отъ Коммисіи маршруту указаннымъ трактомъ, и чтобы транспортъ проѣзжалъ въ каждаго сутки положенное число верстъ. Транспортный Начальникъ постоянно заботится въ продолженіе пути о сохраненіи въ цѣлости перевозимыхъ вещей, и для того долженъ часто осматривать тюки, дабы вещи не могли потерѣться отъ перевозкы, или подмокнуть отъ дождя. Ответственность за сіи случаи относится къ транспортному Начальнику.

Продолженіе.

16. Если въ слѣдованіи транспорта встрѣтятся препятствія отъ неустройства по дорогѣ мостовъ и переправъ чрезъ рѣки, то транспортный Начальникъ требуетъ въ городахъ отъ Градской или Земской Полиціи, а въ селеніяхъ и деревняхъ отъ помѣщиковъ, старостъ, или сотскихъ, распоряженія къ устраненію встрѣченнаго препятствія. Если же въ семъ случаѣ транспортъ имѣлъ остановку, то транспортный Начальникъ проситъ мѣстное Начальство о выдачѣ свидѣтельства, съ означеніемъ причины и времени остановки транспорта. Свидѣтельство сіи транспортный Начальникъ въ подлинникъ представляетъ въ Коммисаріатскую Коммисію, откуда транспортъ отправленъ, и доносить о томъ Департаменту.

Продолженіе.

17. Въ пути транспорты должны останавливаться не на дворахъ, а вблизи селеній, въ мѣстахъ, совершенно отъ огня безопасныхъ; за сѣмъ имѣть наблюденіе повѣренному подрядчика, извозчики же должны быть по очереди двѣсальными. — Если же въ нарушение сего пункта транспортъ останавливается на дворѣ, или внутри селенія и транспортируемая казенная вещь отъ случившагося пожара сгорѣла или повредится отъ огня, то подрядчикъ обязыва-

Dalszy ciąg.

10. Rzeczywistość wagi poświadcza się przez Dozorcę magazynów i Członka Komisji, którzy dla sprawdzenia rozkazują przeważać w swojej obecności kilka paków lub kulów bez wyboru, lub nawet przeważać wszystkie, potem paki lub kule wkładają się na dostawione przez podradczyka, lub jego plenipotentą, podwoły przez samych furmanów.

Dalszy ciąg.

11. Podwoły, po dostawieniu ich przez podradczyka na Komisaryacki dziedziniec dla zabrania paków lub kulów, niepowinno być zatrzymywane dłużej nad dwie doby.

Dalszy ciąg.

12. Dla zapobieżenia wszelkim mogącym zdarzyć się w drodze zamitrzeżeniom, podradczyk przy każdym transporcie powinien mieć swojego plenipotentę i Dozorcę, którego on wybiera stosownie do swęj uwagi, chociażby nawet z liczby furmanów, z tym wszakże warunkiem, ażeby wybrany posiadał albo opoważnienie na piśmie od podradczyka, albo umowę zawartą przez podradczyka z furmanami.

13. Skarb nie wchodzi w żadne rachunki z furmanami co do przewożki, ani też w roztrząsanie sporów między nimi a podradczykiem winiknąć mogących. Furmani jadący z transportami powinni mieć prawem przepisane bilety.

Dalszy ciąg.

14. Przy wysłaniu transportu, podradczyk lub jego plenipotent powinni transportowemu Dozorcę wręczyć takowe bilety wszystkich udających się z transportem furmanów, razem z umową, jaka przezeń zawartą będzie z nimi. Po przybyciu transportu na miejsce przeznaczone, transportowy Dozorca składa w Komisji umowę, zawartą przez podradczyka z furmanami i ich pasporty. Jeżeli ze strony furmanów nie było żadnych nadużyć, wówczas Komisya zwraca im pasporta, umowę zaś podradczycowi lub jego plenipotentowi. Jeżeli zaś furmani okazali się nieakuratnymi, tedy ich pasporta oddają się podradczycowi lub jego plenipotentowi, dla poszukiwania przyczynionej mu nieakuratnością furmanów straty. Jeżeli zaś ani podradczyk, ani jego plenipotent nie będą obecni, tedy Komisya odsyła samych furmanów, ich pasporta i zawartą przez nich z podradczykiem umowę, do miejscowej Miejskiej Policji, dla postąpienia w rzeczy zaspokojenia podradczyka stosownie do zawartej umowy i ograniczając na tѣm swą czynność. Komisya dalsze staranie w tym przedmiocie zostawuje samemu podradczycowi lub jego plenipotentowi; przeto dla zawiadomienia ich o tѣm, bez najmniejszej zwłoki czasu komunikuje się z tą Kommysją z której transport został wysłany.

Dalszy ciąg.

15. Transportowy dozorca pilnuje w drodze, ażeby transport nieodmiennie postępował podług danej przez Kommissję marszrutę, po wskazanym trakcie, i ażeby transport ujeżdżał co doby naznaczoną liczbę wiorst. Transportowy Dozorca ciągle ma staranie w czasie drogi o zachowanie w całości przewożonych rzeczy, i w tym celu powinien często opatrywać paki, ażeby rzeczy nie mogły być uszkodzone od wiorów, lub zamoczone przez deszcz. Przypadki tţkowe zależą na odpowiedzialności transportowego dozorecy.

Dalszy ciąg.

16. Jeżeli transport napotka w podróży przeszkody z powodu złego stanu mostów i przepraw przez rzeki, tedy transportowy Dozorca potrzebuje w miastach od miejskiej i Ziemskiej Policji, a we wsiach od obywateli starostów lub szepików, potrzebnych rozporządzeń ku uchyleniu napotkanej przeszkody. Jeżeli zaś w takim razie transport musiał się zatrzymać, tedy transportowy Dozorca prosi, ażeby miejscowa Zwierzchność wydała poświadczenie o tѣm, z wymienieniem przyczyny i czasu zatrzymywania się w drodze transportu. Swiadcztwa te transportowy Dozorca przedstawia w autentyku do Komisaryackiej Komisji, z kąd transport został wysłany i donosi o tѣm Departamentowi.

Dalszy ciąg.

17. W drodze transporty mają się zatrzymywać nie na dziedzińcach, albo w bliskości wiosek, w miejscach zupełnie od ognia bezpiecznych; staranie około tego powinien mieć plenipotent podradczyka, furmani zaś powinni kolejno odbywać wartę. Jeżeli zaś naruszają punkt ten transport zatrzyma się na dziedzińcu lub środku siła, i transportowane skarbowe rzeczy z powodu zdarzonego pożaru zgorzeją lub ulaną zepsuciu, tedy podradczyk zobowiązuje się powrócić wynikłą

ется пополнить произшедшій отъ того убытокъ казны, на основаніи статьи 36 сихъ условій.

Продолженіе.

18. Транспорты должны слѣдовать непремѣнно такъ, чтобы по выѣздѣ съ мѣста было прослѣдовано въ каждый день на одноконныхъ и воловыхъ подводахъ не менѣе тридцати верстъ, а на срочныхъ въ зимнее и лѣтнее время, шестидесяти пяти верстъ, въ весеннее же и осеннее время, въ распутицу, не менѣе пятидесяти верстъ. Если извозчики пожелаютъ ѣхать и болѣе, то въ томъ имъ не препятствовать; если же транспорты въ одна сутки пройдутъ менѣе назначеннаго разстоянія, сіе должно быть имъ наперсено въ послѣдующіе дни, дабы транспорты, во всякомъ случаѣ, были доставлены на мѣсто въ назначенный срокъ; транспорты въ пути должны оставаться только для кормленія лошадей въ обыкновенное время. (*)

Продолженіе.

19. На перекладку, по необходимости, вещей съ телеги на сани, и съ саней на телегу, полагается времени для транспорта, слѣдующаго на обыкновенныхъ подводахъ, двое сутокъ, и на срочныхъ одинъ сутки. Впрочемъ перевалку тюковъ во всякое время съ подвода на другія, когда подрядчикъ или его повѣренный предвидятъ въ томъ необходимость, дозволять, не полагая только на то особаго времени.

Продолженіе.

20. Если въ пути заболѣютъ, или устанутъ одна или нѣсколько лошадей, такъ что на нихъ продолжать дороги будетъ не возможно, то подрядчикъ, или его повѣренный обязанъ поставить вмѣсто ихъ другихъ лошадей, при слѣдованіи транспорта на срочныхъ подводахъ въ теченіи однихъ сутокъ и на обыкновенныхъ черезъ два дня непремѣнно; иначе транспортный Начальникъ самъ наемаетъ лошадей, или воловъ отъ казны. Тоже разумѣется и о замѣнѣ усталыхъ воловъ, когда транспорты слѣдуютъ на обыкновенныхъ подводахъ и допущеніе воловыхъ подводъ къ перевозкѣ дозволено условіями договора.

Продолженіе.

21. Въ случаѣ остановки всего транспорта отъ усталости лошадей или воловъ, подрядчикъ или его повѣренный обязанъ перемѣнить срочныя подводы въ теченіи двухъ, а обыкновенныя въ теченіи трехъ сутокъ; въ противномъ случаѣ Начальникъ транспорта, для поднятія и давальшаго слѣдованія транспорта, наемаетъ подводы отъ казны.

Продолженіе.

22. Во время пути подрядчикъ отвѣчаетъ за цѣлость ящиковъ или тюковъ съ вещами, за поврежденіе вещей отъ небреженія извозчиковъ, какъ то: чрезъ опрокидываніе возовъ, подмочку, не отъ дождей произшедшую, потопленіе, потирку и за утрату вещей; но подрядчикъ не отвѣчаетъ за недостатокъ вещей, если тюки или ящики, по явужаему освидѣтельствуванію оныхъ, окажутся въ цѣлости.

Продолженіе.

23. Извозчикамъ съ транспортами, подрядчикомъ или его повѣреннымъ отправленными, со стороны транспортнаго Начальника и его команды, ни какихъ притѣсеній и обидъ не дѣлается; въ противномъ же случаѣ Коммисаріатское Начальство обязано войти въ разсмотрѣніе и доставить подрядчику законное удовлетвореніе; за притѣсеніе же, слѣдствіемъ обнаруженно, виновные въ томъ предаются военному суду.

Продолженіе.

24. Слѣдующіе съ транспортами извозчики, при проѣздѣ чрезъ казенныя или помѣщичьи имѣнія, ни подъ какимъ предлогомъ не должны производить своеволю и дерзости, и ни въ какомъ случаѣ не пускать лошадей и воловъ ни на хлѣбъ, ни на сѣнокосы, безъ позволенія въ казенныхъ дачахъ отъ сельскаго Начальства, а въ помѣщичьихъ имѣніяхъ отъ владѣльцевъ оныхъ, подъ строгою, въ противномъ случаѣ, отвѣтственностію по законамъ. Сверхъ того извозчики, слѣдующіе съ транспортами, обязываются въ точности исполнять Высочайше утвержденныя и распубликованныя указомъ Правительствующаго Сенага 18 Декабря 1836. года правила о порядкѣ слѣдованія возовъ по дорогамъ, и за сямъ имѣютъ наблюденіе транспортный Начальникъ и повѣренный подрядчика.

Продолженіе.

25. Подрядчикъ получаетъ деньги за перевозку по цѣнамъ, утвержденнымъ Начальствомъ, съ

зтадъ для Скарбу шкодоу на основіи 36-го артыкулу тыхъ warunków.

Dalszy ciąg.

18. Transporty powinny nieodmiennie postępować tak, ażeby po wyjechaniu z miejsca ujeżdżały codziennie na jednokonnym i wołowym podwodach najmniej trzydzieście wiorst, a na terminowych zimą i latem sześćdziesiąt pięć wiorst, wiosną zaś i w jesieni, w czasie bezdroża, najmniej pięćdziesiąt wiorst. Jeżeli furmani zechcą ujeżdżać więcej, tedy nie wzbraniać im tego; jeżeli zaś transport w jedną dobę ujedzie mniejszą niż przypisano rozległość, tedy to powinno być powetowane w następnych dniach, ażeby transport w każdym razie doszedł do wskazanego miejsca w określonym terminie; w drodze transporty powinny się zatrzymywać tylko dla popasu w ustanowionym czasie (*).

Dalszy ciąg.

19. Na przełożenie, w razie koniecznym, wiezionych rzeczy z wozów na sanie i przeciwnie, назнача się dla transportu jadącego na zwyczajnych podwodach, dwie doby, i na terminowych jedna doba. Zresztą przełożenie paków z powoź na iane w każdym czasie jeżeli podradczyk lub jego plenipotent uznają tego potrzebę, dozwalać nie назначаjąc na to osobnego czasu.

Dalszy ciąg.

20. Jeżeli w drodze zachorują lub ustaną jeden lub kilka koni, tak iż dalej nie będą mogły służyć do pociągu, tedy podradczyk lub jego plenipotent powinien na to miejsce dostawić innych koni, przy jechaniu transportów na terminowych podwodach w ciągu jednej doby, a na zwyczajnych w ciągu dwóch dni nieodmiennie; w przeciwnym razie transportowy Dozorca sam najmniej konie lub woły na rachunek skarbu. Toż samo rozumie się i o wołach, które ustaną w drodze, kiedy transport idzie na zwyczajnych podwodach i wołowe podwozy dozwolono użyć do przewozki na mocy warunków umowy.

Dalszy ciąg.

21. W razie jeżeli cały transport zatrzyma się z powodu ustania koni lub wołów, podradczyk lub jego plenipotent obowiązany odmienić terminowe podwozy w ciągu dwóch, a zwyczajne w ciągu trzech dob; w przeciwnym razie, dozorca transportu dla dalszego odbywania transportu najmuje podwozy kosztem skarbu.

Dalszy ciąg.

22. Przez czas podróży, podradczyk odpowiada za całość paków lub kulów z rzeczami, za uszkodzenie rzeczy przez nieostrożność furmanów, jako to: przez wywracanie wozów, zamoczenie nie od deszczu zrzadzone, zatopienie, zmięcenie i za stracenie rzeczy; lecz podradczyk nie odpowiada za niedostawanie rzeczy, jeżeli paki lub kule, po powierzchowném obejrzeniu ich okażą się w całości.

Dalszy ciąg.

23. Furmanom transportów, przez podradczyków lub ich plenipotentów wysłanym, Dozorca transportu nie ma czynić żadnych ściśnień i krzywd, w przeciwnym zaś razie Zwierzchność Kommissoryacka obowiązana wejść w rozpatrzenie sprawy ztaдъ wynikłej, i podradczykowi dać prawną satysfakcyę; za krzywdy przez śledztwo wykryte, winni oddają się pod sąd wojenny.

Dalszy ciąg.

24. Jadący z transportem furmani, przejeżdżając przez skarbowe lub oywatelskie majątki, pod żadnym pozorem nie powinni dopuszczać się nadużyć i zuchwalstwa, i w żadnym razie nie puszczać koni, wołów, ani na rań, ani na łaki bez pozwolenia w dobrach skarbowych włościańskiej Zwierzchności, a w oywatelskich ich dziedziców, pod surową w przeciwnym razie odpowiedzialnością wedle prawa; nadto furmani, z transportem jadący obowiązani są ściśle spełniać Najwyżej utwierdzone i opublikowane Ukazem Rządzącącego Senatu 18-go Grudnia 1836 roku, prawidła o porządku postępowania transportów w drodze; nad wypełnieniem czego powinni czuwać transportowy Dozorca i Plenipotent podradczyka.

Dalszy ciąg.

25. Podradczyk otrzymuje pieniądze za przewiezienie podług utwierdzonych przez Zwierzchność cen,

(*) *Примѣчаніе:* Въ условіяхъ по Ставропольской Коммисіи, не полагается срока на слѣдованіе транспортовъ чрезъ горы къ Тифлису.

(*) *Uwaga:* W warunkach Stawropolskiej Kommissyji nie назнача się termin jazdy transportów przez góry do Tyflisu.

каждого пуда перевозимой тяжести на стоверстное расстояние (*).

Продолжение.

26. При отправлении каждого транспорта, слѣдующія за него по договору, провозныя деньги, назначаются къ отпуску въ полной суммѣ, если подрядчикъ, по заключеніи контракта, не получитъ задатка; въ противномъ же случаѣ провозныя деньги назначаются къ отпуску, за вычетомъ изъ нихъ соразмѣрной части на пополненіе задаточной суммы. Предъ назначеніемъ провозныхъ денегъ къ отпуску, подрядчикъ долженъ представить въ Коммисію, за своимъ подписомъ, расчетъ о томъ, сколько слѣдуетъ отпустить денегъ для удовлетворенія извозчиковъ въ пути; расчетъ сей Коммисія отдаетъ транспортному Начальнику, для словеснаго опроса извозчиковъ: дѣйствительно ли имъ причитается не болѣе показанной въ расчетѣ суммы. Транспортный Начальникъ, по удостовѣреніи въ томъ, возвращаетъ расчетъ съ надписью: *сѣрно*, въ Коммисію, которая и выдаетъ ему подъ росписку исчисленную по расчету сумму, а остальные за тѣмъ деньги, за отправляемый транспортъ слѣдующія, отпускаетъ подрядчику. Транспортный Начальникъ удовлетворяетъ извозчиковъ въ пути деньгами по расчету, такимъ образомъ, чтобы у него всегда оставалась вполнѣ сумма, за непроездывавшее еще транспортомъ расстояние причитающаяся.

Продолжение.

27. Если находящійся въ пути транспортъ, по какимъ либо не предвидимымъ обстоятельствамъ, по распоряженію Начальства, долженъ быть остановленъ, не доѣзжая до прежде назначеннаго мѣста, то казна удовлетворяетъ подрядчика провозными деньгами не за то только расстояние, которое транспортъ прослѣдовалъ, а за все, которое долженъ былъ прослѣдовать до прежде назначеннаго мѣста. Если же транспортъ, находящійся въ пути, долженъ быть обращенъ назадъ, или направленъ въ сторону, или же пройти по тракту далѣе прежде назначеннаго мѣста, то во всѣхъ сихъ случаяхъ удовлетворяетъ подрядчика по расчету изъ цѣны, договоромъ опредѣленной.

Продолжение.

28. Въ случаѣ слѣдованія транспорта съ казенными вещами по существующимъ и вновь открываемымъ шоссе, подрядчикъ освобождается отъ платы шоссейнаго сбора, который казна приваиваетъ на свой счетъ.

29. При провозѣ Коммисаріатскихъ вещей по шоссе, на подводкахъ подрядчика по перевозкѣ, онъ долженъ уплачивать въ шоссеиный сборъ за эти подводки собственныя деньги, и о количествѣ оныхъ представлять расчеты Коммисіи, которая, по собраніи отъ мѣстъ куда вещь доставлена нужныхъ свидѣній, составляетъ о шоссеиныхъ деньгахъ расчетъ и удовлетворяетъ оными подрядчика, на основаніи данныхъ отъ Коммисаріатскаго Департамента предписаній по сему предмету.

Продолжение.

30. Подрядчику предоставляется право, по заключеніи и во время исполненія контракта, обязанность свою по оному вполнѣ передать, на тѣхъ же основаніяхъ, другому благонадежному лицу; но не иначе, какъ съ разрѣшенія Коммисаріатскаго Департамента.

Опредѣленіе взаимной неустойки, на случай неисполненія обязательства подрядчиками или казною.

31. За неисправность при исполненіи догово-

ва каждый пуд прѣвѣзанаго сїѣззату прѣез стовїорсто-ва прѣезтрїен. (*)

Dalszy ciąg.

26. Przy wysyłaniu każdego transportu, przypadające zaś pieniądze podług umowy za przewoz, wydają się w całkowitej summie, jeżeli podratczyk po zawarciu kontraktu nie otrzymał zadatku, w przeciwnym zaś razie pieniądze za przewoz wydają się z potrąceniem odpowiedniej części zadatkowej summy. Przed wydaniem pieniędzy za przewoz, podratczyk powinien przysłać do Kommissji podpisany przez siebie rachunek ile należy wydać pieniędzy dla opłacenia furmanów w drodze; rachunek ten Kommissya oddaje transportowemu Dozorcy, dla słownego rozpytania się u furmanów czy rzeczywiście tyle a nie więcej należy im pieniędzy; po upewnieniu się o tém, powraca on rachunek Kommissji z napisem: *zgodnie*, a ta wydaje mu pod rękaw podaną w rachunku summę, pozostała zaś ilość pieniędzy, należąca za wysyłany transport, wydaje podratczykowi. Transportowy dozorca opłaca furmanów w drodze stosownie do rachunku w taki sposób, ażeby u niego zawsze zostawała cała summa, należąca za tę przestrzeń, którą transport jeszcze nie przebył.

Dalszy ciąg.

27. Jeżeli znajdujący się w drodze transport, dla jakichkolwiek nieprzewidzianych okoliczności, z rozporządzenia Zwierzchności, będzie musiał zatrzymać się nie dojeżdżając do pierwiej naznaczonego miejsca, tedy Skarb płaci podratczykowi pieniądze za przewoz nie za tę tylko przestrzeń, którą transport przebył, lecz za całą, którą powinien był przebyć do pierwiej naznaczonego miejsca. Jeżeli zaś transport w drodze znajdujący się, powinien być nazad zwrócony, albo udać się w stronę, albo też przejdzie daléj od pierwiej naznaczonego miejsca, tedy we wszystkich tych zdarzeniach Skarb płaci podratczykowi podług ceny umową ustanowionęj.

Dalszy ciąg.

28. W razie jeżeli transport ze skarbowemi rzeczami będzie jechał przez istniejące już lub nowo budowane Szosse, podratczyk uwalnia się od opłaty szossejnego poboru, który Skarb opłaca od siebie.

29. W czasie przewożenia Kommissoryackich rzeczy po szosse, na podwozach podratczyka przewozu, ten ostatni powinien z własnych pieniędzy opłacać pobor szossejny, i o ilości zapłaconych pieniędzy składać rachunki Kommissji, która po zebraniu od miejsc, gdzie rzeczy zostały dostawione, potrzebnych wiadomości, robi rozrachunek z pieniędzy na szosse zapłaconych, i powraca je podratczykowi na osnowie danego przez Kommissoryacki Departament przedpisanie w tym względzie.

Dalszy ciąg.

30. Podratczykowi zostawuje się prawo po zawarciu i w czasie wykonywania kontraktu, zobowiązanie się swoje całkowicie przelewać na tychże zasadach na inną godną zaufania osobę, jednak nie inaczej jak za roztrygnieniem Kommissoryackiego Departamentu.

Oznaczenie wzajemnego sztrafu, czyli tak zwanego niedotrzymania, w razie niewypetnienia przez podratczyka lub Skarbowego zobowiązania się.

31. Za nieakuratność przy wypełnieniu umowy, tak

(*) *Примѣчаніе:* Въ условіяхъ по Ставропольской Коммисіи, пунктъ этотъ долженъ быть изложенъ такимъ образомъ:

Подрядчикъ получаетъ деньги за перевозку по цѣнамъ, утвержденнымъ Начальствомъ, съ каждого пуда перевозимой тяжести на стоверстное разстояние во всѣ мѣста; во за разстояние чрезъ горы къ Тифлису, до Владикавказа, Астрахани и Бугазскаго карантана, казна платитъ подрядчику за перевозку по утвержденнымъ цѣнамъ отъ мѣста до мѣста и съ раздѣленіемъ при этомъ цѣны на зимнюю и лѣтнюю. Первая полагается съ 1 Ноября по 15 Марта, а вторая съ 15 Марта по 1 Ноября.

На перевозку вещей и медикаментовъ изъ С. Петербургской Коммисіи, устанавливаются по контракту цѣны съ пуда на сто верстъ вообще во всѣ мѣста; впрочемъ по желанію подрядчиковъ и по усмотренію Начальства, могутъ быть установлены особыя цѣны съ пуда до мѣстъ, отстоящихъ отъ С. Петербурга не далѣе 250-ти верстъ.

(*) *Uwagi.* W warunkach Stawropolskiej Kommissji, punkt ten powinien być wyrażony w sposób następujący:

Podratczyk otrzymuje pieniądze za przewoz podług cen przez Zwierzchność utwierdzonych, od każdego puda przewożonego ciężaru za sto wiorstwą przestrzen do wszystkich miejsc; lecz za przestrzeń przez góry do Tyflisu, do Władykaukazu, Astrachania i Bugarskiej kwarantanny, Skarb płaci podratczykowi za przewoz podług utwierdzonych cen od miejsca do miejsca i stosownie do pory roku zimowej lub letniej; pierwsza zaczyna się od 1-go Listopada do 15 Marca, a druga od 15 Marca do 1-go Listopada.

Za przewoz rzeczy i medykamentów z S. Petersburgskiej Kommissji ustanawiają się ceny kontraktom ed puda za sto wiorstw ogólności do wszystkich miejsc; z resztą na żądanie podratczyków i stosownie do uwagi Zwierzchności mogą być ustanawiane osobne ceny od puda do miejsc, odległych od St. Petersburga najmniej o 250 wiorst.

ра, какъ подрядчикомъ, такъ и казною, опредѣляется взаимная неустойка.

Продолженіе.

32. Неустойка съ неисправнаго подрядчика полагается сообразно степени его неисправности; полная неустойка за совершенную неисправность подрядчика назначается въ двадцать процентовъ подрядной суммы, употребленной на перевозку вещей изъ той же Коммиссаріатской Коммисіи, въ теченіи послѣдняго предъ подрядомъ года.

Продолженіе.

33. Если транспортъ съ вещами не будетъ доставленъ на мѣсто назначенія въ опредѣленный договоромъ срокъ, то подрядчикъ подвергается платежу неустойки: за просрочку транспорта на срочныхъ подводкахъ, по одному проценту съ рубля за каждый день на ту сумму, которой стоятъ казны полныя провозы просроченнаго транспорта. За просрочку транспорта на обыкновенныхъ подводкахъ, если расстояние, куда онъ долженъ прибыть, не менѣе 1,000 верстъ, съ подрядчика взыскивается въ неустойку: въ теченіи первой недѣли просрочки, по одной восьмой части процента съ рубля за каждый день на ту сумму, которой стоятъ казны провозы просроченнаго транспорта; въ теченіи второй недѣли просрочки по одной четверти процента съ рубля въ день, а въ теченіи третьей и послѣдующихъ недѣль по половинѣ процента съ рубля въ день. Потому же расчету; если расстояние не менѣе 500 верстъ, то въ теченіи первой недѣли просрочки подрядчикъ платитъ въ неустойку по одной четверти процента съ рубля въ день, а въ теченіи второй недѣли и послѣдующихъ по половинѣ процента съ рубля въ день, по выше означенному расчету. Если же расстояние менѣе 500 верстъ, то за просрочку подрядчикъ платитъ въ неустойку по половинѣ процента съ рубля за каждый день на ту сумму, которой стоятъ казны полной провозы просроченнаго транспорта.

Продолженіе.

34. Впрочемъ если остановка транспорта послѣдуетъ отъ большаго мѣтея или отъ необыкновенной распутицы, когда ни какъ нельзя будетъ ѣхать, или отъ разлитія рѣкъ, чрезъ которыя не возможно будетъ переправиться, то въ такихъ случаяхъ престоное время въ просрочку подрядчику не вменяется; но въ удостовѣреніе сего должно быть представлено свидѣтельство мѣстнаго Начальства. Равнымъ образомъ не считается подрядчику въ просрочку время, употребленное въ пути на перекладку вещей съ телега на сани и съ саней на телеги, если таковая перекладка продолжалась во время того времени, которое опредѣлено 19 пунктомъ сихъ условій.

Продолженіе.

35. Если подрядчикъ, или его повѣренный, не замѣнитъ усталыхъ или заболѣвшихъ лошадей и воловъ въ сроки, назначенные 20 пунктомъ сихъ условій, и транспортный Начальникъ найметъ вмѣсто оныхъ подводы отъ казны, то подрядчикъ обязанъ пополнить передачу: какую казна сдѣлаетъ при такомъ наймѣ, и сверхъ того за неисправность подвергается платежу неустойки, на основаніи 33 пункта сихъ условій, когда транспортъ сдѣлаетъ просрочку въ путь. Если же подрядчикъ не заплатитъ казны задержки, употребленной на наймъ лошадей или воловъ вмѣсто усталыхъ, или заболѣвшихъ, въ теченіи двухъ недѣль, считая отъ дня объявленія ему о семъ; то подвергается платежу полной неустойки въ 20 процентовъ съ подрядной суммы, употребленной на перевозку изъ той же Коммисіи, откуда взялъ перевозить онъ вещи въ теченіи послѣдняго предъ подрядомъ года, и какъ совершенно неисправный удаляется отъ дальнѣйшаго исполненія договора.

Продолженіе.

36. Если, во время слѣдованія транспорта, перевозимыя вещи отъ небреженія извозчиковъ будутъ подмочены отъ опрокинутія возовъ, потоплены, или другими случаями повреждены и совершенно утрачены, или же сгорятъ; то за перевозку такихъ вещей, по числу заключающагося въ нихъ веса, казна денегъ подрядчику не платитъ, а подрядчикъ обязанъ заплатить казны сумму, что стоило, по заготовленію, поврежденныя, утраченныя или сгорѣвшія вещи. Если же сего онъ не исполнитъ въ теченіи одного мѣсяца со дня дачи ему о томъ объявленія, то подвергается платежу полной неустойки по 20% на подрядную сумму и удаляется отъ исполненія контракта. Сверхъ того, если неустойкою весь убытокъ казны не покроется, то неполная сумма взыскивается съ движимаго и недвижимаго имѣнія подрядчика, какое, по розыскавію, окажется можетъ.

Продолженіе.

37. На основаніи предъидущихъ пунктовъ, подрядчикъ подвергается платежу неустойки, если

przez podradczyka jako i Skarb naznacza się wzajemne niedotrzymanie.

Dalszy ciąg.

32. Niedotrzymanie od nieakuratnego podradczyka naznacza się stosownie do stopnia jego nieakuratności; zupełnie niedotrzymanie za całkowitą nieakuratność podradczyka naznacza się na dwadzieście procentów podradkowej summy, użytej na przewiezienie rzeczy z téjże Kommissoryackiej Kommissji w ciągu ostatniego roku przed ukończeniem się podradu.

Dalszy ciąg.

33. Jeżeli transport z rzeczami nie będzie dostawiony na mjejsce przeznaczenia w zakreślonym w umowie terminie, tedy podradczyk ulega płaceniю niedotrzymania za uchybienie terminu w transporcie na terminowych podwodach po jednym procentcie od rubla za każdy dzień od summy, jaką zapłaci Skarb za przewiezienie opóźnionego transportu. Za uchybienie terminu w transporcie na zwyczajnych podwodach, jeżeli przestrzeń, którą powinien przebydź wynosi nie mniej nad 1000 wiorst, podradczyk płaci niedotrzymanie: w ciągu pierwszego tygodnia spóźnionego, po jednej ósmiej części procentu od rubla za każdy dzień od téj summy, którą płaci Skarb za przewiezienie opóźnionego transportu; w ciągu drugiego tygodnia spóźnionego po jednej czwartiej procentu od rubla na dzień, a w ciągu trzeciego i dalszych spóźnionych tygodni, po pół procentu od rubla na dzień podług tegoż rachunku; jeżeli przestrzeń wynosi nie mniej nad 500 wiorst, tedy w ciągu pierwszego tygodnia spóźnionego, podradczyk płaci za niedotrzymanie po jednej czwartiej procentu od rubla na dzień, a w ciągu drugiego tygodnia i następných po pół procentu od rubla na dzień, podług powyższego rachunku. Jeżeli zaś przestrzeń nie wynosi 500 wiorst tedy za opóźnienie podradczyk płaci niedotrzymania po pół procentu od rubla za każdy dzień od téj summy, którą płaci Skarb za całe przewiezienie opóźnionego transportu.

Dalszy ciąg.

34. Zresztą, jeżeli transport opozni się z przyczyny zawiei, lub zupełnego bezdroża, kiedy w żaden sposób nie można będzie jechać, albo z przyczyny wylewn rzeek, przez które nie można będzie przeprowić się, tedy w takich zdarzeniach zamitrzony czas nie liczy się podradczykowi na spóźniony czyli uchybiony w terminie, ale na dowod tego powinno być złożone poświadczenie miejscowej Zwierzchności. Również nie poczytuje się podradczykowi za uchybienie terminu czas użyty w drodze na przełożenie rzeczy z wozów na sanie i z san na wozy, jeżeli takowe przełożenie trwało nie dłużej nad czas, w 19 punkcie tych warunków zakreślony.

Dalszy ciąg.

35. Jeżeli podradczk lub jego plenipotent, nie odmienił koni lub wołów, które w drodze zachorowały lub ustały, w ciągu zakreślonego w 20 punkcie tych warunków terminu, i transportowy dozorca najmniej natomiast powody od Skarbu; tedy podradczyk powinien Skarbowi wrócić pieniądze, które będą wydane nad umowioną z nim cenę, a prócz tego za nieakuratność płaci niedotrzymanie na osnowie 33 punktu tych warunków, jeżeli transport opozni termin w drodze. Jeżeli zaś podradczyk nie zwróci Skarbowi wydane nadto pieniądze, użyte na najęcie podwod w dwóch tygodni, licząc od daty oznajmienia mu o tém, tedy on ulega opłaceniю zupełnego niedotrzymania na 20 procentów od podradkowej summy, użytej na przewoz z téjże Kommissji, z której wziął do przewiezienia rzeczy, w ciągu, ostatniego roku przed ukończeniem się terminu podradu, i jako całkiem nieakuratny usuwa się od dalszego wykonywania kontraktu.

Dalszy ciąg.

36. Jeżeli w czasie iscia transportu, przewożone rzeczy przez niedbałość furmanów będą podmoczzone, przez wywrócenie wozów zatopione, lub innym jakim przypadkiem uszkodzone i zupełnie zniweczone, albo też będą spalone; tedy za przewiezienie takowych rzeczy, stosownie do ich wagi, Skarb nie płaci podradczykowi pieniędzy, i podradczyk obowiazany wrócić Skarbowi całą wartość uszkodzonych, straconych lub spalonych rzeczy. Jeżeli zaś tego niewypelni w ciągu jednego miesiaca od daty zawiadomienia go o tém, ulega płaceniю zupełnego niedotrzymania po 20% z podradkowej summy i usunieniu od kontraktu. Nadto, jeżeli opłacone niedotrzymanie nie powróci całej straty Skarbu, niedostająca summa uzyskuje się z ruchomego i nieruchomego majątku podradczyka, jaki się następnie po wyszukaniu będzie mógł okazać.

Dalszy ciąg.

37. Na osnowie poprzedzających punktów, podradczyk ulega płaceniю niedotrzymania, jeżeli ustanie cały

при остановкѣ цѣлаго транспорта, отъ усталости лошадей или воловъ, онъ, или его повѣренный, не перемѣнитъ подводъ, въ срокъ, назначенный сама условіями, и подводы для подвѣтя и дальѣйшаго снабженія транспорта будутъ наняты отъ казны.

Продолженіе.

38. Если подрядчикъ, или его повѣренный, по полученіи объявленія Коммисіи, не представитъ подводъ для отправленія вещей въ опредѣленный 5 пунктомъ сахъ условій срокъ, то Коммисаріатская Коммисія ванимаетъ, потребности для отправленія вещей, подводы отъ казны, не выходя, однакоже, при такомъ наймѣ изъ мѣстныхъ справочныхъ цѣвъ. Въ семъ случаѣ подрядчикъ или его повѣренному предоставляется, въ теченіе двухъ недѣль, заплатить казѣ передержку, какая сдѣлана ею будетъ при наймѣ подводъ, противъ контрактныхъ цѣвъ. Если же подводы будутъ наняты дешевле подрядныхъ цѣвъ, то сбереженіе отъ сего остается въ пользу казны. Если подрядчикъ не внесетъ въ теченіе двухъ недѣль передержанной казною суммы и неустойки, то немедленно удаляется отъ исполненія договора и съ него взыскивается казною полная неустойка двадцать процентовъ, на основаніи предъидущихъ пунктовъ. При наймѣ подводъ казною, по неисправности подрядчика, можетъ находиться онъ самъ, или его повѣренный, и указать средства къ выгоднѣйшему найму подводъ.

Продолженіе.

39. Впрочемъ подрядчикъ можетъ быть освобожденъ отъ платежа неустойки, если представитъ, на основаніи 1317 статьи X. Т. Св. Зак. Граж., доказательства о законныхъ причинахъ, воспрепятствовавшихъ ему къ исполненію въ срокъ обязанности, въ теченіе мѣсяца послѣ договорнаго срока. Далѣе же сего срока доказательства о причинахъ просрочки не принимаются. Равно подрядчикъ можетъ быть освобожденъ и отъ исполненія договора по причинамъ, изъясненнымъ въ 1315 ст. X. Т. Св. Зак. Граж.

Продолженіе.

40. Заплативъ полную, по договору, неустойку въ 20 процентовъ, подрядчикъ не подвергается за неисправность взысканію, исключая случаевъ утраты или поврежденія вещей въ пути, объясненному въ статьѣ 36 сахъ условій. (*)

Продолженіе.

41. Казна съ своей стороны обязывается платить подрядчику неустойку въ слѣдующихъ случаяхъ:

а. Если по заключеніи контракта и представленіи законныхъ залоговъ, казна не выдаетъ подрядчику задаточныхъ денегъ въ теченіе двухъ недѣль, со дня представленія залоговъ, то по жалобѣ на сіе подрядчика, казна платитъ ему въ неустойку половину процента, на ту сумму, которая не была ему выдана своевременно, а по истеченіи сихъ двухъ недѣль за слѣдующій за тѣмъ мѣсяць полной процентъ. Впрочемъ подрядчикъ, по утвержденіи за нимъ подряда, обязанъ немедленно объявить Коммисаріатскому Департаменту: откуда онъ желаетъ получать задаточныя деньги, изъ Коммисаріатскаго ли Департамента, или изъ той Коммисіи, откуда взяла производиться перевозку, и если при заключеніи контракта задатковъ не получаетъ, то намѣренъ ли получить оныя въ послѣдствіи, и въ такомъ случаѣ къ какому сроку и куда представить залоговъ подъ задатки, дабы сообразно съ тѣмъ, Департаментъ могъ заблаговременно назначить деньги. Неустойка со стороны казны рассчитывается по числу просроченныхъ дней, считая мѣсяць въ тридцать дней.

б. Если представленныя подрядчикомъ подводы будутъ продержаны, при накладкѣ вещей, болѣе двухъ сутокъ, то за всѣ послѣдующіе дни казна платитъ подрядчику за простой подводъ по пятидесяти семи и одной седьмой копейки серебромъ на лошадь или вола за каждый день.

в. Равнымъ образомъ, по прибытіи транспорта на мѣсто назначенія, если подводы продержаны будутъ казною болѣе двухъ сутокъ, то всѣ слѣдующіе дни казна платитъ подрядчику неустойку за простой также по пятидесяти семи и одной седьмой копейки серебромъ въ день за каждую лошадь или вола.

г. Въ случаѣ задержанія транспортовъ въ карантинѣхъ, казна платитъ подрядчику, обязавшемуся

transport z powodu ustania koni lub wolów, i on lub jego plenipotent nie przemieni w takim razie podwód, w zakresie niniejszemi warunkami terminie, i podwody dla dalszego iścia transportu najzję będą od skarbu.

Dalszy ciąg.

38. Jeżeli podradczyk lub jego plenipotent, po otrzymaniu zawiadomienia Kommissji nie przysze podwódela wysłania rzeczy w zakresie 5 punkcie tych warunków terminie, tedy Kommissoryacka Kommissya najmuje potrzebne dla wysłania rzeczy podwody kosztem Skarbu, pilnując się jednakże w takowem najęciu miejscowych sprawkowych cen. W tym razie podradczyk lub jego plenipotent może w ciągu dwóch tygodni zapłacić Skarbowi przewyżkę pieniężną, jaka będzie zrobioną przy najęciu podwód w stosunku do ceny kontraktowej. Jeżeli zaś podwody będą najzję taniej od ceny podradkowej, wówczas oszczędzone przez to pieniądze stają się własnością Skarbu. Jeżeli podradczyk nie wypłaci w ciągu dwóch tygodni wydanę przez Skarb przewożkowej summy i niedotrzymania, tedy on niezwłocznie usuwa się od skutków umowy i uzyskuje się od niego do Skarbu całkowitego niedotrzymania dwadzieścia procentów, na podstawie poprzedzającego punktu. Przy najmowaniu podwód przez skarb, z powodu nieakuratności podradczyka, może się znajdować on sam lub jego plenipotent, wskazać środki dogodniejszego najęcia podwód.

Dalszy ciąg.

39. Z resztą podradczyk może być uwolnionym od zapłacenja niedotrzymania, jeżeli na zasadzie 1317 art. X. T. Zb. Pr. Cyw. złoży dowody prawnych przyczyn, które stały się przeszkodą wypełnienia przezeń w terminie swego zobowiązania się w ciągu jednego miesiąca od daty umowionego terminu. Po upływie tego terminu dowody przyczynach uchybienia terminu nie przyjmują się. Również podradczyk może być uwolniony i od wypełnienia umowy dla przyczyn, w 1315 art. X. T. Zb. Pr. Cyw. wymienionych.

Dalszy ciąg.

40. Po zapłaceniu całkowitego niedotrzymania wedle umowy na 20 procentów, podradczyk nie ulega za nieakuratność innego rodzaju sztrafom, wyjącając tylko zdarzenie, stracenia lub uszkodzenia rzeczy w drodze, jak jest powiedziano w 36 punkcie niniejszych warunków. (*)

Dalszy ciąg.

41. Skarb ze swęj strony zobowiązuje się płacić podradczycowi niedotrzymanie w następujących zdarzeniach:

a. Jeżeli po zawarciu kontraktu i złożeniu prawem przepisanych ewikcyi, Skarb nie wyda podradczycowi zadatkowych pieniędzy w ciągu dwóch tygodni od daty złożenia ewikcyi, tedy za podaną skargą za to przez podradczyka, Skarb wypłaca mu na rachunek niedotrzymania pół procentu od tej summy, którą nie była mu wydana w swoim czasie, a po przejściu tych dwóch tygodni za następny miesiąc cały procent. Podradczyk, po utwierdzeniu przy nim podradu, powinien niezwłocznie objawić kommissoryackiemu Departamentowi: żąd on chce otrzymać zadatkowe pieniądze, czy z Kommissoryackiego Departamentu, lub też z Kommissji, z której ma skutecznie przewożenie rzeczy, i jeżeli przy zawarciu kontraktu zadatków nie otrzymuje, tedy czy chce takowe wziąć następnie, i w takim razie w jakim czasie i gdzie przedstawić ewikcyę na zadatki, ażeby stosownie do tego Departamentu mógł wezwoić przygotować pieniądze. Niedotrzymanie ze strony skarbu liczy się podług uchybionych w terminie dni, licząc miesiąc o trzydziestu dniach.

b. Jeżeli dostawione przez podradczyka podwody będą przytrzymane przy spakowaniu rzeczy dłużej nad dwie doby, tedy za wszystkie następnie dni Skarb płaci podradczycowi za takowe przetrzymanie po pięćdziesiąt siedm i jedną siódmą kopiejkę srebrem na konia lub woła za każdy dzień.

c. Równie też po przybyciu transportu na miejsce naznaczenia, jeżeli podwody będą przez Skarb przetrzymane dłużej nad dw e doby, tedy przez wszystkie następnie dni Skarb płaci podradczycowi niedotrzymanie także po pięćdziesiąt siedm i jedną siódmą kopiejkę srebrem na dzień na każdego konia lub woła.

d. W razie zatrzymania transportów w kwarantannie, Skarb płaci podradczycowi na każdy pud podwie sześć

(*) При неисправности подрядчика, взыскиваются съ него проценты на всю слѣдующую казѣ сумму, начиная счисленіе ихъ чрезъ мѣсяць со дня объявленія отвѣтчику, или его законоуполномоченному, окончательнаго расчета по день платежа.

(*) W razie nieakuratności podradczyka, pozyskują się od niego procenty od całej przypadającej skarbowi summy, licząc je od pierwszego upłynionego miesiąca, od daty objawienia podradczycowi lub jego plenipotentowi ostatecznego rozrachunku, po dzień wypłaty.

перевозить вещи, съ каждаго пуда по двѣ и шести седьмыхъ копейка серебромъ на сто верстъ, по соображенію разстоянія, которое прослабдоваль бы по договору транспорту, еслибы оны не были задержаны въ карантинѣ.

Продолженіе.

42. Неустойка платится подрядчику, если слѣдуетъ, немедленно при удовлетвореніи его причитающагося по договору деньгами.

Обеспеченіе неустойки со стороны подрядчика.

43. Полагаемую симъ условіями неустойку, подрядчикъ обязанъ обезпечить, до вступленія въ торгъ, залогомъ, который равнялся бы двадцати процентамъ на всю подрядную сумму, употребленную на перевозку вещей изъ той же Коммисіи въ теченіи послѣдшаго предъ подрядомъ года.

Продолженіе.

44. Залога представленныя подрядникомъ въ обезпеченіе неустойки по перевозкѣ вещей, не освобождаются до окончательнаго выполненія договора и составленія съ подрядчикомъ расчета.

Расчетъ съ подрядчикомъ.

45. По окончаніи подряда составляется расчетъ, и копія съ него выдается подрядчику, или его повѣренному, который обязанъ, не позже шести недѣль, подписать на ономъ свое согласіе или неудовольствіе.

46. Во всѣхъ случаяхъ, изъ контракта проистекать могущихъ, о коихъ въ сихъ условіяхъ не объяснено, казна и подрядчикъ руководствуются правилами, изложенными въ III разрядѣ I книги IV части Свода Военныхъ постановленій. Контрактъ на перевозку писать на бумагѣ въ девятую копейку серебромъ по неизвѣстности суммы, какая въ теченіи года действительно можетъ быть употреблена на перевозку; по окончаніи же перевозки и по исчисленіи суммы, слѣдующія прогнать оной за гербовую бумагу деньги, подрядчикъ долженъ внести наличностію, или Коммисаріатская Коммисія вычитать изъ причитающей ему по перевозкѣ суммы. Равнымъ образомъ удерживаются съ подрядчика и гильдейскія повинности, если оны по суммѣ подряда и по настоящему знанію подрядчика, на основаніи существующихъ о гильдейскъ законовъ, причитаются будутъ ко взысканію. Контрактъ долженъ быть заключенъ въ теченіи двухъ недѣль со дня объявленія подрядчику объ утвержденіи за нимъ подряда, а если подрядчикъ находится въ отсутствіи, то въ теченіи двухъ недѣль сверхъ того времени, которое должно употребить на посылку по почтѣ ему объявленія и на обратное полученіе отъ него отзыва. Подрядчикъ, не исполнившій сего, подвергается платѣ неустойки на основаніи 629 статьи I книги IV части Свода Военныхъ постановленій.

У С Л О В І Я

На перевозку Коммисаріатскихъ вещей и медикаментовъ изъ Тифлисской Коммисіи.

Предметъ подряда.

1. Для перевозки Коммисаріатскихъ вещей, медикаментовъ и другихъ тяжестей въ войска и госпитали, расположенныя въ Грузіи, Имперіи и въ присосѣдиненныхъ къ онымъ областяхъ, подрядчикъ составляетъ: для перевозки тяжестей въ тѣ пункты, къ коимъ ведутъ дороги, удобныя для ѣзды въ повозкахъ, воловыя подводы съ арбами, а гдѣ таковыхъ дорогъ нѣтъ, вьючныхъ лошадей, воловъ или верблюдовъ.

Количество подводъ.

2. Количество подводъ съ арбами и вьючныхъ, при каждомъ требованіи назначается Коммисіею.

Качество подводъ.

3. Лошади, верблюды и волы должны быть неизуревныя, къ перевозкѣ тяжестей надежныя, арбы, вьюки и прочая упряжь исправныя, такъ чтобы въ дорогѣ отъ усталости лошадей, воловъ и верблюдовъ, или отъ неисправности арбы, вьюковъ и упряжи отнюдь не случилось бы какой либо остановки.

Мѣсто, куда доставляются подводъ.

4. Подводъ доставляются подрядчикомъ на Коммисаріатскій дворъ Тифлисской Коммисіи.

Сроки подряда.

5. Подводъ доставляются во всякое время года, по полученіи отъ Коммисіи повѣстки, не позже какъ чрезъ семь дней.

Пособіе отъ казны.

6. При заключеніи контракта, если подрядчикъ пожелаетъ, можетъ быть выдано ему въ задатокъ до десятой части подрядной суммы, употребленной на перевозку изъ Тифлисской же Коммисіи, въ теченіи послѣдшаго предъ подрядомъ года, подъ особый за-

сидомыхъ коп. серебромъ за сто вѣрст, стосовнѣ до произведенія, какъбы прѣбылъ подлугъ umowy transport, gdyby nie był zatrzymany w kwarantannie.

Дальшій ciągъ.

42. Niedotrzymanie płaci się podradcykowi, jeżeli należy, niezwłocznie przy wypłaceniu należących mu podług umowy pieniędzy.

Zabezpieczenie niedotrzymania ze strony podradcyka

43. Ustanowione temi warunkami niedotrzymanie, podradczyk powinien zabezpieczyć przed rozpoczęciem targu przez złożenie ewikcyi, która powinna równać się dwudziestu procentom całej podradkowej summy, użytej na przewożenie rzeczy z tejże Kommissyi przez ostatni rok przed ukonczaniem się podradu.

Дальшій ciągъ.

44. Ewikcyje, złożone przez podradczyka na zabezpieczenie niedotrzymania względem przewożenia rzeczy, nie uwolniają się do zupełnego wykonania umowy i zrobienia z podradczykiem rozrachunku.

Rozrachunek z podradczykiem.

45. Po ukonczeniu podradu robi się rozrachunek, którego kopja wydaje się podradcykowi lub jego pełnomocnikowi, który powinien najdalej w ciągu sześciu tygodni napisać na nim, że się zgadza lub nie.

46. We wszystkich zdarzeniach, z kontraktu wynikać mogących, o których w niniejszych warunkach niema zmiany, Skarb i podradczyk postępują wedle prawideł opisanych w III Rozdziale, I Księgi, IV. Części zbioru Ustaw Wojskowych. Kontrakt na przewożenie pisac na papierze wartości dziewięćdziesięciu kopiejek srebrem, z powodu iż nie może być wiadoma summa, jaka w ciągu roku rzeczywiście będzie użyta na przewożenie, po ukonczeniu zaś takowej i po wyliczeniu summy, przypadające podług niej za herbowy papier pieniądze, podradczyk powinien opłacić gotówką, lub Kommissoryacka Kommissya potrąca z należącemu mu za przewoz summy. Również zatrzymują się od podradczyka i gildyjne powinności, jeśli takowe stosownie do summy podradu i tytułu podradczyka, na osnowie istniejących przepisów o gildyi, będą należały do uzyskania. Kontrakt powinien być zawarty w ciągu dwóch tygodni od daty objawienia podradcykowi, iż podrad został przy nim utwierdzony, jeżeli zaś podradczyk jest nieobecny, tedy w ciągu dwóch tygodni nie licząc tego czasu, który będzie potrzebnym dla przesłania mu przez pocztę objawienia i na otrzymanie od niego odpowiedzi. Podradczyk, nie wypełniający tego przepisu ulega płaceniu niedotrzymania na osnowie 629 artykułu I księgi IV części zbioru Ustaw Wojskowych.

W A R U N K I

przewozki kommissoryackich rzeczy i medykamentów z Kommissyi Tyfliskiej.

Przedmiot podradu.

1. Dla przewiezienia Kommissoryackich rzeczy medykamentów i innych ciężarów do oddziałów wojski szpitalów, znajdujących się w Gruzji, Cesarstwie i w przyłączonych do nich obwodach, podradczyk dostarcza: dla przewożenia ciężarów do tych punktów, do których prowadzą drogi, dogodne do jazdy kołowej lub sannej, wolowe podwozy z tak nazywanymi tatarskimi arbami, gdzie zaś takowych dróg nie ma, jucznych koni, wołów lub wielbłądów.

Posć podwod.

2. Posć podwod z arbami i jucznych zwierząt, w każdej potrzebie Kommissya назнача.

Jakość podwod.

3. Konie, woły i wielbłądy, powinny być nie wycięzione, w przewożeniu ciężarów pewne, arby, juki i dalszy sprzężaj porządny, tak, ażeby w drodze z przyczyny ustania koni, wołów i wielbłądów, oraz złego stanu arb, juków i zaprzęgu, nie mogły się zdarzać żadne przeszkody.

Miejsce dostarczenia podwod.

4. Podwozy dostarczają podradczycy na Kommissoryacki dziedziniec Tyfliskiej Kommissyi.

Termin podradu.

5. Podwozy dostarczają się w każdym czasie roku, w ciągu tygodnia po otrzymaniu zapotrzebowania Kommissyi.

Pomocy ze strony Skarbu

6. Przy zawarciu kontraktu, jeżeli podradczyk zechce, może mu być wydano na zadatek do dziesiątej części podradkowej summy, użytej na przewiezienie z Tyfliskiej Kommissyi, w ciągu ostatniego przed podradem roku, pod osobną ewikcyą rubel za rubel. Jeżeli przy zawarciu

логъ рубль за рубль. Если подрядчикъ при заключе-
нии контракта не воспользовался задаткомъ, то можетъ
получить и въ продолженіи контрактнаго времени, не
позднѣе однакожъ двухъ мѣсяцевъ со дня заключенія
контракта, определенное количество задатка по пред-
ставленіи залога рубль за рубль. Задаточныя деньги
должны вычитаться у подрядчика при каждой уплатѣ
ему денегъ за поставленныя, по договору, подводны,
въ такой соразмѣрности, чтобы въ теченіи одного го-
да были непременно вполне вычтены. Если срокъ
подряда будетъ двухъ годичной, то подрядчику, по
исправномъ выполненіи обязательства за первый годъ,
можетъ быть выдано определенное количество задат-
ковъ протермомъ втораго года, подъ залога рубль за рубль.
Залоги, представленные подрядчикомъ на обезпеченіе
задаточныхъ денегъ, освобождаются и возвращаются
подрядчику по его просьбамъ, по мѣрѣ вычета задат-
очныхъ денегъ, если не будетъ въ виду явной не ис-
правности подрядчика. Но во всякомъ случаѣ не у-
держиваемыя задатки непременно должны быть обезпе-
чены рубль за рубль.

*Исполненіе договора со стороны подрядчика и
со стороны казны.*

7. Укладка, укупорка и увязка назначаемыхъ
къ перевозкѣ вещей, лежитъ на обязанности Комми-
ссіи. По укладкѣ, укупоркѣ и увязкѣ, ящики, или
тюки съ вещами, взвѣшиваются чиновникомъ, находя-
щимся при вѣсахъ Коммиссіи въ присутствіи тран-
спортнаго чиновника или вахтера и самого подрадчи-
ка, или его повѣреннаго. На каждомъ тюкѣ или ящи-
кѣ дѣлается черною краскою мѣта, означающая ну-
меръ тюка, или ящика, и количество заключающаго-
ся въ немъ вѣса; мѣту сію дозволяется дѣлать и на
арашкѣ изъ кожи, который привязывается къ тю-
камъ.

Продолженіе.

8. По взвѣшеніи ящиковъ и тюковъ, чинов-
никъ при вѣсахъ, транспортный Начальникъ и под-
радьчикъ, или его повѣренный, лично представляютъ
Коммиссіи вѣдомость за общимъ подписаніемъ, съ озна-
ченіемъ въ оной: числа ящиковъ или тюковъ, нумера-
ции оныхъ и вѣса каждому ящику, или тюку особо.
За тѣмъ не принимаются уже, въ послѣдствіи, со сто-
роны подрядчика ни какія претензіи на казну отно-
сительно невѣрности вѣса въ перевезенныхъ тяже-
стахъ.

Продолженіе.

9. За показаніе умышленное вѣса въ тюкахъ
или ящикахъ, болѣе, неже дѣйствительно въ нихъ за-
ключается, съ чиновникомъ при вѣсахъ, транспорт-
нымъ Начальникомъ и подрядчикомъ, или его повѣ-
реннымъ, находившимся при взвѣшиваніи, поступаетъ
какъ съ похитителями казны.

Продолженіе.

10. Вѣрность вѣса свидѣлствуется Сметри-
телемъ магазиновъ и Членомъ Коммиссіи, которые, для
повѣрки оного, приказываютъ взвѣсить при себѣ ит-
сколько ящиковъ или тюковъ безъ выбора, или даже
перевѣсить и всѣ тюки, или ящики. Послѣ сего тю-
ки и ящики накладываются на представленные под-
радьчикомъ, или его повѣреннымъ, подводны самими из-
возчиками.

Продолженіе.

11. Подводны, по представленіи ихъ подрядчикомъ
на Коммиссаріатскій дворъ для завалки тюковъ или я-
щиковъ, не должны задерживаться болѣе двухъ сутокъ.

Продолженіе.

12. Для отвращенія всякихъ могущихъ случить-
ся въ пути остановокъ, при каждомъ транспортѣ под-
радьчикъ долженъ имѣть своего повѣреннаго и при-
кащика, котораго подрядчикъ избираетъ по своему
усмотрѣнію, хотя бы и изъ извозчиковъ, но съ тѣмъ,
чтобы тотъ, кто будетъ избранъ, имѣлъ или доверен-
ность отъ подрядчика, или условіе, заключенное под-
радьчикомъ съ извозчиками.

Продолженіе.

13. Казна не входитъ ни въ какіе расчеты съ
извозчиками по перевозкѣ, ни въ разбирательство спо-
ровъ между ними и подрядчикомъ. Извозчики, от-
правляющіеся съ транспортами, должны имѣть зако-
ненные виды.

Продолженіе.

14. При отправленіи транспорта, подрядчикъ,
или его повѣренный долженъ вручать транспортному
Начальнику законные виды всѣхъ отправляющихся
съ транспортомъ извозчиковъ и условіе, какое имъ съ
извозчиками заключено будетъ. По прибытіи тран-
спорта на мѣсто назначенія, транспортный Началь-
никъ представляетъ въ Коммиссію условіе, заключен-
ное подрядчикомъ съ извозчиками, и паспорта. Если
со стороны извозчиковъ на какой неисправности не
последовало, то Коммиссія возвращаетъ паспорта из-
возчикамъ, а условія подрядчику, или его повѣренно-

контракту, Подрядчикъ не взялъ задатка, tedy takowy mo-
że otrzymać i w ciągu kontraktowego czasu, nie później
jednakże, jak w przeciągu dwóch miesięcy od daty podpi-
sania kontraktu, przedstawiając ewikoyą rubel za rubel.
Zadatkowe pieniądze powinny się potrącać podraedyko-
wi przy każdym wypłaceniu jemu pieniędzy za dostarczone
wedle umowy podwoły, w takim stopniu, ażeby w ciągu
jednogo roku potrącony był nieodmiennie cały zadatek.
Jeżeli termin podradu będzie dwuroczny, tedy podraedyko-
kowi, po akurattném wypełnieniu swojego zobowiązania w
pierwszym roku, może być wydana oznaczona ilość zadat-
kowych pieniędzy na rok drugi, pod ewikoyą rubel za ru-
bel. Ewikoye, przedstawione przez podraedyka na za-
bezpieczenie pieniędzy zadatkowych, oswobodzają się i
wracają się podraedykowi na jego prośbę, w miarę potra-
cenia zadatkowych pieniędzy, jeżeli nie będzie na uwadze
widoczna nieakuratność podraedyka, lecz w każdym razie
niepotrącone zadatki powinny być koniecznie zabezpie-
czone rubel za rubel.

*Porządek wypełnienia umowy ze strony podraedyka
i Skarbu.*

7. Złożenie, upakowanie i obwiązanie mających się
przewozić rzeczy, należy do Kommissyi. Po złożeniu,
spakowaniu i obwiązaniu, paki z rzeczami wazą znajduja-
cy się przy wagach Kommissyi urzędnicy, w obecności
urzędnika transportowego, wachmistrza, podraedyka lub
jego plenipotent. Na każdym paku lub kulu robi się
czarną farbą napis, oznaczający numer takowego i ilość
zawierającej się w nim wagi; napis ten może być czynio-
ny na kawałku skóry, który się przywiązuje do paków.

Dalszy ciąg.

8. Po przewożeniu paków i kulów, urzędnik wago-
wy, transportowy dozorca i podraedyk lub jego plenipo-
tent, osobiście podają Kommissyi wiadomość za wspólnym
podpisem, z wymienieniem ilości paków lub kulów, ome-
rów i wagi każdego oddzielnie. Potem nieprzyjmują się
już później ze strony podraedyka żadne pretensye do
Skarbu względem nieprawdziwości wagi przewiezionych
ciężarów.

Dalszy ciąg.

9. Za umyślne pokazanie wagi w pakach lub ku-
lach większej, aniżeli, rzeczywistości w nich się zawiera
z urzędnikiem wagowym, transportowym dozorcą i pod-
raedykiem lub jego plenipotentem przy wazeniu znajdu-
jącym się, postępuje się jak z przywłaszczycielami skarbo-
wej własności.

Dalszy ciąg.

10. Rzeczywistość wagi poświadcza się przez Do-
zorcę magazynów i Członków Kommissyi, którzy dla spraw-
dzenia rozkazują przeważyc w swojej obecności kilka pa-
ków lub kulów bez wyboru, lub nawet przeważyc wszy-
skie; potem paki lub kule wkładają się na dostawione
przez podraedyka, lub jego plenipotent, podwoły przez
samych furmanów.

Dalszy ciąg.

11. Podwoły, po dostawieniu ich przez podraedyka
na Kommissaryacki dziedziniec dla zabrania paków lub kulów,
nie powinny być zatrzymywane dłużej nad dwie doby.

Dalszy ciąg.

12. Dla zapobieżenia wszelkim mogącym zdarzyć
się w drodze zamieszuciom, podraedyk przy każdym
transportie powinien mieć swego plenipotentę i komisar-
ta, którego on wybiera stosownie do swej uwagi, chociaż-
by nawet z liczby furmanów, z tym wszakże warunkiem,
ażeby wybrany posiadał albo upoważnienie na piśmie od
podraedyka, albo umowę zawartą przez podraedyka
z furmanami.

Dalszy ciąg.

13. Skarb nie wchodzi w żadne rachunki z furma-
nami co do przewożki, ani też w roztrząsanie sporów mię-
dzy nimi a podraedykiem wyiknąć mogących. Furmani
jadący z transportami powinni mieć prawem przepisane
bilety.

Dalszy ciąg.

14. Przy wysłaniu transportu, podraedyk lub
jego plenipotent powinni transportowemu Dozorcę wrę-
czyć takowe bilety wszystkich udających się z transportem
furmanów; razem z umową, jaką przezeń zawartą będzie
z nimi. Po przybyciu transportu na miejsce przeznaczo-
ne, transportowy Dozorca składa w Kommissyi umowę,
zawartą przez podraedyka z furmanami i ich pasporta.
Jeżeli ze strony furmanów nie było żadnych podżyc,
wówczas Kommissya zwraca im pasporta, umowę zaś,
podraedykowi lub jego plenipotentowi. Jeżeli zaś fur-
mani okazali się nieakuratnymi, tedy ich pasporta oddają

му. Если же извозчики были не исправны, то паспорта ихъ отдасть подрядчику, или его повѣренному, для отысканія причиненнаго ему неисправностию извозчиковъ убытка. — Когда же ни подрядчика, ни повѣреннаго его важице не будетъ, то Коммиссія отсылаетъ самихъ извозчиковъ, паспорта ихъ и условіе, заключенное ими съ подрядчикомъ, въ мѣстную Градскую Полицію, для поступленія, относительно удовлетворенія подрядчика, по силѣ условія, и ограничивая тамъ своимъ дѣйствіемъ, дальнѣйшее ходатайство по сему предмету Коммиссія предоставляетъ подрядчику, или его повѣренному; по чему для объявленія имъ о семъ, безъ малѣйшаго промедленія времени, сообщаетъ той Коммисіи, отъ коей транспортъ отправленъ.

Продолженіе.

15. Транспортный Начальникъ со стороны казны наблюдаетъ въ пути, чтобы транспортъ слѣдовалъ непременно по данному отъ Коммисіи маршруту и останавливался только для кормленія лошадей, воловъ или верблюдовъ въ обыкновенное время.

Продолженіе.

16. Транспортный Начальникъ постоянно заботится въ продолженіе пути о сохраненіи въ цѣлости перевозимыхъ вещей, и для того долженъ часто осматривать тюки и ящики, дабы вещи не могли потерѣться отъ повозокъ и вѣсковъ или подмокнуть отъ дождя по случаю дурной увязки и укупорки; отвѣтственность за сии случаи относится къ транспортному Начальнику.

Продолженіе.

17. При каждомъ транспортѣ долженъ находиться военный караулъ въ нужномъ числѣ людей, для охраненія транспорта въ пути отъ набѣговъ хищниковъ; караулъ сей требуется отъ мѣстнаго Военнаго Начальства на мѣстѣ Коммисіею, а въ пути транспортнымъ Начальникомъ. Сверхъ того, какъ транспортный Начальникъ, такъ и подрядчикъ или его повѣренный, находящійся при транспортѣ, обязываются въ пути, при выступленіи транспорта отъ одного къ другому мѣсту, спрашивать, не предстоитъ ли въ дорогѣ опасности, и въ случаѣ удостовѣренія въ томъ, транспортный Начальникъ долженъ требовать подкрѣпленія къ имѣющемуся караулу, или принять другія возможныя мѣры къ избѣжанію опасности.

Продолженіе.

18. Въ случаѣ встрѣченныхъ препятствій къ слѣдованію транспорта отъ неустройства чрезъ рѣки переправъ, или отъ случившихся въ горахъ снѣжныхъ заваловъ, транспортный Начальникъ долженъ просить объ устраненіи препятствій мѣстное Гражданское или Военное Начальство.

19. Въ пути транспорты должны останавливаться не на дворахъ, а вблизи селеній, въ мѣстахъ, совершенно отъ огня безопасныхъ; за сими имѣть наблюдене повѣренному подрядчика, извозчики же должны быть по очередно дневальными — Если же въ нарушение сего пункта транспортъ остановится на дворѣ, или внутри селенія и транспортируемыя казенныя вещи отъ случившагося пожара сгорятъ или повредятся отъ огня, то подрядчикъ обязывается пополнить поврежденій отъ того убытокъ казны на основаніи статьи 34 сихъ условій.

Продолженіе.

20. Если въ пути заболѣютъ, или устанутъ нѣсколько лошадей, или воловъ и верблюдовъ, такъ что на нихъ продолжать дороги будетъ не возможно, то подрядчикъ, или его повѣренный обязанъ поставить вмѣсто ихъ другихъ лошадей, воловъ или верблюдовъ, въ теченіи двухъ сутокъ; въ противномъ случаѣ транспортный Начальникъ самъ нанимаетъ подводы отъ казны.

Продолженіе.

21. Въ случаѣ остановки транспорта отъ усталости лошадей, воловъ или верблюдовъ, подрядчикъ или его повѣренный, обязанъ переменить оныя въ теченіи четырехъ дней, въ противномъ случаѣ транспортный Начальникъ для поднятія и дальнѣйшаго слѣдованія транспорта, нанимаетъ подводы отъ казны.

Продолженіе.

22. Во время пути подрядчикъ отвѣтствуетъ за цѣлость ящиковъ, или тюковъ съ вещами, и подвергается взысканію неустойки, опредѣленной въ условіяхъ на перевозку изъ прочихъ Коммиссаріатскихъ Коммисій, за поврежденіе вещей отъ небреженія извозчиковъ, какъ то: чрезъ опрокидываніе арбъ или вѣсковъ, подмопку, и отъ дождей произшедшую, потопленіе, потарку и за утрату вещей. Но подрядчикъ не отвѣчаетъ, если во время дороги, или на ночлегахъ, часть транспорта, или весь будетъ отбитъ хищниками; равно онъ не отвѣтствуетъ и за утрату вещей въ такомъ случаѣ, когда при транспортѣ будетъ находиться достаточное число военного караула съ офицеромъ; если же при транспортѣ будетъ военного караула менше трехъ человекъ нижнихъ чиновъ, то под-

ся подрядчику или его plenipotenti, для позаканія причынионѣ му неакуратносіа furmanów straty. Jeżeli zaś ani podradczyk, ani jego plenipotenti nie będą obecni, tedy Kommissya tak furmanów, jako ich paszportów i zawartą przez nich z podradczykiem umowę, odsyła do miejscowej Miejskiej Policyi, dla postąpienia względem zaspokojenia podradczyka stosownie do zawartej umowy; i ograniczając na tém swą czynność, Kommissya dalsze staranie w tym przedmiocie zostawuje samemu podradczykowi, lub jego plenipotentiowi; przeto dla zawiadomienia ich o tém, bez najmniejszej zwłoki czasu komunikuje się z tą Kommissyą, z której transport został wysłany.

Dalszy ciąg.

15. Naczelnik transportu ze strony skarbu przestrzega w drodze, żeby transport postępował nieodmiennie według danej przez Kommissyę marszruty i zatrzymywał się tylko na popas koni, wołów i wielbłądów w zwykłym czasie.

Dalszy ciąg.

16. Transportowy Dozorca ciągle ma staranie w czasie drogi o zachowanie w całości przewożonych rzeczy, i w tym celu powinien często opatrywać paki żeby rzeczy nie mogły być uszkodzone od wozów, lub zamoczone przez deszcz z powodu złego upakowania. Przypadki takowe leżą na odpowiedzialności transportowego Dozorca.

Dalszy ciąg.

17. Przy każdym transporcie powinna się znajdować wojsna eskorta w potrzebnej liczbie żołnierzy, dla zastąpienia transportu w drodze od napadu rabusiów; eskorta takowa ma być żadaną od miejscowej wojennej Zwierzchności przez Kommissyę, w drodze zaś przez Naczelnika transportu. Nadto, tak Naczelnik transportu, jako i podradczyk lub jego komissant przy transporcie znajdujący, się obowiązani są w ciągu drogi, przy wystąpieniu transportu z jednego na drugie miejsce, rozpytywać się, czy nie zagraża gdzie w drodze niebezpieczeństwo, i w razie przekonania się o tém, Naczelnik transportu powinien żądać wzmocnienia eskorty, lub przedsięwziąć inne środki dla uniknienia grożącego niebezpieczeństwa.

Dalszy ciąg.

18. W razie napotkania przeszkod w postępowaniu transportu z przyczyny złego stanu przepraw, lub zdarzających się w górach snieżnych zaspów, Naczelnik transportu powinien prosić o uchylenie przeszkod miejscową cywilną lub wojskową Zwierzchność.

19. W drodze transporty mają się zatrzymywać nie na dziedzińcach, ale w bliskości wiosek, w miejscach zupełnie od ognia bezpiecznych; staranie około tego powinien mieć plenipotenti podradczyka, furmani zaś powinni kolejno odbywać stróżówkę. Jeżeli zaś naruszając punkt ten transport zatrzyma się na dziedzińcu lub środku siola, i transportowane skarbowe rzeczy z powodu zdarzonego pożaru zgorzeją lub ulegną zepsuciu, tedy podradczyk zobowiązuje się powrócić wynikłą ztąd dla skarbu szkodę na osnowie 34 go artykułu tych warunków.

Dalszy ciąg.

20. Jeżeli w drodze zahorują lub ustana jeden lub kilka koni, wołów lub wielbłądów, tak iż dalej nie będą mogli służyć do pociągu, tedy podradczyk lub jego plenipotenti powinien na to miejsce dostawić innych koni, wołów lub wielbłądów w ciągu dwóch dob, w przeciwnym razie transportowy dozorca sam najmuje podwoły na rachunek skarbu.

Dalszy ciąg.

21. W razie, jeżeli transport zatrzyma się z powodu ustania koni, wołów lub wielbłądów, podradczyk lub jego plenipotenti obowiązany odmienić ich w ciągu czterech dob; w przeciwnym razie Dozorca transportu dla dalszego odbywania transportu, najmuje podwoły kosztem skarbu.

Dalszy ciąg.

22. Podczas drogi, podradczyk odpowiada za całość skrzyń lub paków z rzeczami; i ulega oplaciu niedotrzymania, jakie jest ustanowione w warunkach względem przewozu z innych Kommissaryackich Kommissyę, za uszkodzenie rzeczy przez nieostrożność furmanów, jako to: przez wywroczenie arb lub tuków, zamoczenie zdarzone nie z przyczyny dżdżów, zatopienie, ubycie i stracenie rzeczy. Podradczyk nie odpowiada, jeżeli w czasie drogi lub na noclegach, część lub cały transport będzie napadnięty i zabrany przez rabusiów, również też nie odpowiada za stracenie rzeczy w takim, zdarzeniu, jeżeli przy transporcie będzie się znajdowała w dostatecznej liczbie ludzi eskorta wojenna z oficerem; jeżeli zaś przy transporcie eskorta wojenna będzie się składała

рлячикъ въ такомъ случаѣ отвѣтствуетъ и за цѣлость вещей.

Продолженіе.

23. Извозчикамъ съ транспортомъ, подрядчикомъ, или его повтренымъ отправленнымъ, со стороны транспортнаго Начальника и его команды, ни какихъ притѣсненій и обидъ не дѣлать; въ противномъ же случаѣ Коммисаріатское Начальство обязано войти въ разсмотрѣніе и доставить подрядчику законное удовлетвореніе; за притѣсненіе же, слѣдствиемъ обнаруженное, виновные въ томъ предаются военному суду.

Продолженіе.

24. Слѣдующіе съ транспортомъ извозчики, при проѣздѣ черезъ казенныя или помѣщичьи имѣнія, ни подъ какимъ предлогомъ не должны производить своеволюства и дерзости, и ни въ какомъ случаѣ не пускать лошадей и воловъ ни хлѣба, ни на сѣнокосы, безъ позволенія въ казенныхъ дачахъ отъ сельскаго Начальства, а въ помѣщичьихъ имѣніяхъ отъ владѣльцевъ оныхъ, подъ строгою, въ противномъ случаѣ, отвѣтственностію по законамъ. Сверхъ того извозчики, слѣдующіе съ транспортомъ, обязываются въ точности исполнить Высочайше утвержденныя и опубликованныя указомъ Правительствующаго Сената 18 Декабря 1836 года правила о порядкѣ слѣдованія возовъ по дорогамъ, и за симъ имѣютъ наблюденіе транспортный Начальникъ и повтранный подрядчикъ.

Продолженіе.

25. Подрядчикъ получаетъ деньги за перевозку по цѣнамъ, утвержденнымъ Начальствомъ, съ каждаго пуда перевозимой тяжести на стоверстное разстояніе.

Продолженіе.

26. При отправленіи каждаго транспорта, слѣдующія за него, по договору, провозныя деньги, назначаются къ отпуску въ полной суммѣ, если подрядчикъ, по заключеніи контракта, не получилъ задатка; въ противномъ же случаѣ провозныя деньги назначаются къ отпуску за вычетомъ соразмѣрной части на пополненіе задаточной суммы. Изъ причитающихся подрядчику провозныхъ денегъ, одну половину выдаютъ транспортному Офицеру на случай могущей встрѣтиться въ пути остановки для найма подводъ или выюковъ, а другую половину отпускать подрядчику.

Продолженіе.

27. Если находящійся въ пути транспортъ, по какимъ либо не предвидимымъ обстоятельствамъ, по распоряженію Начальства, долженъ быть остановленъ, не доѣзжая до прежде назначеннаго мѣста, то казна удовлетворитъ подрядчика провозными деньгами не за то только разстояніе, которое транспортъ прослѣдовалъ, а за все, которое долженъ былъ прослѣдовать до прежде назначеннаго мѣста. Если же транспортъ, находящійся въ пути, долженъ быть обращенъ назадъ, или направленъ въ сторону, или же пройдетъ по тракту далѣе прежде назначеннаго мѣста, то во всѣхъ сихъ случаяхъ удовлетворитъ подрядчика по расчету изъ цѣны, договоромъ опредѣленной.

Продолженіе.

28. При перевозкѣ транспорта черезъ рѣки, подрядчикъ освобождается отъ платъ за денежныя сборовъ, установленныхъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Грузіи и присоединенныхъ къ оной областяхъ въ пользу казны или откупщиковъ; а потому при отправленіи каждаго транспорта Коммисія выдаетъ подрядчику письменный видъ, съ означеніемъ числа подводъ въ транспортѣ и того, что онъ не долженъ платить означенныхъ сборовъ.

29. Подрядчику предоставляется право, по заключеніи и во время исполненія контракта, обязанность свою по оному исполнить передать, на тѣхъ же основаніяхъ, другому благонадежному лицу, но не иначе, какъ съ утвержденія Командира Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса.

Опредѣленіе взаимной неустойки, на случай неисполненія обязательства подрядчикомъ или казною.

30. За неисправность при исполненіи договора, какъ подрядчикомъ, такъ и казною опредѣляется взаимная неустойка.

Продолженіе.

31. Неустойка съ неисправнаго подрядчика полагается сообразно степени его неисправности; полная неустойка за совершенную неисправность подрядчика назначается въ двадцать процентовъ подрядной суммы, употребленной на перевозку вещей изъ той же Коммисаріатской Коммисіи въ теченіи послѣдняго предъ подрядомъ года.

Продолженіе.

32. Если подрядчикъ, или его повтранный, не амѣнитъ усталыхъ или заболѣвшихъ лошадей, воловъ

меньше нѣжъ зъ трехъ солдатъ, по вѣвас подрядчикъ отвѣдываетъ также и за цѣлость вещей.

Дальшй ciąg.

23. Furmanom transportow, przez podradczykow lubich plenipotentow wyslanym, Dozorca transportu i jego podkamendni nie powinni czynic zadnych sescien i krzywd w przeciwnym zas razie zwierzchnosc Kommissaryacka obowiazana wejsc w rozpatrzenie sprawy zlad wyniklej, i podradczykowi dac prawną satysfakcyą; za krzywdy przez sledztwo wykryte, winni oddaja się pod sad wojenny.

Дальшй ciąg.

24. Jadacy z transportem furmani, przejezdzajac przez skarbowe lub obywatelskie majatki, pod zadnym pozorem nie powinni opuszczac się nadużyć i zuchwalstwa, i w zadnym razie nie puszczac koni wolow ani na runi, ani na laki bez pozwolenia w dobrach skarbowych wloscianskiej zwierzchnosci, a w obywatelskich ich dzierzawcow, pod surową w przeciwnym razie odpowiedzialnoscia wedle prawa. Nadto furmani, z transportem jadacy, obowiazani są scisle spelniac Najwyżej utwierdzone i opublikowane ukazem rządzącym Senatu 18 Grudnia 1836 roku prawidła o porzadku postępowania transportow w drodze; nad wypelnieniem czego powinni patrzyc transportowy dozorca i plenipotent podradczyka.

Дальшй ciąg.

25. Podradczyk otrzymuje pieniadze za przewiezienie podlug utwierdzonych przez Zwierzchnosc cen, za kazdy pud przewazonego cięzaru przez stowiorstową przestrzeń.

Дальшй ciąg.

26. Przy wysylaniu kazdego transportu, przypadajace zań pieniadze podlug umowy za przewoz, wydaja się w calkowitej summie, jezeli podradczyk po zawarciu kontraktu nie otrzymal zadatku, w przeciwnym zas razie pieniadze za przewoz wydaja się z potrąceniem odpowiedniej czesci zadatkowej summy. Z nalezacych podradczykowi pieniedzy za przewoz, jedna polowa wydawac transportowemu Oficerowi na przypadek mogacego zdarzyc się w drodze zmitrenienia w najeci podwod lub jukow, druga zas polowę wydawac podradczykowi.

Дальшй ciąg.

27. Jezeli znajdujacy się w drodze transport, [dla jakichkolwiek nieprzewiedzianych okolycznosci, z rozporzadzenia Zwierzchnosci, będzie musial zatrzymac się nie dojezdzajac do pierwszej naznaczonego miejsca, tedy Skarb placi podradczykowi pieniadze za przewoz nie za tę tylko przestrzeń, która transport przebyl, lecz za calą, którą powinien był przebyc do pierwiej naznaczonego miejsca. Jezeli zas transport w drodze znajdujacy się powinien byc nazad zwrócony, albo udać się w stronę, albo też przjezdzic daliej od pierwiej naznaczonego miejsca, tedy we wszystkich tych zdarzeniach skarb placi podradczykowi podlug ceny umową ustanowionej.

Дальшй ciąg.

28. Za przerwany transport przez rzeki, podradczyk wolen jest od oplaty pienieznych poborow ustanowionych w niektorych miejscach Грузіи i przylaczonych do niej obwodach na rzecz Skarbu lub dzierzawcow; w tym przeto celu przy wysylaniu kazdego transportu Kommissya wydaje podradczykowi swiadectwo, z oznaczeniem, że nie nalezy pobierac oplac za przewoz.

29. Podradczykowi zostawuje się prawo po zawarciu i w czasie wykonywania kontraktu, zobowiazanie się swoje calkowicie przelewac na tychze zasadach na inną godną zaufania osobę, jednak nie inaczej jak za roztrzyganiem Dowodoy oddzielonego Korpusu Kaukazkiego.

Oznaczenie wzajemnego strazu, czyli tak zwanego niedotrzymania, w razie niewypelnienia przez podradczyka lub Skarb swego zobowiazania się.

30. Za nieakuratnosć przy wypelnieniu umowy, tak przez podradczyka jako i skarb naznacza się wzajemne niedotrzymanie.

Дальшй ciąg.

31. Niedotrzymanie od nieakuratnego podradczyka naznacza się stosownie do stopnia jego nieakuratnosci; zupełne niedotrzymanie za calkowitą nieakuratnosć podradczyka naznacza się na dwadzieście procentow podradkowej summy, użytej na przewiezienie rzeczy z téjże Kommissaryackiej Kommissyi w ciągu ostatniego roku przed ukończeniem się podradu.

Дальшй ciąg.

32. Jezeli podradczyk lub jego kommissant nie odmieni koni, wolow albo wielbładow w razie, jesli ustana

или верблюдовъ въ сроки, назначенные 20 пунктомъ сихъ условий, и транспортный Начальникъ найметъ вмѣсто оныхъ подводы отъ казны, то подрядчикъ обязанъ пополнить передачу, какую казна сдѣлаетъ при такомъ наймѣ. Если же подрядчикъ не заплатитъ казны передержки, употребленной на наемъ подводъ, вмѣсто усталыхъ, или заболѣвшихъ, въ теченіи двухъ недѣль, считая отъ дня объявленія ему о семъ, то подвергается платежу полной неустойки въ 20 процентовъ съ подрядной суммы, употребленной на перевозку изъ Коммисіи, въ теченіи послѣднiго предъ подрядомъ года, и какъ совершенно неисправный удаляется отъ дальнѣйшаго исполненія договора.

Продолженіе.

33. На основаніи предъидущаго пункта, подрядчикъ подвергается платежу неустойки, если при остановкѣ цѣлаго транспорта, отъ усталости лошадей, воловъ, или верблюдовъ оныхъ, или его повѣренный, не перемѣнитъ подводъ, въ срокъ, назначенный сими условіями, и подводы для поднятiя и дальнѣйшаго слѣдованія транспорта будутъ наняты отъ казны.

Продолженіе.

34. Если во время слѣдованія транспорта, перевозимыя вещи отъ небреженія извозчиковъ будутъ подмочены, отъ опрокинутія возовъ потоплены, или другими случаями повреждены и совершенно утрачены, или же сгорятъ, то за перевозку такихъ вещей, по числу заключавшагося въ нихъ вѣса, казна денегъ подрядчику не платитъ, а подрядчикъ обязанъ заплатить казны сумму, что стоили, по заготовленію, поврежденных, утраченныхъ или сгорѣвшихъ вещей. Если же сего оны не исполнить въ теченіи одного мѣсяца со дня дачи ему о томъ объявленія, то подвергается платежу полной неустойки по 20% на подрядную сумму и удаленію отъ исполненія контракта. Сверхъ того, если неустойкою весь убытокъ казны не покрывается, то непополненная сумма взыскивается съ движимаго имѣнія подрядчика, какое, по розысканію, окажется можетъ.

Продолженіе.

35. Если подрядчикъ, или его повѣренный, по полученіи объявленія Коммисіи, не представитъ подводъ для отравленія вещей въ опредѣленный 5 пунктомъ сихъ условий срокъ, то Коммисаріатская Коммисіи ванимаеть потребныя для отравленія вещей подводы отъ казны, не выходя однакоже при такомъ наймѣ изъ мѣстныхъ справочныхъ цѣвъ. Въ семъ случаѣ подрядчику или повѣренному предоставляется, въ теченіи двухъ недѣль, заплатить казны передержку, какая сдѣлана ею будетъ при наймѣ подводъ противъ контрактныхъ цѣвъ. Если же подводы будутъ наняты дешевле подрядныхъ цѣвъ, то сбереженіе отъ сего остается въ пользу казны. Если подрядчикъ не внесетъ въ теченіи двухъ недѣль передержавной казною суммы и неустойки, то немедленно удалится какъ неисправный отъ исполненія договора и съ него взыскивается казною полная неустойка двадцать процентовъ, на основаніи предъидущаго пункта. При наймѣ подводъ казною, по неисправности подрядчика, можетъ находиться оны самъ, или его повѣренный, и указать средства къ выгоднѣйшему найму подводъ.

Продолженіе.

36. Впрочемъ подрядчикъ можетъ быть освобожденъ отъ платежа неустойки, если представитъ, на основаніи 1317 статьи X Т. Св. Зак. Гражд., доказательства о законныхъ причинахъ, воспрепятствовавшихъ ему къ исполненію въ срокъ обязанности, въ теченіи мѣсяца послѣ договорнаго срока. Далѣе же сего срока доказательства о причинахъ просрочки не принимаются. Равно подрядчикъ можетъ быть освобожденъ и отъ исполненія договора по причинамъ, изъясненнымъ въ 1315 ст. X Т. Св. Зак. Гражд.

Продолженіе.

37. Заплативъ полную, по договору, неустойку въ 20 процентовъ, подрядчикъ не подвергается за неисправность взысканію, исключая случаевъ утраты или поврежденія вещей въ пути, объясненныхъ въ статьѣ 36 сихъ условий *).

Продолженіе.

38. Казна съ своей стороны обязывается платить подрядчику неустойку въ слѣдующихъ случаяхъ:

а) Если, по заключеніи контракта и представленіи законныхъ залоговъ, казна не выдастъ подрядчику задаточныхъ денегъ въ теченіи двухъ недѣль, со дня

любъ zachorują, w ciągu terminu określonego 20-m punktem niniejszych warunków, i Naczelnik transportu zmuszony będzie nająć natomiast podwoły od skarbu, tedy podradczyk powinien zwrócić te straty, jakie skarb przez to ponieść. Jeżeli zaś podradczyk nie zwrócił w ciągu dwóch tygodni utrat takowych, poniesionych przez różne najęcie podwołów, na miejsce ustalonych, liczyć takowy termin od daty zawiadomienia go o tem, w takim razie ulega płaceniu całego niedotrzymania na 20% od podradkowej summy, użytéj na przewóz z Kommissyi w ciągu ostatniego roku trwania podradu, i jako zapewne nie akuratywny uchyła się od dalszego wypełnienia umowy.

Dalszy ciąg.

33. Na podstawie poprzedzającego punktu, podradczyk ulega płaceniu niedotrzymania, jeżeli ustanie cały transport z powodu ustania koni wołów, lub wielbłądów, i on lub jego plenipotent nie przemieni w takim razie podwołów, w określonym niniejszemi warunkami terminie, i podwoły dla dalszego postępowania transportu przez skarb najęte będą.

Dalszy ciąg.

34. Jeżeli w czasie postępowania transportu, przewożone rzeczy przez niebałość furmanów będą podmoczono, przez wywrócenie wozów zatopione, lub innym jakim przypadkiem uszkodzone i zupełnie zniweczone, albo też będą spalono; tedy za przewiezienie takowych rzeczy, stosownie do ich wagi, skarb nie płaci podradczycowi pieniędzy, i podradczyk obowiązany wrócić skarbowi całą wartość uszkodzonych, straconych lub spalonych rzeczy. Jeżeli zaś tego nie wypełni w ciągu jednego miesiąca od daty zawiadomienia go o tem, ulega płaceniu zupełnego niedotrzymania po 20% z podradkowej summy i usunieniu od kontraktu. Nadto jeżeli opłacone niedotrzymanie nie powróci całej straty skarbu, niedostająca summa uzyskuje się z nieruchomego i nieruchomego majątku podradczyka, jaki się następnie będzie mógł okazać.

Dalszy ciąg.

35. Jeżeli podradczyk lub jego plenipotent, po otrzymaniu zawiadomienia Kommissyi, nie przysła podwołów dla wysłania rzeczy w określonym 5 punkcie tych warunków terminie, tedy Kommissaryacka Kommissya najmuje potrzebne dla wysłania rzeczy podwoły kosztem skarbu, pilnując się jednakże w takowym najęciu miejscowych sprawkowych cen. W tym razie podradczyk lub jego plenipotent może w ciągu dwóch tygodni zapłacić skarbowi przewyżkę piędzią, jaka będzie zrobioną przy najęciu podwołów w stosunku do ceny kontraktowej. Jeżeli zaś podwoły będą najęte taniej od ceny podradkowej, wówczas oszczędzone przez to pieniądze stają się własnością skarbu. Jeżeli podradczyk nie wypłaci w ciągu dwóch tygodni wydanéj przez skarb przewożkowej summy i niedotrzymania, tedy on niezwłocznie usuwa się od skutków umowy i uzyskuje się od niego do skarbu całkowitego niedotrzymanie dwadzieścia procentów, na podstawie poprzedzającego punktu. Przy najmowaniu podwołów przez skarb, z powodu nieakuratywności podradczyka, może się znajdować on sam lub jego plenipotent, i wskazać środki dogodniejszego najęcia podwołów.

Dalszy ciąg.

36. Zresztą podradczyk może być uwolnionym od zaplacenja niedotrzymania, jeżeli na zasadzie 1317 art. X. T. Zb. Pr. Cyw. złoży dowody prawnych przyczyn, które stały się przeszkodą wypełnienia przezeń w terminie swego zobowiązania się; w ciągu jednego miesiąca od daty umówionego terminu. Po upływie tego terminu dowody o przyczynach uchybienia terminu nie przyjmują się. Również podradczyk może być uwolniony i od wypełnienia umowy dla przyczyn, w 1315 art. X. T. Zb. Pr. Cyw. wymienionych.

Dalszy ciąg.

37. Po zaplaceniu całkowitego niedotrzymania wedle umowy na 20 procentów, podradczyk nie ulega zanieakuratywność innego rodzaju sztrafom, wyłączając tylko zdarzenie, stracenia lub uszkodzenia rzeczy w drodze, jak jest powiedziano w 36 punkcie niniejszych warunków. (*)

Dalszy ciąg.

38. Skarb ze swéj strony zobowiązuje się płacić podradczycowi niedotrzymanie w następujących zdarzeniach:

a) Jeżeli po zawarciu kontraktu i złożeniu prawem przepisanych ewikcyj, skarb nie wyda podradczycowi zadatkowych piędzi w ciągu dwóch tygodni od daty złożenia

*) При неисправности подрядчика, взыскиваются съ него проценты на всю слѣдующую казны сумму, начиная счисленіе ихъ чрезъ мѣсяць со дня объявленія отвѣтчику, или его законно-уполномоченному, окончательнаго расчета по день платежа.

*) W razie nieakuratywności podradczyka, pozyskują się od niego procenty od całej przypadającej skarbowi summy, licząc je od pierwszego upłynięcia miesiąca, od daty objawienia podradczycowi lub jego plenipotentowi ostatecznego rozrachunku, po dzień wypłaty.

представления залоговъ, то, по жалобѣ на сіе подрядчика, казна платить ему въ неустойку половину процента, на ту сумму, которая не была ему выдана своевременно, а по истеченіи сихъ двухъ недѣль за слѣдующій за тѣмъ мѣсяцъ полный процентъ. Впрочемъ подрядчикъ, по утверженіи за нимъ подряда, обязанъ немедленно объявить Коммиссаріатскому Департаменту: откуда онъ желаетъ получить задаточныя деньги, изъ Коммиссаріатскаго ли Департамента, или изъ той Коммисіи, изъ которой взялся производить перевозку, и если при заключеніи контракта задатковъ не получаетъ, то намѣренъ ли получить оныя въ послѣдствіи, и въ такомъ случаѣ къ какому сроку и куда представить залоговъ подѣлать, дабы сообразно съ тѣмъ Департаментъ могъ заблаговременно назначить деньги. Неустойка со стороны казны рассчитывается по числу проороченныхъ дней, считая мѣсяцъ въ тридцать дней.

б) Если представленныя подрядчикомъ подводы будутъ продержаны при накладкѣ вещей болѣе двухъ сутокъ, то за всѣ послѣдующіе дни казна платить подрядчику за простой подводу въ неустойку по пятидесяти семи и одной седьмой копейки серебромъ на лошадь, или вола за каждый день.

в) Равнымъ образомъ, по прибытіи транспорта на мѣсто назначенія, если подводы продержаны будутъ казною болѣе двухъ сутокъ, то всѣ слѣдующіе дни казна платить подрядчику неустойку за простой также по пятидесяти семи и одной седьмой копейки серебромъ въ день за каждую лошадь или вола.

г) Въ случаѣ задержанія транспортовъ въ карантинѣхъ, казна платить подрядчику, обязавшемуся перевозить вещи, съ каждого пуда по двѣ и шести седьмой копейки серебромъ на сто верстъ, по соображенію разстоянія, которое прослѣдовалъ бы, по договору, транспортъ, если бы онъ не былъ задержанъ въ карантинѣхъ.

Продолженіе.

39. Неустойка платится подрядчику, если слѣдуетъ, немедленно при удовлетвореніи его причитающимися по договору деньгами.

Обезпеченіе неустойки со стороны подрядчика.

40. Полагаемую сими условіями неустойку, подрядчикъ обязанъ обезпечить до вступленія въ торгъ залогомъ, которой равнялся бы двадцати процентами на всю подрядную сумму, употребленную на перевозку вещей изъ той же Коммисіи въ теченіи послѣдняго предѣла подряда года.

Продолженіе.

41. Залоги, представленныя подрядчикомъ въ обезпеченіе неустойки по перевозкѣ вещей, не освобождаются до окончательнаго выполненія договора и составленія съ подрядчикомъ расчета.

Расчетъ съ подрядчикомъ.

42. По окончаніи подряда составляется расчетъ и копія съ него выдается подрядчику, или его повѣренному, который обязанъ не далѣе шести недѣль подписать на ономъ свое согласіе, или неудовольствіе.

43. Во всѣхъ случаяхъ, изъ контракта проректатка могущихъ, о коихъ въ сихъ условіяхъ не объявлено, казна и подрядчикъ руководствуются правилами, изложенными въ III разрядѣ I книги IV части Свода Военныхъ постановленій. Контрактъ на перевозку писать на бумагѣ въ девяносто копѣекъ серебромъ по неизвѣстности суммы, какаѣ въ теченіи года дѣйствительно можетъ быть употреблена на перевозку; по окончаніи же перевозки и по исчисленіи суммы, слѣдующія противъ оной за гербовую бумагу деньги, подрядчикъ долженъ внести наличностію, или Коммиссаріатская Коммисіа вычитаетъ изъ причитающейся ему по перевозкѣ суммы. Равнымъ образомъ удерживаются съ подрядчика и гильдейскія повинности, если оныя, по суммѣ подряда и по настоящему званію подрядчика, на основаніи существующихъ о гильдійхъ законовъ, причитаются будутъ ко взысканію. Контрактъ долженъ быть заключенъ въ теченіе двухъ недѣль со дня объявленія подрядчику объ утвержденіи за нимъ подряда, а если подрядчикъ находится въ отсутствіи, то въ теченіе двухъ недѣль сверхъ того времени, которое должно употребить на посылку по почтѣ ему объявленія и на обратное полученіе отъ него отзыва. Подрядчикъ не исполнившій сего, подвергается платежу неустойки на основаніи 629 статьи I книги IV части Свода Военныхъ постановленій (244)

2. Мѣской Губерніи Новогрудскій Уѣздный Судъ симъ оповѣщая, что помѣщикомъ Алоніемъ Андреевымъ Сливовскимъ заведена въ семь Судѣ тяжба, о невыдачѣ ему доселѣ повѣренными Коллежскаго Ассессора Стефанъевича б. Засѣдателемъ Гродненской Уголовной Палаты Павломъ Карпинскимъ, крѣпости на отпроданнаго съ землею крестьянина Леона Игнатъевича Рещика, выдѣленнаго изъ Экздивизиі имѣнія Турца Графа Ходковича, обязываетъ отвѣтчика Коллежскаго Ассессора Стефанъевича, или наслѣдн-

на евикей, теды за поданъ скрга за то przez podradczyka, skarb wypłaca mu na rachunek niedotrzymania pół procentu od tѣj summy, która nie była mu wydana w swoim czasie, a po przejściu tych dwóch tygodni za następny miesiąc cały procent. Z resztą podradczyk, po utwierdzeniu przy nim, подраду, повиненъ niezwлѣчно объявить Коммиссаріатскому Департаменту: зкад он chce otrzymać zadatkowe pieniądze, czy z Kommissoryackiego Departamentu, lub też z Kommissyi, z której ma uskutecznić przewożenie rzeczy, i jeżeli przy zawarciu kontraktu zadatków nie otrzymuje, tedy czy chce takowe wziąć następną, i w takim razie w jakim czasie i gdzie przedstawić ewikę na zadatki, ażeby stosownie do tego Departamentu mógł wcześniej przygotować pieniądze. Niedotrzymanie ze strony skarbu liczy się podług uchybionych w terminie dni, licząc miesiąc o trzydziestu dniach.

b. Jeżeli dostawione przez podradczyka podwozy będą przytrzymane przy spakowaniu rzeczy dłużej nad dwie doby, tedy za wszystkie następne dni skarb płaci podradczycowi za takowe przetrzymanie po pięćdziesiąt siedm i jedną siódmą kopiejkę srebrem na konia lub wołu za każdy dzień.

c. Równie też po przybyciu transportu na miejsce naznaczenia, jeżeli podwozy będą przez skarb przetrzymane dłużej nad dwie doby, tedy przez wszystkie następne dni skarb płaci podradczycowi niedotrzymanie także po pięćdziesiąt siedm i jedną siódmą kopiejkę srebrem na dzień na każdego konia lub wołu.

d. W razie zatrzymania transportów w kwarantannie, skarb płaci podradczycowi na każdy pud po dwie sześć siódmych kop. srebrem za sto wiorst, stosownie do przestżeni, jakaby przebył podług umowy transport, gdyby nie był zatrzymany w kwarantannie.

Dalszy ciąg.

39. Niedotrzymanie płaci się podradczycowi, jeżeli należy, niezwлѣcznie przy wypłaceniu należących mu podług umowy pieniędzy.

Zabezpieczenie niedotrzymania ze strony podradczyka.

40. Ustanowione temi warunkami niedotrzymanie, podradczyk powinien zabezpieczyć przed rozpoczęciem targu przez złożenie ewikę, która powinna równać się dwudziestu procentom całej podradowej summy, użytej na przewożenie rzeczy z tѣjże Kommissyi przez ostatni rok przed końcem się подраду.

Dalszy ciąg.

41. Ewikę, złożoną przez podradczyka na zabezpieczenie niedotrzymania względem przewożenia rzeczy, nie uwalniają się do zupełnego wykonania umowy i zrobienia z podradczyciem rozrachunku.

Rozrachunek z podradczyciem.

42. Po ukończeniu подраду robi się rozrachunek, którego kopja wydaje się podradczycowi lub jego plenipotentowi, który powinien najdalѣj w ciągu sześciu tygodni napisać na nim, że się zgadza lub nie.

43. We wszystkich zdarzeniach, z kontraktu wynikać mogących, o których w niniejszych warunkach nie ma wzmianki, skarb i podradczyk postępują wedle prawideł opisanych w III Rozdziale, I Xęgi, IV, części zbioru Ustaw Wojskowych. Kонтракт на przewożkę pisać na papierze wartości dziewięćdziesięciu kopiejek srebrem, z powodu, iż nie może być wiadoma summa, jaka w ciągu roku rzeczywicie będzie użyta na przewożkę, na ukończeniu zaś takowej i po wypiczeniu summy, przypadające podług niѣj za herbowy papier pieniądze, podradczyk powinien opłacić gotówką, lub Kommissoryacka Kommissya potrąca z należącъ mu za przewoz summy. Również zatrzymują się od podradczyka i gildyjne powinności, jeśli takowe stosownie do summy подраду i tytułu podradczyka, na ośnowie istniejących przepisów o gildyi, będą należące do uzyskania. Kонтракт powinien być zawarty w ciągu dwóch tygodni od daty objawienia podradczycowi, iż подрад został przy nim utwierdzony, jeżeli zaś podradczyk jest nieobecny, tedy w ciągu dwóch tygodni licząc tego czasu, który będzie potrzebny dla przesłania mu przez pocztę objawienia i na otrzymanie od niego odpowiedzi. Podradczyk, nie wypisujący tego przepisu ulega płaceniu niedotrzymania na ośnowie 629 artykułu I Xęgi IV części Zbiorn Ustaw Wojskowych. (244)

2. Мѣской Губерніи Новогрудскій Судъ Powiatowy zawiadamiając, iż obywatel Aloizy Słiwowski wytoczył w tym Sądzie process o niewydanie mu dotychczas przez plenipotentą Kollegialnego Assessora Stefankiewicza, byłego Assessora Grodzkiej Izby Kryminalnej Pawła Karpinskiego, wieczystego aktera sprzedanego z ziemią włóścianina Leona syna Ignacego Rzeszczyka, wydzielonego z Exdywizyi majątku Turca Hrabiego Chodkiewicza, niniejszѣm zobowiązuje stronę odwodową Kollegialnego Assessora Stefankiewicza lub

ковъ его, явиться въ сей Судъ лично или выслать повременнаго, съ надлежащими доказательствами, въ теченіи трехъ-мѣсячнаго срока со дня послѣдняго припечатанія, для дачи объясненія противу означеннаго чека. 1846 года Мая 15 дня.

Уѣздный Судья Ту п а л ь с к і й.
Секретарь Ш у л а к о в с к і й. (201)

2. Въ Кіевскомъ Приказѣ Общественнаго Призрѣнія, чрезъ четыре мѣсяца отъ позднѣйшаго припечатанія сего объявленія, будетъ продаваться заложное въ ономъ, и просроченное имѣніе помѣщиковъ Головинскаго и Яновской, 87 душъ мужеска пола крестьянъ Радомысльскаго Уѣзда въ части с. Ворсовкѣ состоящія; о времени торговъ будетъ особо объявлено.

За Секретаря З а г о р о д е ц к і й. (213)

Кіевскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія объявляетъ, что въ ономъ будетъ продаваться, чрезъ четыре мѣсяца отъ позднѣйшаго припечатанія сего объявленія, просроченное имѣніе помѣщницы Людвиги Трубецкой, Радомысльскаго Уѣзда въ с. Церковьи, ревизскихъ 111 мужеска пола душъ, съ принадлежащею къ нимъ землею; о времени же назначенія торговъ извѣщено будетъ особо.

За Секретаря З а г о р о д е ц к і й. (212)

2. Новгородской Губерніи, Устюжское Городническое Правленіе объявляетъ, что мнѣвшаго Апрѣля 8-го числа взяты въ сдѣльшемъ городѣ безъ письменнаго вида человекъ, назвавшій себя кантонистомъ, сыномъ Тихфинской Инвалидной Команды рядового Ильи Петрова Бѣлова; но по справкѣ названіе его неподтвердилось; по второму же допросу показалъ себя непомятымъ родства; почему Устюжское Городническое Правленіе, обозначалъ его примѣты: 17 лѣтъ, волосы на головѣ и бровяхъ русые, глаза серые, носъ и ротъ умеренные, лицемъ бѣлы, подбородокъ крутлый усомъ и бороды нѣтъ, росту 2 аршина 3 вершка, особыхъ примѣтъ не имѣтъ, — покорнѣйше проситъ, чтобы имѣющіе на него право Г. владѣльцы, обратились съ требованіями въ Устюжскій Уѣздный Судъ, о которомъ уже дѣло представлено на рѣшеніе вмѣстѣ съ симъ сего Мая 23 дня 1846 года.

Городничій О л е в с к і й. (211)

3. Могилевскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія симъ объявляетъ, что въ ономъ будетъ производиться торгъ на поставку для Божюгодныхъ Заведеній, состоящихъ въ Г. Могилевѣ какъ Христіанскихъ такъ и Еврейскихъ, равно и въ больницы уѣздныхъ городовъ, съ 1-го Января 1847 по 1-го Января 1848 годъ разныхъ припасовъ и матеріаловъ, 1) собственныхъ: муки, крупы, говядины, соли, сала, масла коровьяго и проч.; фуража: сѣна овса, соломы до 12,000, 2) на отопленіе и освѣщеніе дровъ свѣчей масла коноплянаго и ламповаго, на 3000 р., 3) для одежды: бѣлья, постели, обуви, холста рубашечнаго, подкладочнаго, фламенскаго, сукна и проч. до 3000 руб.; почему желающіе съ законными залогоми имѣють явиться въ сей Приказъ для торга по 1-й статьѣ 3-го Сентября, 2-й 9-го Сентября и 3-й 15-го Сентября съ переторжкою чрезъ три дня послѣ каждаго торга.

Непремѣнный Членъ Дмитрій Л у к о м с к і й.

Столовачальникъ П в и д к і й. (209)

2. По волѣ Его Свѣтлости Господина Главнocomандующаго Дѣйствующаго Арміею симъ объявляется, что на поставку провіанта для войскъ Дѣйствующей Арміи, въ Царствѣ Польскомъ расположенныхъ, на періодъ съ 1-го Октября 1846 по 1-е Января 1847 года, назначенъ въ Главной Полевой Провіантской Комисіи Дѣйствующей Арміи, въ городѣ Седльцахъ находящейся, торги 16 а переторжка 20 числа Августа мѣсяца стараго стила.

На сіи сроки вызываются желающіе съ законными залогоми на третью часть подрядной суммы, и на обезпеченіе задатковъ особо, на основаніи Высочайше утвержденного 17 Октября 1830 года положенія о подрядахъ и поставкахъ.

Свѣдѣнія о потребности провіанта въ каждой Губерніи, желающіе получать въ Главной Полевой Провіантской Комисіи, вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основаніи которыхъ должны производиться поставки. Г. Седльце, Іюня 11 дня 1846 года.

Управляющій Комисіею М а е в с к і й.

Членъ Комисіи Р у ж и н с к і й.

Секретарь Г е р л е ц к і й. (230)

2. Виленскій Старшій Полицмейстеръ объявляетъ, о намѣреніи выѣхать за границу въ Австрію и Францію по коммерческимъ дѣламъ, Виленскаго 2-й гильдіи купца Комисіонера Петерговской бумажной фабрики, Гирши Брауды.

Состоящій по Кавалеріи Маіоръ Юкавскій. (207)

jego sukcesorów, do przybycia do tego Sądu osobiście, lub przysłania od siebie upoważnionych, z należącymi dowodami, w ciągu trzymiesięcznego terminu od daty ostatniego opublikowania, w celu złożenia potrzebnych objaśnień w wytoczonej sprawie. Dnia 15-go Maja 1846 roku.

Сѣдзя Powiatowy T n p a l s k i.

Секретарь S z u л а к и е в и ч. (201)

2. W Kijowskim Urzędzie Powazecznego Opatrzienia, we cztery miesiące od ostatniego wydrukowania niniejszego ogłoszenia, będzie się przedawał dany w nim na ewikcyę i niespłacony w terminie majątek obywateli Holowinskiego i Janowskię, zawierający 87 dusz włościańskich płci męzkiej w części wsi Worsówce w Radomyslskim Powiecie położonej. O terminach zaś targów będzie ogłoszono.

За Секретаря Z a h o r o d e c k i. (213)

2. Kijowski Urząd Powszechnego Opatrzienia ogłasza, że w nim we cztery miesiące od daty ostatniego wydrukowania niniejszego ogłoszenia, będzie się przedawał majątek Obywatelki Ludwigi Trubeckiej, zawierający we wsi Cerkowe Powiecie Radomyslskim 111 włościan płci męzkiej, z należącymi do nich gruntami. O terminach targów ogłoszono będzie osobno.

За Секретаря Z a h o r o d e c k i. (212)

2. Nowgorodzkiej Gubernii Ustiuński Zarząd Horodniczowski ogłasza, że dnia 8-go przeszłego kwietnia, wzięty został w tutejszym mieście bez żadnych świadectw na piśmie włozeга, który mianował siebie Konstantynem, synem Ilii Pietrowa Bielawa, żołnierza Tychwinskij Inwalidnej Komendy, lecz gdy po sprawdzeniu zeznanie to okazało się fałszywe oświadczył przy powtórném badaniu, iż nie pamięta miejsca urodzenia. Przeto Ustiuński Zarząd Horodniczowski, wymieniając tu jego przymioty, które są następujące: wiekn lat 17, włosy na głowie i brwiach russe, oczy szare, nos i gęba zwyczajne, twarz biała, podbródek okrągły, wąsów i brody nie ma, urody 2 arszyny 3 cale, szczególniejszych przymiotów nie ma; — uprasza, ażeby ci z PP. właściciele którzyby mieli do niego prawo, udali się w tym celu do Ustiuńskiego Sądu Powiatowego, gdzie już i sprawa o nim jednocześnie zostaje przesłana. Dnia 23-go Maja 1846 roku.

Horodniczy O l e w s k i. (211)

3. Mohylewski Urząd Powszechnego Opatrzienia niniejszym ogłasza, że w nim będą się odbywały targi dla dostarczenia do Dobroczyнных Zakładów tak chrześciańskich jako i żydowskich, w M. Mohilewie znajdujących się, jako też do szpitalów Mias Powiatowych, od 1-go Stycznia 1847 do 1-go Stycznia 1848 roku, różnych z pasów i materyałów, jako to: 1) maki, krup, mięsa, soli, słoniny, masła, i t. d., siana, owsa, słomy, do 12.000 rub; 2) Na opał i oświecenie, drew, świec, oleju konopnego i do lamp, na 3.000 rub.; 3) odzienia, bielizny, pościeli, obuwia, płótna, podszewki, sukna i t. d. do 3000 rubli; przeto życzący wziąć na siebie takowy podrad, zechce przybyć do tej Izby z dostatecznymi ewikcyami na targi: co do 1-go artykułu — 3-go Września, co do 2-go — 9-go Września i co do 3-go — 15-go Września, z przetargiem we trzy dni później po każdym targu.

Цягты Члoneк Дымитр Л у к о м с к і й.

Начельник Столу I w i c k i. (209)

2. Z woli Ś.śnie Oświeconego Księcia Feldmarszałka Głównodowodzącego Czynną Armią podaje się niniejszym do wiadomości iż na dostawę prowiantu dla wojsk czynnej Armii w Królestwie Polskim konsystujących, na czas od 1-go Października r. b. do 1-go Stycznia 1847 roku odbywać się będzie licytacya w Główniej Polowej Prowiantskiej Kommissyi Czynnej Armii, znajdującęj się w Siedlcach 16, a przetarg 20 Sierpnia r. b. dawnego stylu.

Na jakowe termina wzywają się interesanci opatrzeni w wadia, wyrównywające trzeciej części liwerunkowej summy i osobno pod zadatki, stosownie do Najwyższego postanowienia z dnia 17 Października 1830 roku.

Blizszą wiadomość o potrzebie żywności dla każdej wszczególę Gubernii, równie też o szczegóлах warunków, na mocy których ma być dokonana antrepryza interesanci powozną w biórze teje Kommissji, Siedlce dnia 11 (23) Czerwea 1846 roku.

Zarządzający Kommissyą M a j e w s k i.

Члoneк Kommissyi R u ж и н с к і й.

Секретарь T e r л e c k i. (230)

2. Wilenski Starszy Policmejer ogłasza, iż Wilenski Kupiec 2-ęj gildy, Kommissyonier Peterhofskiej Papiérni Hirsza Brauda, ma zamiar wyjechać za granicę do Austrji i Francji, w interessach handlowych.

2. Сужденный Бѣлостокско - Сокольскимъ Уѣзднымъ Судомъ за бродяжество и утайку своего произхождения, человекъ Амосъ Васильевъ, 4 Маія 1846 года Гродненскимъ Губернскимъ Рекрутскимъ Присутствіемъ принятъ въ солдаты и переданъ Командиру Гродненскаго Гарнизоннаго Баталіона, для зачисленія на службу.

Почему, Губернское Правленіе объявляетъ о семъ по всеобществу, напредмѣтъ откритія принадлежности человека Васильева. — Примѣты Васильева слѣдующія: лѣтъ 23, росту 2 аршина 6 вершковъ, лице круглое, глаза сѣрые, волосы и брови темно-русые, носъ продолговатый, ротъ и подбородокъ обыкновенные. Маія 25 дня 1846 года.

Совѣтникъ А. Круповичъ.

Въ д. Столоначальника Гарнышъ. (201)

2. Отъ Гродненской Палаты Государственныхъ Имуществъ объявляется, что въ оной 20 и 23 числа Іюля мѣсяца будутъ производиться торги, починку Райской Православной Церкви, состоящей въ Вѣльскомъ Уѣздѣ; по смѣтѣ исчислено 522 руб. 86 коп. серебромъ; желающіе взять означенную починку церкви, обязуются явиться въ назначенные сроки съ благонадежными залогами, равняющимися половинѣ имѣемой послужить на торгахъ суммы.

Совѣтникъ Билинскій.

Дѣлопроизводитель Почобутъ.

Контролеръ Маньковскій. (232)

2. Виленскій Старшій Полицейстеръ объявляетъ, о намѣреніи выѣхать за границу въ Пруссію срокомъ на 6-ть мѣсѣвъ, Виленскаго обывателя 3-й гильдіи купца Еврея Симона Лазаровича Розенталя.

Старшій Полицейстеръ Юкавскій (229)

2. Виленскій Старшій Полицейстеръ объявляетъ о выѣздѣ обратно за границу Великобританскаго подданнаго Іосифа Флечера, и Прусской подданной двѣцты Августины Ренневагенъ.

Старшій Полицейстеръ Юкавскій. (208)

3. Виленскій Старшій Полицейстеръ объявляетъ, о намѣреніи выѣхать за границу на мѣсто родины Французскаго подданнаго Жозефа Лекюбе съ семействомъ и Прусскихъ подданныхъ Карла Шахта, и Михаилы Андреевской.

Состоящій по Кавалеріи Маіоръ Юкавскій. (223)

2. Виленскій Старшій Полицейстеръ объявляетъ, о намѣреніи выѣхать за границу на мѣсто родины Швейцарской подданной Катерины Реми, и Австрійской подданной Маріаны Покершицъ съ тремя малолѣтними сыновьями.

Старшій Полицейстеръ Юкавскій. (224)

ЧАСТНЫЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ.

2. Главное Управленіе имѣній Князя Льва Витгенштейна симъ объявляетъ, о предложеніи отдать въ арендное содержаніе слѣдующихъ имѣній по Минской Губерніи:

	Число душ,
	м. п.
Минскаго Уѣзда, Фольварокъ Отцеда съ 2-я застѣнками	23
Бобруйскаго — Имѣніе Уржечь съ двумя фольварками Уржечь и ново-учрежденнымъ Заградъ а также съ мѣстечкомъ Уржечь	464
— — Фольварокъ Домброва	89
Новогрудскаго — Фольварокъ Замирже	311
— — Фольварокъ Пасечка съ присоединенными къ оному Мирскими застѣнками	448

Желающіе принять означенныя имѣнія въ содержаніе, благоволятъ явиться въ Главное Управленіе имѣній Князя, состоящее въ Веркахъ въ 7-ми верстахъ отъ Г. Вильны, гдѣ во всякое время предъявлены будутъ инвентари, выводы доходовъ, а также условія къ контрактамъ. Верки, 13 Іюня 1846.

Новѣреннѣйшій Князя Льва Петровича Витгенштейна, Дворянинъ Иванъ Осиповъ сынъ Урбановичъ.

Печ. разрѣшаю: Стар. Полиц. Юкавскій. (228)

2. Лифляндское Дворянское Общество разведенія Овецъ, сумъ имѣть честь объявить, что Высочайше учрежденная въ Г. Ригѣ ярмонка для продажи шерсти, происходить будетъ въ нынѣшнемъ 1846 году 20, 21 и 22 числа Іюля мѣсяца. (233)

2. Въ лавкѣ Р. Войцѣховичевой, полученъ транспортъ свѣжихъ Минеральныхъ водъ 1846 года, а именно:

Эмск. и Горькая (Биттер-вассеръ), Зельцерская, а Маріенбадская, Эгерская и Киссингская вскорѣ будутъ получены. 20-го Іюня 1846 года. (234)

2. Osadzony przez Białostocko - Sokolski Sąd Powiatowy za włoczeństwo i utajenie swojego pochodzenia Amos Wasiliew, dnia 4go go Maja 1846 roku przez Grodziński Gubernialny Urząd Rekrucki został przyjęty w rekruty i odesłany do Dowódcy Grodzińskiego Garnizonowego Batalionu, dla zaliczenia go do służby.

Przeto Grodziński Rząd Gubernialny podaje to do Powszechnej wiadomości w celu wykrycia właściciela rzeczonoego włoczęgi, którego przymioty są następujące: wieku lat 23, urody 2 arsz. 6 cali, twarz okrągła oczy szare, włosy i brwi ciemnorusse; nos podługowaty, gęba i podbródek zwyczajny. Dnia 25 go Maja 1846 roku.

Sowietnik A. K r u p o w i c z .

W obow. Naczelnika Stołu H a r n y s z . (204)

2. Grodzińska Izba Dóbr Skarbowych o lasza, że w niej 22 i 23 miesiąca Lipca będą się odbywały targi na poprawę Rajskiej Prawosławnej Cerkwi w Bielskim Powiecie położonej, na co taxa wyliczona 522 rub. 86 kop. srebrem; życzący uczestniczyć w tych targach, zechcą przybydź na nie w określone terminu i z dostatecznymi ewikcyami, równającemi się połowie tej sumie, jaką przy targach będzie umówiona.

Sowietnik Biliński.

Sekretarz Pocobut.

Kontroler Mańkowski. (232)

2. Wileński Starszy Poliemejster niniejszém oglasza, iż Wileński obywatel, Kupiec 3 éj gildy, Starozakonny Symon Lazarewicz Rozental wyjeżdża za granicę do Pruss na półroka. (229)

2. Wileński Starszy Poliemejster oglasza, iż Józef Fleczer rodem Anglik i Panna Augustyna Reppenhagen, rodem z Pruss, mają zamiar wyjechać na powrót za granicę. (208)

3. Wileński Starszy Poliemejster oglasza, iż Francuzki poddany Józef Lekiuje z familią, oraz Pruscy poddani Karol Szaeha i Michalina Andrzejewska, mają zamiar wyjechać na powrót za granicę. (223)

2. Wileński Starszy Poliemejster oglasza, iż Szwajcarska poddana Katarzyna Reми, i Austryacka poddana Maryanna Pokierpisz, z trzema małoletniemi synami wyjeżdżają za granicę. (224)

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

2. Główny Zarząd dóbr JO. Xięcia Ludwika Wittgensztejn zawiadomia niniejszém iż w dzierżawiać będzie dobra położone w Gubernii Mińskiej, jako to:

	Dusz męzkich
W Powiecie Mińskim: folwark Otcedę z dwóma zaściankami	23
— — Bobrujskim: dobra Urzech z folwarkiem Urzech i nowozalozonym folwarkiem Zabradzie, oraz miasteczkiem Urzech	464
— — — — folwark Dąbrowa	89
— — Nowogródzkim: folwark Zamirze 811 } — — — — folwark Piaseczna 448 } 1259	
z przyległemi Mirskimi zaściankami.	

Uprasza się więc życzących wziąć które z tych dóbr w dzierżawę, izby dla zawarcia układu przybyć raczyli do tegoż Zarządu do majątności Werki o 7 wiorst od Wilsna położonej, gdzie inwentarze, wywód intraty, jakoteż przyjęte do dzierżawy warunki w każdym czasie okazane zostaną. Werki, 13 Czerwca 1846.

Jan Urbanowicz Plenipotent JO. Księcia Wittgensztejna.

2. Liffandski Dworzanski Komitet chowu Owiec, niniejszém ma honor zawiadomić, iż utwierdzony z Najwyższego Rozkazu w miesiącu Rydze Jarmark dla sprzedaży Welny w tym roku odbywać się będzie 20, 21 i 22 Julii miesiąca. (233)

2. Do handlu R. Wojciechowiczowej nadszedł transport świeżych Mineralnych wód z 1846 roku jako to: Emska, Gorzka (Bitter-wasser), Selterska; a zaś, Marienbadzka, Egerska i Kissingska wkrótce nadejdą. 20 Junii 1846 r. (234)